

302

**NARIADENIE VLÁDY
Slovenskej republiky**

z 9. júla 2003,

ktorým sa ustanovujú podrobnosti o ochrane zvierat pri preprave

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. k) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 207/2002 Z. z. a na vykonanie § 3 ods. 2 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov nariaďuje:

Úvodné ustanovenia

§ 1

Predmet úpravy

(1) Týmto nariadením sa do právneho poriadku Slovenskej republiky transponujú právne predpisy Európskych spoločenstiev uvedené v prílohe č. 1.

(2) Toto nariadenie ustanovuje

- a) podmienky prepravy domácich nepárnokopytníkov, hovädzieho dobytku, domácich oviec, domácich kôz a ošípaných,
- b) podmienky prepravy hydiny, domáceho vtáctva a domácich králikov,
- c) podmienky prepravy domácich mačiek a domácich psov,
- d) podmienky prepravy iných cicavcov a vtákov,
- e) podmienky prepravy iných stavovcov a studenokrvných živočíchov,
- f) kritériá na oddychové miesta,
- g) podmienky spôsobilosti cestných dopravných prostriedkov používaných na prepravu zvierat z hľadiska ochrany zvierat, ak čas prepravy presahuje osem hodín.

(3) Toto nariadenie sa nevzťahuje na

- a) prepravu jedného zvieratá prepravovaného spoločne s osobou zodpovednou za prepravu zvieratá v jednom dopravnom prostriedku, ak táto preprava nie je obchodnej povahy, ani na prepravu spoločenských zvierat sprevádzajúcich svojho majiteľa pri súkromnej ceste,
- b) na prepravu zvierat, ak vzdialenosť nepresahuje 50 km s výnimkou odseku 4,
- c) neziskovú sezónnu prepravu niektorých druhov zvierat z pastviny na inú pastvinu s použitím poľnohospodárskych vozidiel alebo dopravných prostriedkov vo vlastníctve farmára, ak zemepisné podmienky takýto presun predurčujú.

(4) Toto nariadenie sa vzťahuje na farmára, ktorý je podnikateľom v poľnohospodárstve s miestom podnikania na území Slovenskej republiky, a ak ide o podni-

kaťa, ktorý je fyzickou osobou s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky alebo právnickou osobou so sídlom na území Slovenskej republiky, s výnimkou prepravy farmových zvierat prepravovaných týmto farmárom medzi zariadeniami v jeho vlastníctve alebo držbe s použitím vlastných dopravných prostriedkov, ak vzdialenosť medzi zariadeniami nepresahuje 50 km.

§ 2

Vymedzenie pojmov

(1) Na účely tohto nariadenia sa rozumie

- a) dopravným prostriedkom cestné motorové vozidlo, železničný vozeň, loď alebo lietadlo používané na nakladanie a prepravu zvierat, ako aj kontajnery určené na pozemnú prepravu, lodnú prepravu alebo leteckú prepravu,
- b) prepravou akýkoľvek pohyb zvierat vykonaný použitím dopravného prostriedku, ktorej súčasťou je nakladanie zvierat a vykladanie zvierat,
- c) oddychovým miestom miesto prerušenia prepravy zvierat na účely oddychu, kŕmenia alebo napájania prepravovaných zvierat,
- d) prekladiskom miesto prerušenia prepravy zvierat na účely preloženia prepravovaných zvierat z jedného dopravného prostriedku na iný dopravný prostriedok,
- e) miestom odoslania miesto, na ktorom bez toho, aby bol dotknutý § 1 ods. 3 písm. b) a c), boli zvieratá po prvý raz naložené na dopravný prostriedok, alebo miesto, kde boli zvieratá vyložené a ustajnené 24 hodín, napojené, nakŕmené a v prípade potreby ošetrené, ale na inom mieste ako na oddychovom mieste alebo prekladisku; za miesto odoslania možno považovať aj schválený trh alebo schválené zberné centrum, ak miesto prvého nakladania zvierat nie je vzdialené viac ako 50 km od schváleného trhu alebo od schváleného zberného centra,
- f) miestom určenia miesto, na ktorom sú všetky prepravované zvieratá vyložené z dopravného prostriedku okrem oddychových miest a prekladísk,
- g) cestou preprava z miesta odoslania zvierat do miesta ich určenia,
- h) časom na oddych neprerušovaný čas v priebehu prepravy zvierat, ak sa dopravný prostriedok so zvieratami nepohybuje,
- i) prepravcom každá fyzická osoba alebo právnická osoba prepravujúca zvieratá na vlastné náklady alebo na náklady tretej osoby alebo poskytujúca do-

pravný prostriedok tretej osobe, ak sa táto preprava vykonáva na účel zisku.

(2) Na účely tohto nariadenia sa použijú aj pojmy uvedené v osobitných nariadeniach,¹⁾ ktorými sa transponujú právne predpisy Európskych spoločenstiev uvedené v prílohách č. 1 tých nariadení.

Preprava

§ 3

(1) Pri preprave zvierat je každý povinný zabezpečiť, že
a) preprava zvierat v Slovenskej republike alebo preprava zvierat do Slovenskej republiky alebo zo Slovenskej republiky sa uskutoční podľa tohto nariadenia s prihliadnutím na druh prepravovaných zvierat uvedených v

1. prílohe č. 2 kapitole I týkajúcej sa zvierat podľa § 1 ods. 2 písm. a),
2. prílohe č. 2 kapitole II týkajúcej sa zvierat podľa § 1 ods. 2 písm. b),
3. prílohe č. 2 kapitole III týkajúcej sa zvierat podľa § 1 ods. 2 písm. c),
4. prílohe č. 2 kapitole IV týkajúcej sa zvierat podľa § 1 ods. 2 písm. d),
5. prílohe č. 2 kapitole V týkajúcej sa zvierat podľa § 1 ods. 2 písm. e),
6. prílohe č. 2 kapitole VI týkajúcej sa hustoty naloženia zvierat vzhľadom na druh a dopravný prostriedok,
7. prílohe č. 2 kapitole VII týkajúcej sa času prepravy a času na oddych, intervalov kŕmenia a intervalov napájania vzhľadom na druh alebo kategóriu zvierat bez toho, aby bol dotknutý osobitný predpis,²⁾
8. prílohe č. 2 kapitole č. VIII týkajúcej sa plánu prepravy zvierat podľa § 1 ods. 2 písm. a),

b) žiadne zviera nebude prepravované, ak jeho zdravotný stav nezodpovedá plánovanej ceste a nie je dostatočne zabezpečená starostlivosť počas cesty a po príjazde v mieste určenia; zvieratá nemožno považovať za spôsobilé prepravy, ak sú choré alebo zranené, okrem zvierat, ktoré

1. majú drobné poranenie alebo nezávažné ochorenie, ktorým preprava nespôsobí zbytočné utrpenie,
2. sú prepravované na účely schváleného pokusu alebo schváleného vedeckého výskumu,³⁾

c) zvieratá, ktoré v priebehu prepravy ochorejú alebo sa porania, budú ošetrené čo najskôr alebo ich pri-

merane ošetrí veterinárny lekár a v prípade nevyhnutnosti sa núdzovo usmrčia spôsobom, ktorý im nespôsobí zbytočné utrpenie.

(2) Preprava zvierat na naliehavé veterinárne ošetrovanie alebo usmrtenie sa povoľuje, pričom zvieratá nemusia zodpovedať požiadavkám tohto nariadenia; preprava na tento účel je povolená, len ak nespôsobuje zvieratám zbytočné utrpenie alebo zlé zaobchádzanie.

§ 4

Zvieratá počas prepravy musia byť označené a registrované podľa osobitného predpisu⁴⁾ a musia byť sprevádzané veterinárnym osvedčením na premiestňovanie zvierat, a tam, kde sa to vyžaduje, aj sprievodným dokladom zvierat⁵⁾ alebo zdravotným preukazom, aby bolo možné overiť

- a) ich pôvod a ich vlastníka,
- b) miesto ich odoslania a miesto určenia,
- c) dátum a čas odchodu.

§ 5

Registrácia prepravcov

(1) Každý prepravca, ktorý má sídlo alebo miesta podnikania v Slovenskej republike, musí byť registrovaný v registri prepravcov vedenom Štátnou veterinárnou a potravinovou správou Slovenskej republiky⁶⁾ (ďalej len „štátna veterinárna a potravinová správa“) a musí mať vystavené osvedčenie o spôsobilosti vykonávať prepravu zvierat na území Slovenskej republiky a na území Európskej únie (ďalej len „osvedčenie prepravcu“), ktoré je číslované spôsobom vylučujúcim zámenu.

(2) Každý, kto chce vykonávať prepravu zvierat, je povinný pred začatím činnosti požiadať štátnu veterinárnu a potravinovú správu o registráciu.

(3) Žiadateľ na registráciu predloží

- a) žiadosť o registráciu prepravcu podľa prílohy č. 3,
- b) kópiu živnostenského listu alebo výpis z obchodného registra,
- c) čestné vyhlásenie podľa prílohy č. 3 o tom, že
 1. je oboznámený s platnými právnymi predpismi vo veterinárnej oblasti, veterinárnou legislatívou týkajúcou sa prepravy zvierat a má k nej prístup,
 2. osoby, ktoré vykonávajú prepravu zvierat, spĺňajú požiadavku odbornej spôsobilosti alebo praktickej skúsenosti alebo zabezpečí, že v určenej lehote túto požiadavku splnia,

¹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 293/2003 Z. z. o veterinárnej kontrole pri výmenách živých zvierat a produktov živočíšneho pôvodu s členskými štátmi.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 321/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú princípy organizácie veterinárnych kontrol produktov vstupujúcich do Slovenskej republiky.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 280/2003 Z. z. o zdravotných problémoch ktoré ovplyvňujú výmenu s hovädzím dobytkom a ošípanými.

²⁾ Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov.

³⁾ § 7 ods. 1 nariadenia vlády č. 289/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na ochranu zvierat používaných na pokusné alebo iné vedecké účely.

⁴⁾ § 3 ods. 1 písm. c) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 293/2003 Z. z.

⁵⁾ Vyhláska Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 17/2001 Z. z., ktorou sa upravujú podrobnosti o označovaní hovädzieho dobytku, o evidencii hovädzieho dobytku a o vedení centrálného registra hovädzieho dobytku.

⁶⁾ § 6 ods. 2 písm. i) zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov.

3. osoby, ktoré vykonávajú prepravu zvierat, bude pravidelne školiť a informovať o legislatívnych zmenách.

§ 6

Vydávanie, pozastavovanie platnosti a odoberanie osvedčení o spôsobilosti vykonávať prepravu zvierat

(1) Ak žiadateľ spĺňa požiadavky na registráciu prepravcu podľa tohto nariadenia, vydá štátna veterinárna a potravinová správa osvedčenie prepravcu a zapíše ho do registra prepravcov. Dňom doručenia osvedčenia nastávajú účinky právoplatného rozhodnutia o osvedčení prepravcu.

(2) Ak štátna veterinárna a potravinová správa zistí, že požiadavky podľa § 5 ods. 3 nie sú splnené, vyzve žiadateľa, aby v určenej lehote zistené nedostatky odstránil. Ak zistené nedostatky žiadateľ včas neodstráni alebo ak ich odstráni len sčasti, štátna veterinárna a potravinová správa žiadosť rozhodnutím zamietne.

(3) Ak orgán veterinárnej správy⁷⁾ zistí, že prepravca, ktorému bolo vydané osvedčenie prepravcu, vykonáva alebo umožnil vykonať prepravu bez splnenia požiadaviek odbornej spôsobilosti podľa tohto nariadenia po lehote ustanovenej v § 17, uloží mu opatrenie podľa osobitného predpisu⁸⁾ a zároveň orgán veterinárnej správy oznámi túto skutočnosť štátnej veterinárnej a potravinovej správe, ktorá pozastaví platnosť osvedčenia prepravcu na jeden rok. Pozastavenie platnosti osvedčenia prepravcu sa vyznačuje v registri prepravcov.

(4) Ak orgán veterinárnej správy pri kontrole zistí, že prepravca vykonáva prepravu zvierat podľa tohto nariadenia bez platného osvedčenia prepravcu alebo v čase pozastavenia jeho platnosti, ak bolo pozastavenie platnosti osvedčenia prepravcu vyznačené v registri prepravcov, alebo vykonáva prepravu, alebo umožnil vykonať prepravu bez platného preukazu o spôsobilosti dopravného prostriedku, orgán veterinárnej správy uloží prepravcovi opatrenie podľa osobitného predpisu⁸⁾ a upovedomí o danej skutočnosti štátnu veterinárnu a potravinovú správu, ktorá prepravcovi rozhodnutím odoberie osvedčenie prepravcu a vyradí ho z registra prepravcov na päť rokov.

(5) Ak orgán veterinárnej správy pri kontrole zistí, že prepravu zvierat podľa tohto nariadenia vykonáva osoba, ktorá nie je registrovaná v registri prepravcov, orgán veterinárnej správy jej uloží opatrenie podľa osobitného predpisu⁸⁾ a oznámi túto skutočnosť štátnej veterinárnej a potravinovej správe, ktorá takejto osobe nevydá osvedčenie prepravcu počas piatich rokov odo dňa tohto zistenia.

(6) Ak orgán veterinárnej správy zistí opakované alebo závažné porušovanie ustanovení tohto nariadenia, ktoré môže reálne spôsobiť prepravovaným zvieratám

veľké utrpenie, poranenie alebo zaviniť smrť, štátna veterinárna a potravinová správa na návrh orgánu veterinárnej správy alebo na podnet príslušného orgánu členského štátu⁹⁾ po prešetrení návrhu odoberie prepravcovi osvedčenie a vyradí prepravcu z registra prepravcov na päť rokov. Ustanovenia osobitného predpisu¹⁰⁾ tým nie sú dotknuté.

(7) Ak prepravca po vydaní osvedčenia podľa odseku 1 skončí činnosť prepravy zvierat, je povinný oznámiť túto skutočnosť štátnej veterinárnej a potravinovej správe do 15 dní a odovzdať osvedčenie prepravcu. Dňom doručenia oznámenia o skončení činnosti prepravy zvierat a odovzdaním osvedčenia prepravcu je prepravcovi zrušená registrácia a do siedmich dní od doručenia je prepravca vyňatý z registra prepravcov, o čom je informovaný formou rozhodnutia.

(8) Pozastavenie platnosti osvedčenia prepravcu alebo odobratie osvedčenia prepravcu a vyňatie prepravcu z registra prepravcov štátna veterinárna a potravinová správa vykoná vždy formou rozhodnutia a odvolanie proti takémuto rozhodnutiu nemá odkladný účinok.

(9) Ak prepravca, ktorého sídlo alebo miesto podnikania sa nachádza na území tretej krajiny¹¹⁾ alebo v členskom štáte, chce prepravovať zvieratá na území Slovenskej republiky, musí mať potvrdenie o registrácii prepravcu vystavené príslušným orgánom niektorého z členských štátov. Ak príslušný orgán členského štátu vydá preukaz potvrdzujúci registráciu prepravcu, ten platí ako potvrdenie o registrácii prepravcu. Prepravca musí ďalej predložiť písomný záväzok podľa § 16 ods. 1 písm. a).

(10) Ak prepravca, ktorého adresa alebo sídlo sa nachádza na území tretej krajiny, nie je registrovaný v registri prepravcov niektorého z členských štátov, a preto mu nebolo vystavené potvrdenie o registrácii prepravcu podľa odseku 9, je povinný predložiť štátnej veterinárnej a potravinovej správe na účely registrácie čestné vyhlásenie, v ktorom vyhlási, že je oboznámený s platnou veterinárnou legislatívou týkajúcou sa prepravy zvierat a má k nej prístup a písomný záväzok podľa § 16 ods. 1 písm. a).

§ 7

Vydávanie, pozastavovanie a odoberanie preukazu o spôsobilosti dopravného prostriedku na cestnú prepravu zvierat

(1) Orgán veterinárnej správy miestne príslušný miestu výkonu podnikateľskej činnosti prepravy zvierat vydá registrovanému prepravcovi podľa § 5 na jeho náklady preukaz o spôsobilosti dopravného prostriedku na cestnú prepravu zvierat (ďalej len „preukaz o spôsobilosti dopravného prostriedku“) pre každý dopravný prostriedok určený na prepravu zvierat.

⁷⁾ § 4 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z.

⁸⁾ § 13 ods. 2 zákona č. 488/2002 Z. z.

⁹⁾ § 2 písm. a) zákona č. 488/2002 Z. z.

¹⁰⁾ § 203 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon.

¹¹⁾ § 2 písm. b) zákona č. 488/2002 Z. z.

(2) Preukaz o spôsobilosti dopravného prostriedku orgán veterinárnej správy vydá po fyzickej kontrole dopravného prostriedku a posúdení jeho vhodnosti pre druh, kategóriu a maximálny počet jednorazovo prepravovaných zvierat na obdobie jedného roka s vyznačením doby platnosti. Preukaz o spôsobilosti dopravného prostriedku je platný len s platným osvedčením o technickom stave vozidla.

(3) Preukaz o spôsobilosti dopravného prostriedku obsahuje tieto údaje:

- a) evidenčné číslo dopravného prostriedku,
- b) dátum vystavenia preukazu o spôsobilosti dopravného prostriedku a posledný deň, mesiac a rok jeho platnosti,
- c) druh a kategóriu zvierat, pre ktoré je dopravný prostriedok určený,
- d) najväčšie povolené množstvo jednorazovo prepravovaných zvierat podľa jednotlivých kategórií; ak je dopravný prostriedok viacpodlažný, údaj o najväčšom povolenom množstve jednorazovo prepravovaných zvierat pre každé podlažie osobitne,
- e) číslo preukazu o spôsobilosti dopravného prostriedku pozostávajúce z dvojmiestneho kódu okresu, kde sa preukaz vystavuje, a šesťmiestneho číselného kódu,
- f) odtlačok pečiatky, meno, priezvisko, funkciu a podpis osoby, ktorá preukaz o spôsobilosti dopravného prostriedku vydala.

(4) Vzor preukazu o spôsobilosti dopravného prostriedku je uvedený v prílohe č. 4.

(5) Preukaz o spôsobilosti dopravného prostriedku orgán veterinárnej správy odoberie, ak pri kontrole zistí nesúlad stavu dopravného prostriedku s požiadavkami tohto nariadenia. Ak je preukaz o spôsobilosti dopravného prostriedku odobratý pri kontrole na ceste a v blízkosti prichodu do miesta určenia, miesta vykládky, miesta prekládky alebo miesta oddychu, orgán veterinárnej správy, ktorý odobral preukaz o spôsobilosti dopravného prostriedku, vydá o tom doklad, ktorý umožňuje dokončiť plánovanú prepravu zvierat na miesto určenia alebo na najbližšie plánované miesto vykládky, miesta prekládky alebo miesta oddychu zvierat, aby sa nezvyšoval stres a utrpenie zvierat.

(6) Orgán veterinárnej správy v doklade o odobratí preukazu o spôsobilosti dopravného prostriedku uvedie údaje obsiahnuté v preukaze o spôsobilosti dopravného prostriedku a dôvod, dátum a čas odobratia preukazu o spôsobilosti dopravného prostriedku.

(7) Ak dôjde k strate alebo odcudzeniu preukazu o spôsobilosti dopravného prostriedku, prepravca je povinný ohlásiť stratu orgánu veterinárnej správy, ktorý stratený alebo odcudzený doklad vydal, a bezodkladne požiadať o vydanie nového preukazu o spôsobilosti dopravného prostriedku.

§ 8

Vydávanie a odoberanie preukazu o odbornej spôsobilosti na prepravu zvierat

(1) Každá osoba, ktorá vykonáva prepravu zvierat, musí byť odborne spôsobilá na jej vykonávanie.

(2) Osoba je odborne spôsobilá na vykonávanie prepravy zvierat, ak je držiteľom potrebného oprávnenia na vedenie dopravného prostriedku podľa jeho typu a absolvovala schválený tréningový kurz pre osoby vykonávajúce prepravu zvierat (ďalej len „tréningový kurz“). Osoba odborne spôsobilá na vykonávanie prepravy zvierat pri kontrole preukazuje odbornú spôsobilosť preukazom o odbornej spôsobilosti na prepravu zvierat (ďalej len „preukaz o odbornej spôsobilosti“).

(3) Preukaz o odbornej spôsobilosti vydáva miestne príslušný orgán veterinárnej správy v mieste výkonu činnosti na základe dokladu o úspešnom absolvovaní schváleného tréningového kurzu podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 4. Preukaz o odbornej spôsobilosti príslušný orgán veterinárnej správy zasiela na adresu uvedenú v doklade o úspešnom absolvovaní tréningového kurzu alebo si ho účastník kurzu vyzdvihne osobne, ak to na jeho žiadosť organizátor tréningového kurzu vyznačí v predtlačí dokladu o úspešnom absolvovaní schváleného tréningového kurzu.

(4) Organizátor tréningového kurzu alebo školenia na prípravu školiteľov je povinný uchovávať záznamy o obsahu, rozsahu a písomných testoch najmenej tri roky a záznamy o vykonaní písomného testu spolu s písomnými testmi najmenej päť rokov. Organizátor tréningového kurzu je povinný na požiadanie orgánu veterinárnej správy predložiť požadované záznamy.

(5) Preukaz o odbornej spôsobilosti obsahuje tieto údaje:

- a) číslo preukazu skladajúce sa z dvojmiestneho kódu okresu, kde sa preukaz vystavuje, a šesťmiestneho číselného kódu,
- b) evidenčné číslo a skupinu vodičského preukazu,
- c) meno, priezvisko a titul osoby, ktorej sa preukaz o odbornej spôsobilosti vydáva,
- d) druh a kategóriu zvierat, na ktoré je preukaz o odbornej spôsobilosti vystavený,
- e) dátum vystavenia preukazu o odbornej spôsobilosti a posledný deň, mesiac a rok platnosti,
- f) číslo osvedčenia školiteľa, ktorý tréningový kurz viedol,
- g) odtlačok pečiatky, meno, priezvisko, funkciu a podpis osoby, ktorá preukaz o odbornej spôsobilosti vydala.

(6) Osoba vykonávajúca prepravu zvierat na udržanie odbornej spôsobilosti absolvuje tréningový kurz každé dva roky až dovtedy, kým sa považuje za osobu vykonávajúcu prepravu zvierat s praktickou skúsenosťou.

(7) Osoba vykonávajúca prepravu zvierat s praktickou skúsenosťou na udržanie odbornej spôsobilosti absolvuje tréningový kurz najmenej každých päť rokov. Osoba vykonávajúca prepravu zvierat sa považuje za osobu s praktickou skúsenosťou po piatich rokoch nepretržitej činnosti alebo po absolvovaní troch tréningových kurzov s dvojročným odstupom.

(8) Ak orgán veterinárnej správy zistí porušenie ustanovenia tohto nariadenia, ktoré môže spôsobiť poranenie alebo iné poškodenie zvierat, alebo ich utrpenie osobou vykonávajúcou prepravu zvierat zamestnanou registrovaným prepravcom, môže jej uložiť pokutu

podľa osobitného predpisu¹²⁾ a odobrať preukaz o odbornej spôsobilosti. O odobratí preukazu o odbornej spôsobilosti orgán veterinárnej správy vydá doklad a túto skutočnosť oznámi prepravcovi, ktorý dotknutú osobu zamestnáva.

(9) Orgán veterinárnej správy v doklade o odobratí preukazu o odbornej spôsobilosti uvedie údaje obsiahnuté v preukaze o odbornej spôsobilosti a dôvod, dátum a čas odobratia preukazu.

§ 9

Povinnosti prepravcu

Prepravca musí

- a) prepraviť alebo povoliť prepravu živých zvierat len takým spôsobom, ktorý žiadnemu prepravovanému zvieratú nespôsobí poranenie alebo zbytočné utrpenie,
- b) používať na prepravu zvierat, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, len vhodné dopravné prostriedky, ktoré sú na túto prepravu určené a zodpovedajú požiadavkám tohto nariadenia a ktoré boli vopred mechanicky vyčistené, dezinfikované a sú zabezpečené proti vypadávaniu alebo vytekaniu krmiva, steliva, exkrementov alebo iných odpadov; ak ide o cestnú prepravu, dopravné prostriedky musia byť posúdené ako spôsobilé na prepravu zvierat podľa § 7,
- c) zveriť prepravu zvierat len osobe, ktorá spĺňa požiadavky odbornej spôsobilosti podľa § 8, má na prepravu zvierat potrebné schopnosti, odbornú spôsobilosť a vedomosti o náležitostiach registrácie prepravcu,
- d) zabezpečiť prepravu zvierat bez zdržiavania do miesta určenia,
- e) vykonávať nakladanie zvierat a vykladanie zvierat v prítomnosti chovateľa alebo ním poverenej osoby,
- f) zabezpečiť bez obmedzení podľa prílohy č. 2 kapitoly III všetkým prepravovaným zvieratám vhodné kŕmenie a napájanie aj v prípade, ak nie sú medzi uvedenými druhmi podľa prílohy č. 2 kapitoly VII,
- g) neponechávať v priebehu cestnej prepravy zvierat dopravný prostriedok bez dozoru,
- h) bez meškania pri dopravnej nehode alebo poškodení dopravného prostriedku, pri ktorom došlo k poraneniu zvierat alebo k uhynutiu zvierat, informovať orgán veterinárnej správy príslušný podľa miesta nehody,
- i) po skončení prepravy zabezpečiť čistenie a dezinfekciu použitých dopravných prostriedkov v osobitnom zariadení zriadenom na tento účel a schválenom príslušným orgánom veterinárnej správy,
- j) zostaviť na prepravu zvierat podľa § 1 ods. 2 písm. a) plán prepravy podľa prílohy č. 2 kapitoly VIII, ak sa prepravujú zvieratá určené na výmenu alebo vývoz do tretích krajín alebo ak predpokladané trvanie prepravy presiahne osem hodín, a mať ho priložený počas celej cesty k zdravotnému osvedčeniu; plán prepravy musí určovať všetky oddychové miesta a prekladiská,

k) preukázať, že na základe záznamov v pláne prepravy boli vykonané všetky kroky potrebné na uspokojenie potrieb zvierat týkajúcich sa kŕmenia a napájania počas cesty v závislosti od druhu prepravovaných zvierat a trvanie prepravy podľa prílohy č. 2 kapitoly VII bodu 4, a to aj v prípade, keď bol plán prepravy zmenený alebo keď bola cesta prerušená z dôvodu nepredvídaných okolností,

- l) zabezpečiť, aby všetok personál vykonávajúci prepravu zvierat splnil požiadavky odbornej spôsobilosti na prepravu zvierat najneskôr do 1. augusta 2004 a ďalej v určených intervaloch alebo do 1. augusta 2006, ak prepravcom je chovateľ prepravujúci zvieratá z vlastného chovu alebo zvieratá, ktoré sú určené na zaradenie do vlastného chovu za podmienky, že prepravované zvieratá sprevádza ošetrovateľ s dostatkom praktických skúseností so zaobchádzaním so zvieratami,
- m) zabezpečiť, aby všetky dopravné prostriedky určené na prepravu zvierat spĺňali požiadavky na dopravné prostriedky podľa tohto nariadenia a najneskôr do 1. januára 2004 zabezpečiť, aby žiadny dopravný prostriedok bez vydaného preukazu o spôsobilosti dopravného prostriedku neprepravoval zvieratá podľa tohto nariadenia,
- n) zabezpečiť dodatočné požiadavky na dopravné prostriedky, ak trvanie plánovanej prepravy prekročí osem hodín, podľa prílohy č. 5.

§ 10

Plán prepravy

(1) Prepravca predloží plán prepravy príslušnému orgánu veterinárnej správy najmenej dva týždne pred každou novou plánovanou cestou, aby overil jeho správnosť.

(2) Úradný veterinárny lekár v mieste odoslania vystaví zdravotné osvedčenie a zaznamená v pláne prepravy číslo alebo čísla vystavených zdravotných osvedčení, ktoré potvrdí odtlačkom pečiatky. Úradný veterinárny lekár zároveň oznámi potvrdenie plánu prepravy prostredníctvom systému ANIMO.

(3) Prepravca zabezpečí, aby

- a) originál plánu prepravy podľa § 9 písm. j) bol
 1. správne zostavený a doplnený príslušnými osobami v príslušnom čase,
 2. priložený k zdravotnému osvedčeniu, ktoré sprevádza zásielku počas celej cesty,
- b) personál poverený prepravou
 1. uviedol čas a miesto, na ktorom sa prepravované zvieratá počas cesty kŕmili a napájali,
 2. zvierat, ktorá na území Slovenskej republiky presiahne osem hodín a vykonáva sa na účel ich vývozu do tretích krajín, nechal úradným veterinárnym lekárom po kontrole na hraničnej inšpekčnej stanici (BIP) potvrdiť plán prepravy, ktorým úradný veterinárny lekár potvrdí, že zvieratá skontroloval a posúdil ako schopné ďalšej prepravy; prepravca

¹²⁾ § 43 ods. 1 písm. j) zákona č. 488/2002 Z. z.

znáša všetky náklady spojené s hraničnou veterinárnou kontrolou,

3. po návrate zaslal plán prepravy príslušnému orgánu veterinárnej správy v mieste pôvodu najneskôr do 15 dní od skončenia cesty.

(4) Prepravca je povinný uchovávať kópiu plánu prepravy najmenej dva roky odo dňa vystavenia a na požiadanie orgánu veterinárnej správy ju predložiť na overenie údajov.

§ 11

Oddychové miesta

(1) Tieto požiadavky sa vzťahujú len na oddychové miesta na území Slovenskej republiky, v ktorých sú domáce nepárnokopytníky a domáce druhy zvierat patriacich medzi tury (Bovinae), ovce (Ovinae), kozy (Caprinae) a svine (Suidea) ustajnené najmenej 24 hodín v súlade s prílohou č. 2 kapitolou VII. Ustanovenia osobitných predpisov¹³⁾ tým nie sú dotknuté. Všetky oddychové miesta na území Slovenskej republiky musia spĺňať požiadavky podľa tohto paragrafu a prílohy č. 6.

(2) Vo vzťahu k oddychovým miestam sa uplatňujú aj pojmy definované osobitnými predpismi.¹⁴⁾

(3) Všetky oddychové miesta na území Slovenskej republiky musia byť schválené a registrované štátnou veterinárnou a potravinovou správou.

(4) Štátna veterinárna a potravinová správa schválením zaručuje, že oddychové miesto spĺňa všetky požiadavky podľa prílohy č. 6; navyše oddychové miesto musí byť

- a) umiestnené v priestore, ktorý nepodlieha zákazu alebo obmedzeniu podľa právnych predpisov, ktoré sú v súlade s predpismi Európskeho spoločenstva,
- b) pod úradnou veterinárnou kontrolou, ktorá zabezpečuje súlad s ustanoveniami tohto nariadenia a právnym predpisom Európskych spoločenstiev uvedenom v prílohe č. 1 bode 4,

c) prevádzkované v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev na zdravie zvierat, na premiestňovanie zvierat v čase ich zabíjania,

d) podrobované pravidelným inšpekciám, aby sa zabezpečilo, že požiadavky na jeho schválenie sa naďalej plnia.

(5) Štátna veterinárna a potravinová správa vydáva úradné číslo pre každé oddychové miesto. Oddychové miesto môže byť schválené s obmedzením na určitý druh alebo kategóriu zvierat a zdravotný status. Zoznam všetkých schválených oddychových miest štátna veterinárna a potravinová správa hlási Európskej komisii so všetkými zmenami.

(6) Štátna veterinárna a potravinová správa môže odobrať alebo pozastaviť schválenie oddychového miesta, ak sa neplnia požiadavky na oddychové miesta podľa tohto nariadenia. Schválenie oddychového miesta obnoví, ak nedostatky boli odstránené a nezistili sa iné nedostatky, ktoré môžu byť dôvodom na odobratie alebo pozastavenie schválenia oddychového miesta.

(7) Oddychové miesta sa môžu používať výhradne na príjem, nakŕmenie, napojenie, odpočinok, ustajnenie a odoslanie zvierat, ktoré týmto oddychovým miestom prechádzajú.

(8) Ako výnimku z ustanovenia odseku 7 štátna veterinárna a potravinová správa môže schváliť ako oddychové miesto aj zberné stredisko¹⁵⁾ za predpokladu, že počas jeho využívania ako oddychového miesta spĺňa tieto požiadavky:

- a) spĺňa požiadavky podľa tohto nariadenia a osobitného predpisu¹⁶⁾,
- b) používanie týchto zariadení je vyhradené na tieto účely v tomto čase,
- c) nepoužívajú sa na nákup alebo predaj zvierat, na ktoré sa vzťahujú tieto ustanovenia.

(9) Zvieratá sa môžu nachádzať v oddychovom mieste v rovnakom čase len vtedy, ak majú certifikovaný rovnaký zdravotný status vzťahujúci sa na tieto druhy

¹³⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 283/2003 Z. z. o zdravotných problémoch, ktoré ovplyvňujú výmenu čerstvého mäsa z domáceho hovädzieho dobytká, ošípaných, z domácich oviec, kôz a z domácich nepárnokopytníkov.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 324/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 731/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú opatrenia na tlmenie slintačky a krívačky.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 274/2003 Z. z. o vzájomnej spolupráci medzi orgánmi veterinárnej správy, orgánmi štátnej správy v zootechnickej oblasti a orgánmi členských štátov a o spolupráci medzi nimi a Európskou komisiou pri zabezpečovaní správneho použitia právnych predpisov vo veterinárnej a zootechnickej oblasti.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 292/2003 Z. z. o podrobnostiach kontrol pri výmenách produktov živočíšneho pôvodu s členskými štátmi.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 321/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú princípy organizácie veterinárnych kontrol produktov vstupujúcich do Slovenskej republiky z tretích krajín.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 304/2003 Z. z. o požiadavkách na zdravie zvierat pri premiestňovaní oviec a kôz a ich výmenách s členskými štátmi.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 294/2003 Z. z. o požiadavkách na zdravie zvierat koňovitých pri ich premiestňovaní, ich výmene s členskými štátmi a ich dovoze z tretích krajín.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 305/2003 Z. z. o identifikácii a registrácii zvierat.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 315/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na ochranu zvierat v čase ich zabíjania alebo usmrcovania.

¹⁴⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 280/2003 Z. z. o zdravotných problémoch, ktoré ovplyvňujú výmenu s hovädzím dobytkom a ošípanými.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 278/2003 Z. z. o systéme identifikácie a registrácie hovädzieho dobytká a označovaní hovädzieho mäsa a produktov z neho.

¹⁵⁾ § 2 písm. o) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 280/2003 Z. z.

¹⁶⁾ § 11 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 280/2003 Z. z.

zvierat a patria k druhu, pre ktorý bolo toto oddychové miesto schválené, aby sa neohrozil zdravotný štatút týchto zvierat.

(10) Vlastník alebo fyzická osoba, alebo právnická osoba, ktorá prevádzkuje oddychové miesto, zodpovedá za dodržiavanie príslušných ustanovení tohto nariadenia, pričom musí

- a) prijať len také zvieratá, ktoré sú označené a sprevádzané veterinárnym certifikátom v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev, a vykonávať alebo zabezpečiť kontrolu zdravotných alebo iných sprievodných dokladov príslušného druhu alebo kategórie zvierat a náhodne skontrolovať identifikačné značky zvierat,
- b) zabezpečiť, aby všetky zvieratá v oddychovom mieste boli držané v rovnakých skupinách, v akých boli pôvodne odoslané, aby každá zásielka zvierat bola ustajnená v oddelených zariadeniach organizovaných v súlade s požiadavkami úradného veterinárneho lekára s cieľom predísť kontaktu zvierat, ktorý by mohol predstavovať nebezpečenstvo vzhľadom na ich zdravotný status,
- c) zabezpečiť, aby zvieratá umiestnené v oddychovom mieste boli kŕmené a napájané v správnom čase a primeraným množstvom krmiva a tekutín vzhľadom na ich druh,
- d) starať sa o zvieratá umiestnené v oddychovom mieste, a tam, kde sa to vyžaduje, prijať všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie ich pohody a súladu s požiadavkami na zdravie zvierat,
- e) privolať v prípade potreby veterinárneho lekára
 1. na poskytnutie primeraného ošetrovania zvierat, ktoré ochoreli alebo sa zranili v čase, keď ich má na starosti,
 2. na zabitie zvieratá alebo usmrtenie zvieratá, alebo na iné úkony v súlade s osobitným predpisom.¹⁷⁾
- f) zamestnávať personál, ktorý má primerané schopnosti, znalosti a odbornú spôsobilosť a ktorý absolvoval na tento účel osobitný výcvik alebo školenie v rámci pracovných povinností pod vedením skúseného pracovníka alebo v inom školiacom zariadení alebo má rovnocennú praktickú skúsenosť s manipuláciou so zvieratami najmenej päť rokov, ktoré ich kvalifikujú na manipuláciu so zvieratami a v prípade potreby na poskytnutie primeranej starostlivosti o zvieratá,
- g) zabezpečiť, že so všetkými zvieratami v oddychovom mieste sa manipuluje v súlade s požiadavkami na ochranu zvierat a ich pohodu,
- h) uchovávať záznamy alebo databázu podľa prílohy č. 6 časti C bodu 7 najmenej tri roky a na požiadanie ju predložiť orgánu veterinárnej správy vykonávajúcemu kontrolu zariadenia,
- i) pri zistení nezrovnalostí informovať štátnu veterinárnu a potravinovú správu.

(11) Úradný veterinárny lekár v oddychovom mieste svojím podpisom a odtlačkom pečiatky na príslušnom mieste v pláne prepravy podľa prílohy č. 2 kapitoly VIII

potvrďuje, že zvieratá umiestnené v oddychovom mieste, kde umiestnenie zvierat je vopred dohodnuté zodpovednou osobou prepravcu, boli skontrolované a posúdené ako schopné ďalšej prepravy. Úradný veterinárny lekár o výsledku kontroly a oddychovom mieste podá správu prostredníctvom systému ANIMO.

(12) Prepravca znáša všetky náklady spojené s kŕmením zvierat, napájaním zvierat a s ich oddychom.

§ 12

Zdržanie prepravy zvierat

(1) Prepravu zvierat nie je nikto oprávnený zdržiavať. Orgán oprávnený výkonom kontroly môže zastaviť dopravný prostriedok s prepravovanými zvieratami len na čas nevyhnutný na výkon kontroly. Zdržanie zásielky živých zvierat je možné len z dôvodu zabezpečenia ich pohody.

(2) Organizátor hromadných verejných podujatí, zhromaždení, štrajkov a iných podobných akcií konaných na verejných komunikáciách je zodpovedný za prípravu a zabezpečenie opatrení, aby sa preprava zvierat zbytočne nezdržovala, nebola zbytočne zhoršená pohoda zvierat a zabránilo sa utrpeniu prepravovaných zvierat v dôsledku zdržania.

(3) Príslušné orgány nesmú akciu povoliť, ak organizátor nepreukáže reálne zabezpečenie opatrení, ktoré zabránia zbytočnému zdržaniu prepravy, zbytočnému zhoršeniu pohody zvierat a utrpeniu prepravovaných zvierat v dôsledku zdržania.

(4) Kontroly v prístavoch, na letiskách, na železničných stanicích, na zoraďovacích stanicích a na hraničných inšpekčných stanicích sa pri preprave zvierat vykonávajú prednostne bez zbytočného zdržiavania.

(5) Ak sa zásielka prepravovaných zvierat zdrží na dlhšie ako dve hodiny, je potrebné zabezpečiť vhodné opatrenia a postarať sa o zvieratá. Ak je to nevyhnutné, zvieratá sa musia vyložiť a ustajniť v primeraných podmienkach.

Kontroly pri preprave zvierat a opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov

§ 13

(1) V záujme dodržiavania ustanovení tohto nariadenia nediskriminačnými kontrolami v súlade so zásadami nediskriminačných kontrol podľa osobitného predpisu¹⁸⁾ sú orgány veterinárnej správy oprávnené kontrolovať

- a) dopravné prostriedky a zvieratá počas prepravy na ceste,
- b) dopravné prostriedky a zvieratá blížiac sa k miestu určenia,
- c) dopravné prostriedky a zvieratá na trhoch, v mieste odoslania, na oddychových miestach a na prekkladiskách,

¹⁷⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 292/2003 Z. z.

¹⁸⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 315/2003 Z. z.

d) náležitosti v sprievodnej dokumentácii.

(2) Ak sú zodpovedným orgánom známe informácie, ktoré môžu viesť k podozreniu z porušenia predpisov, môžu orgány veterinárnej starostlivosti vykonať cieľnú kontrolu prepravy na území Slovenskej republiky.

(3) Nediskriminačné kontroly sa musia vykonávať každoročne na reprezentatívnej vzorke prepravovaných zvierat podľa metodiky vydanéj štátnou veterinárnou a potravinovou správou, pričom môžu byť spojené aj s inou kontrolnou činnosťou.

(4) Štátna veterinárna a potravinová správa predkladá Európskej komisii každoročne správu o počte kontrol podľa odseku 1 vykonaných v predchádzajúcom kalendárnom roku a podrobnosti o každej správe o porušení predpisov a o opatreniach nariadených orgánmi veterinárnej starostlivosti na ich nápravu.

(5) Podľa odsekov 1 až 4 orgány zodpovedné za všeobecné dodržiavanie zákonov nemôžu vykonávať kontroly v rámci plnenia úloh nediskriminačných kontrol.

§ 14

(1) Ak sa počas prepravy zistí, že sa neplnia alebo nespĺnili ustanovenia tohto nariadenia, príslušný orgán veterinárnej správy v mieste, kde k takému zisteniu došlo, požiada osobu zodpovednú za dopravný prostriedok vykonať všetky opatrenia, ktoré príslušný orgán veterinárnej správy považuje za potrebné na zabezpečenie pohody zvierat, ktorých sa to týka.

(2) V jednotlivých prípadoch možno dohodnúť opatrenia, ktoré zabezpečia

- a) dokončenie cesty alebo vrátenie zvierat späť do miesta odoslania najpriamejšou cestou, ak je zaručené, že takéto konanie nespôsobí zvieratám zbytočné utrpenie,
- b) vhodné ustajnenie pre zvieratá s primeranou starostlivosťou až do vyriešenia problému,
- c) humánne zabitie zvierat; miesto určenia a použitie tiel týchto zvierat sa riadi podľa osobitného predpisu¹⁹⁾.

(3) Každé takéto opatrenie príslušný orgán veterinárnej správy zaznamená do siete ANIMO v súlade s platnými postupmi vrátane finančných postupov.

(4) Ak osoba zodpovedná za prepravu nedodrží pokyny príslušného orgánu veterinárnej správy, ten okamžite vykoná príslušné opatrenia a náklady spojené s týmito opatreniami bude vymáhať.

(5) Odvolanie proti opatreniam príslušného orgánu veterinárnej správy vo veci ochrany zvierat počas prepravy sa podáva nadriadenému orgánu prostredníctvom príslušného orgánu. Odvolanie nemá odkladný účinok.

(6) Rozhodnutie prijaté príslušným orgánom a dôvo-

dy, pre ktoré bolo rozhodnutie prijaté, sa oznamujú odosielateľovi zásielky zvierat alebo jeho zástupcovi a príslušnému orgánu odosielajúceho členského štátu. Ak o to odosielateľ zásielky zvierat alebo jeho zástupca požiada, uvedené rozhodnutie a dôvody sa zašlú písomne s poučením o právach na odvolanie a o príslušnom postupe a lehotách.

(7) V prípade sporu môžu obe zainteresované strany, ak sa tak dohodnú, najdlhšie však do jedného mesiaca, predložiť spor na posúdenie odborníkovi, ktorého meno je uvedené v zozname odborníkov Európskeho spoločenstva zostaveného Európskou komisiou. Títo odborníci vyjadrujú svoje stanoviská najneskôr do 72 hodín. Strany sa budú pridŕžavať stanoviska odborníkov a veterinárnych predpisov Európskeho spoločenstva.

(8) Ak príslušný orgán veterinárnej správy pri kontrole zistí, že prepravca pri tranzite alebo pri dovoze nedodržiava ustanovenia tohto nariadenia, neodkladne oznámi tieto skutočnosti štátnej veterinárnej a potravinovej správe, tá informuje kompetentný orgán členského štátu, ktorý registruje prepravcu a udelil mu oprávnenie. Ten prijme všetky potrebné opatrenia podľa tohto nariadenia a osobitného predpisu.²⁰⁾ O prijatom rozhodnutí a jeho dôvodoch informuje kompetentný orgán členského štátu, v ktorom sa porušenie zistilo, a tiež Európsku komisiu.

(9) Ak sa zistí, že prichádza k opakovaným alebo závažným porušeniam ustanovení tohto nariadenia za predpokladu, že boli vyčerpané všetky možnosti, ktoré umožňuje vzájomná spolupráca medzi kompetentnými orgánmi, a po kontaktoch medzi stranami a Európskou komisiou môže Slovenská republika prostredníctvom rozhodnutia štátnej veterinárnej a potravinovej správy prepravcovi, ktorého sa to týka, dočasne zakázať prepravu zvierat na svojom území.

§ 15

(1) V rozsahu potrebnom na jednotné použitie právneho predpisu Európskych spoločenstiev uvedeného v prílohe č. 1 bode 1 odborníci Európskej komisie môžu vykonávať námatkové kontroly na mieste nediskriminačným spôsobom na ubezpečenie, že príslušné orgány kontrolujú súlad s požiadavkami právneho predpisu Európskych spoločenstiev uvedeného v prílohe č. 1 bode 1.

(2) O výsledkoch týchto kontrol Európska komisia informuje členské štáty.

(3) Kontroly podľa odseku 1 sa vykonávajú v spolupráci s príslušným orgánom.

(4) Príslušné orgány veterinárnej správy, iné orgány verejnej správy a osoby, ktorých sa tieto kontroly týkajú, poskytnú týmto odborníkom Európskej komisie pri plnení ich úloh všetku potrebnú pomoc, najmä im

¹⁹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 281/2003 Z. z. o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri produkcii a uvádzaní čerstvého mäsa na trh.

²⁰⁾ § 13 ods. 2 a § 43 a 45 zákona č. 488/2002 Z. z.

umožnia prístup k všetkým potrebným informáciám, dokladom a osobám, ako aj vstup do miest, prevádzkarní, zariadení a dopravných prostriedkov na účely vykonávania kontrol v rovnakom rozsahu ako príslušnému orgánu.

§ 16

Dovozy z tretích krajín

(1) Dovoz živých zvierat na územie Slovenskej republiky, ich tranzit a preprava cez územie Slovenskej republiky, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie a ktoré pochádzajú z tretích krajín, sa schvália len vtedy, ak prepravca

- a) predloží orgánu veterinárnej správy písomný záväzok, že
 1. dodrží požiadavky na ochranu zvierat počas prepravy podľa tohto nariadenia,
 2. prepravu zvierat bude vykonávať osoba zodpovedná za prepravu v súlade s právnymi predpismi vo veterinárnej oblasti až do miesta určenia s dôrazom na dodržanie požiadaviek na ochranu zvierat počas prepravy,
 3. osoba zodpovedná za prepravu je zaškolená alebo má praktické skúsenosti s manipuláciou so zvieratami a ich prepravou,
 4. osoba zodpovedná za prepravu je schopná v prípade potreby poskytnúť prepravovaným zvieratám potrebnú starostlivosť,
- b) predloží plán prepravy zostavený podľa § 10.

(2) Úradný veterinárny lekár v mieste hraničnej veterinárnej kontroly je poverený overiť zhodu s požiadavkami na pohodu zvierat a dodržanie požiadaviek podľa odseku 1. V prípade zistenia nedodržania požiadaviek na kŕmenie a napájanie zvierat prijme na náklady prepravcu opatrenia ustanovené v § 14.

(3) Ak sa zistí, že prichádza k opakovaným porušeniam alebo závažným porušeniam ustanovení tohto nariadenia prepravcom z tretej krajiny, postupuje sa podľa § 14 ods. 9.

§ 17

Prechodné ustanovenia

(1) Každá fyzická osoba a právnická osoba, ktorá v rámci svojej podnikateľskej činnosti prepravuje zvieratá podľa tohto nariadenia, je povinná do troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia sa zaregistrovať na štátnej veterinárnej a potravinovej správe podľa § 6.

(2) Každý dopravný prostriedok použitý na prepravu zvierat v cestnej preprave musí spĺňať požiadavky na spôsobilosť na prepravu zvierat dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia a najneskôr do šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia musí sa pri kontrole predložiť platný preukaz o spôsobilosti dopravného prostriedku podľa § 7.

(3) Osoba, ktorá vykonáva prepravu zvierat, je povinná do 1. augusta 2004 splniť požiadavky na odbornú spôsobilosť podľa § 8 ods. 2.

(4) Chovateľ, ktorý vykonáva prepravu zvierat z vlastného chovu alebo zvierat, ktoré prepravuje s cieľom zaradiť ich do vlastného chovu, musí do 1. augusta 2006 splniť požiadavky odbornej spôsobilosti podľa § 8 ods. 6 a 7 za predpokladu, že prepravované zvieratá sprevádza ošetrovateľ s dostatkom praktických skúseností so zaobchádzaním so zvieratami.

§ 18

Účinnosť

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. augusta 2003.

Mikuláš Dzurinda v. r.

**Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 302/2003 Z. z.**

ZOZNAM TRANSPONOVANÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

Smernica Rady 91/628/EHS z 19. novembra 1991 o ochrane zvierat počas prepravy, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 90/425/EHS a 91/496/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 340, 11. 12. 1991, s. 17), v znení

smernice Rady 95/29/ES z 29. júna 1995, ktorá mení smernicu 90/628/EHS týkajúcu sa ochrany zvierat počas prepravy (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 148, 30. 6. 1995, s. 52),

rozhodnutia Rady 92/438/EHS z 13. júla 1992 o informatizácii veterinárnych postupov pri dovozoch (Shift project), ktoré mení smernice 90/675/EHS, 91/496/EHS, 91/628/EHS, a

rozhodnutia Rady 90/424/EHS, a ktoré ruší rozhodnutie 88/192/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 243, 25. 8. 1992, s. 27),

nariadenia Rady 1255/97/ES z 25. júna 1997 týkajúceho sa kritérií Spoločenstva na oddychové miesta a meniaceho plán prepravy, odkazujúc na prílohu smernice 91/628/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 174, 2. 7. 1997, s. 1),

nariadenia Rady 411/98/ES z 16. februára 1998 o dodatočných normách na ochranu zvierat použiteľných na cestné vozidlá používané na dopravu dobytku na ceste presahujúcej osem hodín (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 52, 21. 2. 1998, s. 8).

Právne predpisy Európskych spoločenstiev sú preložené do slovenského jazyka; do úradného prekladu v slovenskom jazyku možno nahliadnuť v sídle Inštitútu pre aproximáciu práva Úradu vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1/29, Bratislava.

**Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 302/2003 Z. z.**

KAPITOLA I

DOMÁCE NEPÁRNOKOPYTNÍKY, HOVÄDZÍ DOBYTOK, OVCE, KOZY A OŠÍPANÉ

A. Všeobecné ustanovenia

1. Gravidné zvieratá, ktoré môžu porodiť počas prevozu, alebo zvieratá, ktoré porodili počas predchádzajúcich 48 hodín, a novonarodené zvieratá, ktorým sa ešte úplne nezahojila pupočná šnúra, nie je možné pokladať za spôsobilé na prepravu.
2. Zvieratám sa musí poskytnúť dostatok priestoru, aby mohli stáť vo svojej prirodzenej polohe, a v prípade potreby aj prepážky, aby boli zvieratá chránené pred pohybom dopravného prostriedku. Ak to zvláštne podmienky na ochranu zvierat vyžadujú, poskytne sa im miesto na ležanie.
3. Dopravné prostriedky a kontajnery musia byť skonštruované a obsluhované tak, aby chránili zvieratá pred nepriaznivým počasím a značnými rozdielmi v klimatických podmienkach. Vetranie a vzduchový priestor musia byť v súlade s podmienkami prepravy a musia zodpovedať druhu prepravovaných zvierat. Vnútri oddelenia pre zvieratá a na každom jeho poschodí musí byť dostatočný priestor, ktorý umožní adekvátne vetranie nad zvieratami, keď sú vo svojej prirodzenej stojacej polohe, bez toho, aby im niečo bránilo v prirodzenom pohybe.
4. Dopravné prostriedky a kontajnery sa musia dať ľahko čistiť, musia byť zabezpečené proti úniku zvierat a skonštruované a obsluhované tak, aby sa predišlo poraneniu a zbytočnému utrpeniu zvierat a aby bola zaručená bezpečnosť zvierat počas prepravy. Kontajnery, v ktorých sa prepravujú zvieratá, musia byť označené symbolom označujúcim prítomnosť živých zvierat nápisom „Preprava živých zvierat“ a znakom označujúcim zvieratá vo vzpriamenej polohe. Ak sa prepravujú divé zvieratá alebo nebezpečné živočíchy, kontajnery musia byť označené nápisom „Preprava divých zvierat“ alebo „Preprava nebezpečných živočíchov“. Dopravné prostriedky a kontajnery musia umožniť veterinárnu prehliadku a starostlivosť o zvieratá a zvieratá sa do nich musia nakladať takým spôsobom, ktorý nebráni vetraniu. Počas prepravy a manipulácie musia byť kontajnery vždy vo vzpriamenej polohe a nesmú byť vystavované prudkým nárazom alebo otrasom.
5. Počas prepravy zvieratá musia dostať vodu a vhodné krmivo v intervaloch, ktoré na tento účel stanovuje príloha č. 7.
6. Nepárnokopytníky musia mať počas prepravy ohlávky. Toto ustanovenie neplatí pre neprivyknuté žriebätá alebo pre zvieratá prepravované v individuálnych boxoch.
7. Ak sú zvieratá uviazané, použité povrazy alebo ostatné upevňovacie pomôcky musia byť také pevné, aby sa v bežných prepravných podmienkach nepretrhli, a dostatočne dlhé, aby v prípade potreby umožnili zvieratám ľahnúť si, prijímať potravu a piť. Musia byť skonštruované tak, aby sa vylúčilo akékoľvek nebezpečenstvo uškrtienia alebo poranenia. Zvieratá nesmú byť uviazané za rohy alebo nosové krúžky.
8. Nepárnokopytníky sa prepravujú v individuálnych stojiskách alebo boxoch, ktoré sú skonštruované tak, aby chránili zvieratá proti nárazom. Tieto zvieratá sa môžu prepravovať aj v skupinách, v takom prípade sa musí venovať pozornosť tomu, aby zvieratá, ktoré sú voči sebe nepriateľské, neboli prepravované spolu, alebo ak sú prepravované spolu, aby mali panvové končatiny nepodkuté.
9. Nepárnokopytníky nesmú byť prepravované vo vozidlách s viac ako jedným podlažím.
10. Ak sa zvieratá rôznych druhov prepravujú v tom istom dopravnom prostriedku, oddelia sa podľa druhov okrem prípadov spriatelených zvierat, keď oddelenie môže spôsobiť rozrušenie prepravovaných zvierat. V prípade prepravy zvierat v jednej zásielke, ktoré sú navzájom prirodzenými nepriateľmi, treba prijať osobitné opatrenia, aby sa predišlo nepriaznivým reakciám.
11. Ak sú zvieratá rôzneho veku prepravované v tom istom dopravnom prostriedku, dospelé a mladé zvieratá sa musia držať oddelene, toto obmedzenie neplatí pre samice prepravované so svojimi mláďatami, ktoré ich cicajú.
12. Nekastrované dospelé samce sa musia oddeliť od samíc. Dospelé žrebce a chovné kance budú navzájom oddelené. Tieto ustanovenia platia, len ak zvieratá neboli chované v zlučiteľných skupinách alebo ak nie sú na seba privyknuté.
13. V oddeleniach, v ktorých sa prepravujú zvieratá, nesmie byť naložený tovar, ktorý by mohol nepriaznivo ovplyvniť pohodu zvierat.
14. Na nakladanie a vykladanie zvierat sa môže používať len vhodné zariadenie, ako sú mostíky, rampy alebo chod-

- bičky. Tieto zariadenia musia mať protišmykovú podlahu a v prípade potreby dostatočne pevnú a dobre konštruovanú bočnú zábranu, ktorá unesie hmotnosť zvierat na nakladacom alebo vykladacom zariadení a zabráni prepadávaní alebo preskakovaní nakladaných alebo vykladaných zvierat. Zvieratá počas prepravy nesmú byť zavesené pomocou mechanických prostriedkov a nesmú sa dvíhať alebo ťahať za hlavu, rohy, končatiny, chvost alebo rúno. Pokiaľ je to možné, treba sa vyhnúť používaniu elektrických podnetov.
15. Podlaha dopravného prostriedku alebo kontajnera musí byť dostatočne pevná, aby uniesla hmotnosť zvierat, ktoré sa majú prepravovať, musí mať protišmykovú úpravu, ak sú v nej nejaké medzery alebo perforovanie, musia byť úplne hladké, aby sa zabránilo poraneniu zvierat. Podlaha musí byť pokrytá dostatočným množstvom podstielky schopnej absorbovať výkaly, ak to nie je vyriešené iným spôsobom, ktorý plní prinajmenšom rovnaký účel, alebo ak sa výkaly pravidelne neodstraňujú.
 16. Aby sa zvieratám počas prepravy zabezpečila potrebná starostlivosť, musí zásielku sprevádzať ošetrovateľ okrem týchto prípadov:
 - a) ak sú zvieratá prepravované v kontajneroch, ktoré sú zabezpečené, dostatočne vetrané a v prípade potreby obsahujú dostatok krmiva a vody v zásobníkoch, ktoré nie je možné prevrhnúť; za dostatok krmiva a vody sa považuje dvojnásobné množstvo potrebné na plánovanú cestu,
 - b) ak prepravca plní funkciu ošetrovateľa,
 - c) ak odosielateľ poveril zástupcu, ktorý sa má starať o zvieratá na vyhradených oddychových miestach.
 17. Ošetrovateľ alebo poverený zástupca odosielateľa sa stará o zvieratá, kŕmi ich, napája a v prípade potreby aj dojí.
 18. Dojnice musia byť podojené približne v 12-hodinových intervaloch, interval nesmie presiahnuť 15 hodín.
 19. Aby ošetrovateľ mohol poskytovať túto starostlivosť, musí mať k dispozícii vhodné osvetlenie.
 20. Zvieratá sa nakladajú len do dopravných prostriedkov, ktoré boli vyčistené a v prípade potreby aj dezinfikované. Uhynuté zvieratá, podstielka a výkaly sa musia odstrániť čo najskôr.

B. Osobitné ustanovenia pre prepravu zvierat po železnici

1. Každý železničný vagón, ktorý sa používa na prepravu zvierat, musí byť označený symbolom naznačujúcim prítomnosť živých zvierat, ak sa zvieratá neprepravujú v kontajneroch. Ak nie sú k dispozícii vozne špeciálne upravené na prepravu zvierat, zvieratá sa budú prepravovať v krytých vagónoch, ktoré sú schopné prepravy pri vysokej rýchlosti a sú vybavené dostatočne veľkými vzduchovými otvormi alebo vetracím systémom, ktorý je účinný aj pri nízkych rýchlostiach. Vnútorne steny vozňov musia byť z dreva alebo z iného vhodného materiálu, musia byť úplne hladké a vybavené kruhmi alebo tyčami vo vhodnej výške, ku ktorým môžu byť zvieratá v prípade potreby priviazané.
2. Ak sa nepárnokopytníky neprepravujú v individuálnych boxoch, musia byť uviazané tak, aby boli všetky obrátené hlavou na tú istú stranu vozňa alebo uviazané hlavami k sebe. Žriebätá a neprivyknuté zvieratá sa však uväzovať nebudú.
3. Veľké zvieratá sa naložia tak, aby sa medzi nimi mohol pohybovať ošetrovateľ.
4. Ak treba v súlade s časťou A bodom 10 zvieratá oddeliť, možno to urobiť uviazaním v oddelených častiach vozňa, ak to priestor vozňa dovoľuje, alebo sa oddelia pomocou vhodných prepážok.
5. Pri zoradovaní vlakov a počas všetkých ostatných posunov vozňov treba urobiť všetky preventívne opatrenia, aby sa predišlo nárazom vozňov, v ktorých sú zvieratá.

C. Osobitné ustanovenia pre cestnú prepravu

1. Vozidlá musia byť zabezpečené proti úniku zvierat a skonštruované tak, aby sa zaistila ich bezpečnosť. Vozidlá musia byť vybavené strechou, ktorá zabezpečí účinnú ochranu proti nepriaznivému počasiu.
2. Vo vozidlách používaných na prepravu veľkých zvierat musí byť k dispozícii zariadenie umožňujúce ich priviazanie, ak sa priviazanie týchto zvierat vyžaduje. Ak sa vyžaduje rozdelenie vozidla na oddelenia, prepážky musia byť dostatočne pevné.
3. Vozidlá musia mať vhodné vybavenie na nakladanie a vykladanie zvierat v súlade s požiadavkami bodu 4.

D. Osobitné ustanovenia pre lodnú prepravu

1. Plavidlá budú vybavené tak, aby sa zvieratá mohli prepravovať bez poranenia alebo zbytočného utrpenia.
2. Zvieratá sa nesmú prepravovať na otvorenej palube plavidla; preprava na otvorenej palube plavidla je možná, len ak sú zvieratá prepravované v dostatočne zabezpečených kontajneroch alebo v iných konštrukciách schválených príslušným orgánom veterinárnej správy¹⁾ alebo príslušným orgánom niektorého z členských štátov, dostatočne chránených pred účinkom mora a počasia.

¹⁾ § 4 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z.

3. Zvieratá musia byť uviazané alebo umiestnené do vhodných ohrád alebo kontajnerov.
4. Primerané priechody musia umožniť prístup do všetkých ohrád, kontajnerov alebo vozidiel, v ktorých sú zvieratá ustajnené. Musia byť k dispozícii vhodné osvetľovacie zariadenia.
5. Vzhľadom na počet prepravovaných zvierat a trvanie cesty musí byť zabezpečený dostatočný počet ošetrovateľov.
6. Všetky časti plavidiel, kde sú ustajnené zvieratá, musia byť vybavené kanalizáciou a musia sa udržiavať v dobrom hygienickom stave.
7. V plavidle musí byť pre prípad potreby zabitia zvieratá k dispozícii nástroj schválený príslušným orgánom veterinárnej správy.
8. Plavidlá, ktoré sa používajú na prepravu zvierat, musia byť pred vyplávaním zásobené dostatočným množstvom pitnej vody, ak nie sú vybavené vhodným systémom, ktorý umožňuje jej výrobu, a vhodným krmivom so zreteľom na druh a počet zvierat, ktoré sa majú prepravovať, ako aj na trvanie cesty. Za dostatočné množstvo sa považuje dvojnásobok množstva vody a krmiva potrebného na plánovanú plavbu.
9. V prípade potreby sa musia prijať opatrenia na izoláciu chorých a poranených zvierat a na poskytnutie prvej pomoci.
10. Ak sa zvieratá prepravujú na palube plavidla v železničných vagónoch, treba venovať osobitnú pozornosť zabezpečeniu dostatočného vetrania počas celej plavby. Body 1 až 3 neplatia pre prepravu zvierat v železničných vagónoch alebo cestných vozidlách, ktoré sú na trajektoch alebo podobných plavidlách.
11. Ak sa zvieratá prepravujú vo vozidlách na cestnú prepravu na palube plavidla, platia tieto opatrenia:
 - a) oddelenie pre zvieratá musí byť riadne pripevnené k vozidlu; vozidlo a oddelenie pre zvieratá musí byť vybavené vhodnými uväzovacími prostriedkami, umožňujúcimi pevné pripevnenie k plavidlu. Na krytej palube trajektu sa musí zachovať vetranie dostačujúce pre počet prepravovaných vozidiel. Ak je to možné, vozidlo na prepravu zvierat treba umiestniť v blízkosti prívodu čerstvého vzduchu,
 - b) oddelenie pre zvieratá musí mať dostatočný počet vetracích otvorov alebo iných prostriedkov, ktoré zabezpečia dostatočné vetranie. Treba mať na pamäti, že prúdenie vzduchu je v uzavretom priestore lode, kde sa nachádza vozidlo, obmedzené. V oddelení pre zvieratá a na každom jeho podlaží musí byť dostatok priestoru, ktorý umožní primerané vetranie nad zvieratami, keď sú vo svojej prirodzenej vzpriamenej polohe,
 - c) ku každej časti oddelenia pre zvieratá musí byť zabezpečený priamy prístup, aby mohli byť zvieratá počas cesty v prípade potreby ošetrené, nakrmené a napojené.

E. Osobitné ustanovenia pre leteckú prepravu

1. Zvieratá sa musia prepravovať v kontajneroch, ohradách alebo stojiskách, ktoré sú vhodné pre daný druh a spĺňajú najnovšie predpisy IATA pre živé zvieratá.
2. Musia sa prijať opatrenia, aby sa predišlo extrémne vysokým alebo nízkym teplotám na palube lietadla vzhľadom na druh prepravovaných zvierat a aby sa predišlo prudkým výkyvom tlaku vzduchu.
3. V lietadle musí byť pre prípad potreby zabitia zvieratá k dispozícii nástroj schválený príslušným orgánom veterinárnej správy.

KAPITOLA II

HYDINA, DOMÁCE VTÁKY A DOMÁCE KRÁLIKY

1. Pre prepravu hydiny, domácich vtákov a domácich králikov primerane platia ustanovenia časti A kapitoly I bodov 2 až 4, 10, 15, 16, 20, časti B bodov 1 a 5, časti D bodov 1 až 6 a 8 a 11, časti E bodov 1 až 3.
2. K dispozícii musia byť primerané množstvá vhodného krmiva a vody okrem prípadov, ak
 - a) cesta trvá menej ako 12 hodín bez ohľadu na čas nakladania a vykladania,
 - b) cesta trvá menej ako 24 hodín, a to u mláďat všetkých druhov za predpokladu, že sa skončí do 72 hodín po ich vyliahnutí.

KAPITOLA III

DOMÁCE PSY A DOMÁCE MAČKY

1. Okrem ustanovení § 1 ods. 2 písm. a) pre prepravu domácich psov a domácich mačiek primerane platia ustanovenia časti A kapitoly I bodov 1 až 4, 10, 15, 16, 17, 19 a 20, časti B bodov 1, 4 a 5, časti C bodu 2, časti D bodov 1 až 11 a časti E bodov 1 až 3.
2. Zvieratá, ktoré sa majú prepravovať, sa budú kŕmiť v intervaloch nie dlhších ako 24 hodín a voda sa im bude podávať v intervaloch, ktoré neprekročia 12 hodín. K dispozícii musia byť jasné písomné pokyny o kŕmení a napájaní. Samice v ruji sa musia oddeliť od samcov.

KAPITOLA IV

OSTATNÉ CICAVICE A VTÁKY

1. Ustanovenia tejto prílohy sú záväzné pre prepravu tých cicavcov a vtákov, ktoré neboli zahrnuté v predchádzajúcich kapitolách.
2. Na prepravu príslušných druhov zaradených do tejto prílohy primerane platia ustanovenia časti A kapitoly I bodov 1 až 4, 11, 14 až 17, 19 a 20, časti B bodov 1 a 5 a časti C až E.
3. Bez obmedzení v ustanoveniach § 3 ods. 1 písm. b) môžu sa prepravovať len zvieratá spôsobilé na prepravu a zvieratá v dobrom zdravotnom stave. Zvieratá, ktoré sú zjavne v pokročilých štádiách gravidity, alebo zvieratá, ktoré porodili neskôr ako pred týždňom, ako aj mláďatá, ktoré nie sú schopné samy sa kŕmiť a nie sú sprevádzané matkou, nie je možné pokladať za spôsobilé na prepravu. Za mimoriadnych okolností možno urobiť výnimku z tejto požiadavky, ak to vyžaduje záujem zvierateľa, a treba ho previezť na miesto, kde mu bude poskytnuté vhodné ošetrovanie.
4. Zvieratám je zakázané podávať upokojujúce prostriedky, ak sa nevyskytnú mimoriadne okolnosti. Upokojujúce prostriedky môže podávať len veterinárny lekár, ktorý priloží podrobné informácie o podávaní upokojujúcich prostriedkov k sprievodným dokladom a tie musia sprevádzať zviera až do miesta určenia.
5. Zvieratá sa môžu prepravovať len v dopravných prostriedkoch vhodnej konštrukcie, označených podľa časti A kapitoly I bodu 4 a v prípade potreby označených, že ide o prepravu bojazlivého zvierateľa. Okrem toho musia zvieratá sprevádzať jasné písomné inštrukcie o spôsobe a frekvencii kŕmenia a napájania a o akejkoľvek zvláštnej starostlivosti, ktorú vyžadujú. Zvieratá, na ktoré sa vzťahuje osobitný predpis,²⁾ sa musia prepravovať v súlade s najnovšími ustanoveniami vydanými na základe osobitného predpisu²⁾ na prepravu divých zvierat a voľne rastúcich rastlín a ich prípravu na expedovanie. V prípade leteckej prepravy sa musia prepravovať v súlade s najnovšími predpismi IATA, ktoré upravujú prepravu živých zvierat. Do cieľového miesta musia byť dopravené čo najskôr.
6. Zvieratám, na ktoré sa vzťahuje táto príloha, musí byť poskytnutá starostlivosť v súlade s pokynmi a predpismi uvedenými v časti A kapitole I bode 5.
7. Pred naložením sa zvieratám poskytne primeraný čas na aklimatizáciu, v priebehu ktorého sa v prípade potreby postupne naložia do kontajnerov.
8. Zvieratá rôznych druhov sa nesmú umiestňovať do toho istého kontajnera. Navyše ani zvieratá toho istého druhu sa nemôžu umiestňovať do toho istého kontajnera, ak nie je známe, že sa navzájom znášajú.
9. Jelenia zver sa nesmie prepravovať, ak má parohy v lyku.
10. Vtáky sa musia držať v pološere.
11. Morským cicavcom treba zabezpečiť stálu prítomnosť kvalifikovaného ošetrovateľa. Kontajnery nesmú byť uložené na sebe.
12. Aby bolo po celý čas zabezpečené dostatočné prúdenie vzduchu, zabezpečuje sa dodatočné vetranie cez otvory vhodnej veľkosti vo všetkých stenách kontajnera. Otvory musia mať takú veľkosť, ktorá znemožňuje zvieratám prísť do kontaktu s osobami, ktoré narábajú s kontajnerom, a zabraňuje, aby sa poranili.
13. Ku všetkým stenám, stropom a dnám kontajnerov musia byť pripevnené rozpery primeranej veľkosti, aby mali zvieratá zabezpečený voľný prísun vzduchu v prípade uloženia kontajnerov na seba alebo tesného uloženia nákladu.
14. Zvieratá nesmú byť umiestnené v blízkosti potravín alebo na miestach, kde majú prístup neoprávnené osoby.

KAPITOLA V

OSTATNÉ STAVOVCE A STUDENOKRVNÉ ŽIVOČÍCHY

Ostatné stavovce a studenokrvné živočíchy sa musia prepravovať v takých kontajneroch, takých podmienkach, najmä pokiaľ ide o priestor, vetranie, teplotu a bezpečnosť, a s takými zásobami vody a kyslíka, ktoré si vyžaduje príslušný druh. Zvieratá, na ktoré sa vzťahuje osobitný predpis²⁾, sa musia prepravovať v súlade s najnovšími ustanoveniami vydanými na základe osobitného predpisu²⁾ na prepravu divých zvierat a voľne rastúcich rastlín a na ich prípravu na expedovanie. V prípade leteckej prepravy sa musia prepravovať v súlade s najnovšími predpismi IATA, ktoré upravujú prepravu živých zvierat. Do cieľového miesta musia byť dopravené čo najskôr.

²⁾ Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich zvierat a voľne rastúcich rastlín (Oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 572/1992 Zb.)

KAPITOLA VI HUSTOTY NALOŽENIA

A. DOMÁCE NEPÁRNOKOPYTNÍKY

Železničná preprava

Dospelé kone	1,75 m ² (0,7 x 2,5 m)*)
Mladé kone (6 až 24 mes.) (na cesty do 48 hodín)	1,2 m ² (0,6 x 2 m)
Mladé kone (6 až 24 mes.) (na cesty dlhšie ako 48 hodín)	2,4 m ² (1,2 x 2 m)
Poníky (do 144 cm)	1 m ² (0,6 x 1,8 m)
Žriebätá (0 až 6 mes.)	1,4 m ² (1 x 1,4 m)
*) Štandardná využiteľná šírka vagónov je 2,6 až 2,7 m.	
Pozn.: Počas dlhých ciest musia mať žriebätá a mladé kone možnosť ľahnúť si.	

Tieto údaje sa môžu líšiť maximálne o 10 % u dospelých koní a poníkov a maximálne o 20 % u mladých koní a žriebät nielen v závislosti od hmotnosti a veľkosti koňa, ale aj od jeho fyzickej kondície, meteorologických podmienok a predpokladaného trvania cesty.

Cestná preprava

Dospelé kone	1,75 m ² (0,7 x 2,5 m)*)
Mladé kone (6 až 24 mes.) (na cesty do 48 hodín)	1,2 m ² (0,6 x 2 m)
Mladé kone (6 až 24 mes.) (na cesty dlhšie ako 48 hodín)	2,4 m ² (1,2 x 2 m)
Poníky (do 144 cm)	1 m ² (0,6 x 1,8 m)
Žriebätá (0 až 6 mes.)	1,4 m ² (1 x 1,4 m)
Pozn.: Počas dlhých ciest musia mať žriebätá a mladé kone možnosť ľahnúť si.	

Tieto údaje sa môžu líšiť maximálne o 10 % u dospelých koní a poníkov a maximálne o 20 % u mladých koní a žriebät nielen v závislosti od hmotnosti a veľkosti koňa, ale aj od jeho fyzickej kondície, meteorologických podmienok a predpokladaného trvania cesty.

Letecká preprava

Hustota naloženia koní vo vzťahu živej hmotnosti k ploche

0 až 100 kg	0,42 m ²
100 až 200 kg	0,66 m ²
200 až 300 kg	0,87 m ²
300 až 400 kg	1,04 m ²
400 až 500 kg	1,19 m ²
500 až 600 kg	1,34 m ²
600 až 700 kg	1,51 m ²
700 až 800 kg	1,73 m ²

Lodná preprava

Živá hmotnosť v kg	m ² /zvíra
200/300	0,90/1,175
301/400	1,175/1,45
401/500	1,45/1,725
501/600	1,725/2
601/700	2/2,25

B. HOVÄDZÍ DOBYTOK**Železničná preprava**

Katégorie	Približná hmotnosť (v kg)	Plocha v m ² na 1 zviera
Malé teľatá	55	0,30 až 0,40
Stredne veľké teľatá	110	0,40 až 0,70
Ťažké teľatá	200	0,70 až 0,95
Stredne veľký dobytok	325	0,95 až 1,30
Ťažký dobytok	550	1,30 až 1,60
Veľmi ťažký dobytok	>700	(>1,60)

Tieto údaje sa môžu líšiť nielen v závislosti od hmotnosti a veľkosti zvierat, ale aj od ich fyzickej kondície, meteorologických podmienok a predpokladaného trvania cesty.

Cestná preprava

Katégorie	Približná hmotnosť (v kg)	Plocha v m ² na 1 zviera
Malé teľatá	50	0,30 až 0,40
Stredne veľké teľatá	110	0,40 až 0,70
Ťažké teľatá	200	0,70 až 0,95
Stredne veľký dobytok	325	0,95 až 1,30
Ťažký dobytok	550	1,30 až 1,60
Veľmi ťažký dobytok	>700	[>1,60]

Tieto údaje sa môžu líšiť nielen v závislosti od hmotnosti a veľkosti zvierat, ale aj od ich fyzickej kondície, meteorologických podmienok a predpokladaného trvania cesty.

Letecká preprava

Katégorie	Približná hmotnosť (v kg)	Plocha v m ² na 1 zviera
Teľatá	50	0,23
	70	0,28
Dospelý hovädzí dobytok	300	0,84
	500	1,27

Lodná preprava

Živá hmotnosť v kg	Plocha v m ² /1 zviera
200 až 300	0,81 až 1,0575
301 až 400	1,0575 až 1,0305
401 až 500	1,305 až 1,5225
501 až 600	1,5225 až 1,8
601 až 700	1,8 až 2,025

Gravidné zvieratá musia mať k dispozícii o 10 % priestoru viac.

C. OVCE A KOZY**Železničná preprava**

Kategória	Hmotnosť v kg	Plocha v m ² / 1 zviera*)
Ostrihané ovce	<55	0,20 až 0,30
	>55	>0,30
Neostrihané ovce	<55	0,30 až 0,40
	>55	>0,40
Vysoko gravidné bahnice	<55	0,40 až 0,50
	>55	>0,50
Kozy	<35	0,20 až 0,30
	35 až 55	0,30 až 0,40
	>55	0,40 až 0,75
Vysoko gravidné kozy	<55	0,40 až 0,50
	<55	>0,50

Uvedená plocha sa môže líšiť v závislosti od plemena, veľkosti, fyzického stavu a dĺžky rúna zvierat, ako aj v závislosti od meteorologických podmienok a trvania cesty.

Cestná preprava

Kategória	Hmotnosť v kg	Plocha v m ² / 1 zviera*)
Ostrihané ovce a jahňatá s hmotnosťou 26 kg a vyššie	<55	0,20 až 0,30
	>55	>0,30
Neostrihané ovce	<55	0,30 až 0,40
	>55	>0,40
Vysoko gravidné bahnice	<55	0,40 až 0,50
	>55	>0,50
Kozy	<35	0,20 až 0,30
	35 až 50	0,30 až 0,40
	>55	0,40 až 0,75
Vysoko gravidné kozy	<55	0,40 až 0,50
	>55	>0,50

Uvedená plocha sa môže líšiť v závislosti od plemena, veľkosti, fyzického stavu a dĺžky rúna zvierat, ako aj v závislosti od meteorologických podmienok a trvania cesty. Ako pomôcka: malé jahňatá môžu mať k dispozícii plochu do 0,2 m² na jedno zviera.

Letecká preprava

Hustota naloženia oviec a kôz vo vzťahu k povrchovej ploche:

Priemerná hmotnosť (v kg)	Plocha v m ² / 1 zviera*)
25	0,20
50	0,30
75	0,40

*) Plocha podlahy pre každé zviera by nemala byť pre možnosti poranenia v prípade malej hustoty nakládky vyššia oproti hodnotám uvedeným v tabuľke.

Lodná preprava

Živá hmotnosť v kg	Plocha v m ² /1 zviera
20 až 30	0,24 až 0,265
30 až 40	0,265 až 0,290
40 až 50	0,290 až 0,315
50 až 60	0,315 až 0,34
60 až 70	0,34 až 0,39

D. OŠÍPANÉ**Železničná a cestná preprava**

Všetky ošípané musia mať možnosť ležať a stáť vo svojej prirodzenej polohe.

Aby sa dodržali tieto minimálne požiadavky, hustota naloženia ošípaných s hmotnosťou približne 100 kg nesmie prekročiť 235 kg/m².

Plemeno, veľkosť a fyzická kondícia ošípaných môžu znamenať zvýšenie uvedenej minimálnej požadovanej plochy povrchu. V závislosti od meteorologických podmienok a trvania cesty možno tiež vyžadovať zvýšenie plochy pre jedno zviera maximálne o 20 %.

Letecká preprava

Živá hmotnosť v kg	Plocha v m ² /1 zviera
15 kg	0,13 m ²
25 kg	0,15 m ²
50 kg	0,35 m ²
100 kg	0,51 m ²

Hustota naloženia môže byť relatívne vysoká, aby sa zabránilo poraneniu pri štarte, pristátí alebo v prípade turbulencie, ale zvieratá musia mať vždy možnosť si ľahnúť. Pri rozhodovaní o hustote naloženia sa musí brať do úvahy klíma, celková dĺžka letu a čas priletu.

Lodná preprava

Živá hmotnosť v kg	Plocha v m ² /1 zviera
10 alebo menej	0,20
20	0,28
45	0,37
70	0,60
100	0,85
140	0,95
180	1,10
270	1,50

E. HYDINA**Hustota platná pre prepravu hydiny v kontajneroch**

Kategória	Priestor
Jednodňové kurčatá	21 až 25 cm ² /1 kurča
Hydina s hmotnosťou menej ako 1,6 kg	180 až 200 cm ² /kg živej hmotnosti
Hydina s hmotnosťou 1,6 kg a viac, ale menej ako 3 kg	160 cm ² /kg živej hmotnosti
Hydina s hmotnosťou 3 kg a viac, ale menej ako 5 kg	115 cm ² /kg živej hmotnosti
Hydina s hmotnosťou 5 kg a viac	105 cm ² /kg živej hmotnosti

Tieto údaje sa môžu líšiť, a to nielen v závislosti od hmotnosti a veľkosti vtákov, ale aj od ich fyzickej kondície, meteorologických podmienok a pravdepodobného trvania cesty.

KAPITOLA VII**INTERVALY NA NAPÁJANIE A KŔMENIE, TRVANIE CESTY A ČAS NA ODPOČINOK**

- Požiadavky ustanovené v tejto kapitole platia na premiestňovanie druhov zvierat uvedených v § 1 ods. 2 písm. a) tohto nariadenia okrem leteckej prepravy, pre ktorú sú požiadavky ustanovené v časti E kapitole I bodoch 1 až 3.
- Trvanie cesty u zvierat patriacich k druhom uvedeným v bode 1 nesmie prekročiť osem hodín.
- Maximálne trvanie cesty ustanovené v bode 2 môže byť predĺžené, ak cestný dopravný prostriedok spĺňa dodatočné požiadavky podľa prílohy č. 5 a ostatné dopravné prostriedky spĺňajú tieto dodatočné požiadavky:
 - na podlahe dopravného prostriedku je dostatok podstielky,
 - dopravný prostriedok viez krmivo, ktoré je vhodné pre prepravovaný druh zvierat a pre dĺžku trvania cesty,
 - je umožnený priamy prístup k zvieratám,
 - je umožnené dostačujúce vetranie, ktoré sa môže prispôbovať v závislosti od teploty (vnútornej a vonkajšej),
 - v dopravnom prostriedku sú posuvné panely na vytvorenie oddelení,
 - dopravné prostriedky sú vybavené prípojkou na zásobovanie vodou počas zastávok,
 - v prípade dopravných prostriedkov na prepravu ošipovaných tieto dopravné prostriedky vezú dostatok vody na napájanie počas cesty.
- Intervaly na napájanie a kŕmenie, dĺžka trvania cesty a čas na odpočinok pri používaní cestných dopravných prostriedkov, ktoré spĺňajú požiadavky podľa bodu 3, sú stanovené takto:
 - neodstavené teľatá, jahňatá, kozlatá a žriebätá, ktoré sú ešte na mliečnej výžive, a neodstavené ciciaky musia mať po deviatich hodinách cesty čas na odpočinok najmenej jednu hodinu, pričom tento čas musí byť dostatočne dlhý na to, aby dostali tekutinu a v prípade potreby aby boli aj nakŕmené; po tomto čase odpočinku sa môžu prepravovať ďalších deväť hodín,
 - maximálny čas prepravy ošipovaných je 24 hodín; počas prepravy musia mať stály prístup k vode,
 - domáce nepárnikopytníky okrem registrovaných koní podľa osobitného predpisu³⁾ sa môžu prepravovať maximálne 24 hodín; počas cesty musia dostať vodu a v prípade potreby aj krmivo každých osem hodín,
 - všetkým ostatným zvieratám druhov uvedených v bode 1 musí byť po 14 hodinách cesty poskytnutý čas na odpočinok, najmenej jedna hodina, postačujúca na napojenie a v prípade potreby aj na nakŕmenie; po odpočinku sa môžu prepravovať ďalších 14 hodín.
- Po stanovenom čase trvania cesty sa zvieratá musia vyložiť, nakŕmiť, napojiť a musí im byť poskytnutý odpočinok najmenej 24 hodín.
- Zvieratá sa nesmú prepravovať vlakom, ak maximálne trvanie cesty prekročí dĺžku stanovenú v bode 2. Čas prepravy môže byť predĺžený, ak sú splnené požiadavky stanovené v bodoch 3 a 4 okrem času na odpočinok.
- Zvieratá sa nesmú prepravovať po mori, ak maximálne trvanie cesty prekročí čas stanovený v bode 2, ak nie sú splnené požiadavky stanovené v bodoch 3 a 4 okrem času na cestu a času na odpočinok.
- V prípade prepravy po mori pravidelným a priamym spojom medzi dvomi geografickými bodmi Európskeho spoločenstva na vozidlách naložených na plavidlá bez vyloženia zvierat zvieratá musia odpočívať 12 hodín po vyložení v cieľovom prístave alebo v jeho bezprostrednej blízkosti, ak je trvanie cesty také, že plavbu možno zahrnúť do všeobecnej schémy bodov 2 až 4.
- V záujme pohody zvierat možno cestu uvedenú v bodoch 3, 4 a 8 predĺžiť o dve hodiny, berúc do úvahy hlavne bezprostrednú blízkosť cieľového miesta.

³⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 294/2003 Z. z. o požiadavkách na zdravie zvierat koňovitých pri ich premiestňovaní, ich výmene s členskými štátmi a ich dovoze z tretích krajín.

KAPITOLA VIII
PLÁN CESTY

(1) Prepravca (meno, adresa, názov) Podpis prepravcu	(2) Dopravný prostriedok Evidenčné číslo vozidla	(a)
(3) Druh prepravovaných zvierat Počet Miesto odoslania Miesto určenia	(4) Trasa cesty	(a)
(5) Čísla zdravotných certifikátov alebo sprievodných dokladov	Predpokladané trvanie cesty	(a)
(8) Dátum a čas odchodu	(6) Odtlačok pečiatky úradného veterinára v mieste odoslania	(a)
(11) Plánované oddychové miesto alebo prekladisko	(7) Odtlačok pečiatky úrad. veterinára v oddychovom mieste (b)	(a)
(13) Miesto a adresa	(9) Meno osoby zodpovednej za prepravu počas cesty	(a)
i)	(10) Odtlačok pečiatky príslušného orgánu na výstupnom mieste alebo na schválenom hraničnom prechode	(b)
ii)	(12) Skutočné oddychové miesto alebo prekladisko	(c)
iii)	(15) Dĺžka zastávky	(a)
iv)	(16) Dôvod	(d)
v)	(17) Miesto a adresa	(d)
vi)	(18) Dátum a čas	(d)
(19) (a) vyplní prepravca pred odchodom (b) vyplní úradný veterinárny lekár (c) vyplní prepravca počas cesty (d) vyplní príslušný orgán na výstupnom mieste alebo na schválenom hraničnom prechode (e) vyplní prepravca po skončení cesty	(20) Podpis osoby zodpovednej za prepravu počas cesty	(a)
(22) Poznámky	(21) Dátum a čas prjazdu do miesta určenia	(e)
		(b alebo e)

Príloha č. 3
k nariadeniu vlády č. 302/2003 Z. z.

ŽIADOSŤ O REGISTRÁCIU PREPRAVCU

1.	Meno prepravcu alebo názov prepravcu				
2.	Adresa prepravcu alebo sídlo prepravcu				
3.	IČO		4.	DIČ	
5.	Meno a priezvisko zodpovednej osoby*)				
6.	Priamy kontakt na zodpovednú osobu	Tel. číslo*)/.....	Fax. číslo*)/.....
		Mobil. tel.	E-mail	
Poučenie: Údaje uvedené v tejto žiadosti budú použité len na účel tohto nariadenia a okrem bodov 1, 2 a 5 nebudú verejne prístupné.					

*) Len ak je iné ako v bode 1.

ČESTNÉ VYHLÁSENIE

Podpísaný, vlastník**) (poverený zastupovaním**) firmy) spoločnosti, čestne vyhlasujem, že všetky údaje uvedené v žiadosti o registráciu prepravcu sú pravdivé a správne. Ďalej čestne vyhlasujem, že	
1.	firma/spoločnosť je oboznámená s platnou veterinárnou legislatívou týkajúcou sa prepravy zvierat, pozná svoje povinnosti z nej plynúce a má k nej prístup,
2.	firma/spoločnosť zabezpečí, aby osoby, ktoré budú vykonávať prepravu zvierat, spĺňali požiadavku odbornej spôsobilosti alebo praktickej skúsenosti podľa tohto nariadenia a predpisov na jeho vykonanie,
3.	firma/spoločnosť bude pravidelne školiť a informovať osoby, ktoré vykonávajú prepravu zvierat, o legislatívnych zmenách.
Poučenie: Toto čestné vyhlásenie nebude verejne prístupné.	

**) Overené živnostenským listom alebo výpisom z obchodného registra alebo písomným poverením vydaným vlastníkom alebo osobou konajúcou v mene spoločnosti.

**Príloha č. 5
k nariadeniu vlády č. 302/2003 Z. z.****DODATOČNÉ POŽIADAVKY NA CESTNÉ DOPRAVNÉ PROSTRIEDKY POUŽÍVANÉ
NA PREPRAVU DOMÁCICH NEPÁRNOKOPYTNÍKOV, HOVÄDZIEHO DOBYTKA,
DOMÁCICH OVIEC, DOMÁCICH KÔZ A OŠÍPANÝCH
PRI CESTÁCH PRESAHUJÚCICH OSEM HODÍN**

Ak sa prekročí osem hodín ustanovených v prílohe č. 2 kapitole VII bode 2, musia cestné dopravné prostriedky použité na prepravu domácich nepárnokopytníkov, hovädzieho dobytká, domácich oviec, domácich kôz a ošípaných spĺňať tieto dodatočné požiadavky:

1. Podstielka

Okrem ustanovenia prílohy č. 2 časti A kapitoly I bodu 15 musí byť zvieratám zabezpečená vhodná podstielka, ktorá zabezpečuje

- a) pohodlie zvierat; množstvo podstielky môže značne kolísať v závislosti od druhu a počtu prepravovaných zvierat, od trvania cesty a od počasia,
- b) primerané pohltenie a rozptylenie moču a trusu.

2. Kŕmenie

Vzhľadom na druh a kategóriu prepravovaných zvierat a trvanie cesty uvedené v prílohe č. 2 kapitole VII bode 4 musia byť zvieratá počas cesty kŕmené, pričom sa uplatnia tieto požiadavky:

- a) cestný dopravný prostriedok musí viesť dostatočné množstvo vhodného krmiva na zabezpečenie požiadaviek prepravovaných zvierat na krmivo počas cesty,
- b) krmivo musí byť počas cesty chránené pred vplyvmi počasia, ako aj pred kontamináciou, najmä pred kontamináciou prachom, pohonnými látkami, výfukovým plynom, močom a trusom zvierat,
- c) špecifické vybavenie (žľaby, nádrže alebo akékoľvek iné vhodné prostriedky na distribúciu krmiva), ktoré je nevyhnutné požívať na kŕmenie zvierat, prepravované v dopravnom prostriedku musí byť dezinfikované po každej ceste,
- d) vybavenie používané podľa písmena c) musí byť konštruované tak, aby neporanilo zvieratá a mohlo byť v prípade potreby pripevnené k určitej časti vozidla, aby sa predišlo prevrhnutiu; ak je vozidlo v pohybe a ak sa vybavenie nepoužíva, musí byť skladované v časti dopravného prostriedku oddelenej od zvierat.

3. Prístup

Vozidlá používané na prepravu zvierat musia byť tak vybavené, aby bol kedykoľvek možný prístup k všetkým prepravovaným zvieratám, aby mohli byť skontrolované a mohla im byť poskytnutá primeraná starostlivosť vrátane kŕmenia a napájania.

4. Vetranie

- a) vozidlo musí byť vybavené primeraným vetracím systémom zabezpečujúcim trvalú pohodu prepravovaných zvierat, pričom sa do úvahy berú tieto kritériá:
 1. plánovaná cesta a jej trvanie,
 2. konštrukcia použitého vozidla (otvorené alebo uzavreté),
 3. vnútorná teplota a vonkajšia teplota vyplývajúca z poveternostných podmienok, ktoré sa môžu vyskytnúť počas plánovanej cesty,
 4. špecifické fyziologické potreby rôznych druhov prepravovaných zvierat,
 5. hustota naložených zvierat ustanovená v prílohe č. 2 kapitole VI a voľný priestor nad zvieratami,
- b) vetrací systém musí byť naprojektovaný tak, aby
 1. mohol byť použitý kedykoľvek, keď sú zvieratá vo vozidle, nezávisle od toho, či vozidlo stojí alebo je v pohybe,
 2. zabezpečil dostatočnú cirkuláciu neznečisteného vzduchu pri minimálnej výmene vzduchu 10 m³ za hodinu na každých 100 kg živej hmotnosti prepravovaných zvierat,
- c) na splnenie požiadaviek podľa písmen a) a b) musí prevádzkovateľ bez obmedzenia voľnosti pohybu zvierat zabezpečiť
 1. nútený ventilačný systém alebo
 2. ventilačný systém, ktorý zaručuje, že pre všetky zvieratá umiestnené vo vozidle môže byť udržiavaná teplota v rozpätí od 5 °C do 30 °C s toleranciou +5 °C v závislosti od vonkajšej teploty; tento systém musí byť vybavený vhodným monitorovacím zariadením, ktoré je možné kontrolovať v kabíne z miesta vodiča.

5. Pohyblivé prepážky

Vozidlo musí byť vybavené prepážkami tak, aby mohli byť vytvorené oddelené priestory. Prepážky musia byť konštruované tak, aby mohli byť umiestnené v rôznych polohách a veľkosť oddelení mohla byť prispôbená špecifickým požiadavkám, typu, veľkosti a počtu zvierat.

6. Zásobovanie vodou

Vozidlo musí byť vybavené prípojkou na pripojenie na vodný zdroj počas zastávok.

Vozidlo musí byť vybavené pevným alebo prenosným zariadením vhodným pre rôzne druhy zvierat, napríklad žľaby, misy alebo napájačky na napojenie zvierat na palube vozidla. Tieto zariadenia musia byť navrhnuté tak, aby sa zvieratá nemohli poraniť.

Vozidlá prepravujúce ošípané musia byť v závislosti od ich kapacity, počtu prepravovaných zvierat a plánovaných zastávok počas cesty opatrené jedným alebo viacerými zásobníkmi na vodu s dostatočnou kapacitou tak, aby zvieratá mohli počas cesty piť podľa ich chuti. Tieto nádrže musia byť konštruované tak, aby mohli byť vypustené a vyčistené po každej ceste, a musia byť opatrené systémom umožňujúcim kontrolu hladiny vody a doplnenie počas cesty pri každej vhodnej príležitosti. Nádrže musia byť spojené s napájacími zariadeniami vo vnútri oddelení pomocou dobre fungujúceho systému tak, aby ošípané mali možnosť sa kedykoľvek napiť. Navyše s uvedeným systémom sa môže súčasne použiť sprejovací systém na vlhčenie ošípaných.

**Príloha č. 6
k nariadeniu vlády č. 302/2003 Z. z.****POŽIADAVKY NA ODDYCHOVÉ MIESTA****A. ZDRAVOTNÉ A HYGIENICKE OPATRENIA**

1. Každé oddychové miesto musí
 - a) mať vhodné vybavenie na čistenie a dezinfekciu všetkých budov, vybavenia, zariadení a vozidiel,
 - b) byť vybudované z ľahko čistiteľných a dezinfikovateľných materiálov,
 - c) byť vyčistené a dezinfikované pred každým použitím a po každom použití.
2. Osoba zodpovedná za oddychové miesto musí poskytnúť čistiace prostriedky a ochranný odev, ktoré sú výhradne na potrebu osôb vstupujúcich do oddychového miesta, a umožniť prístup k vhodným zariadeniam na čistenie a dezinfekciu zariadení podľa bodu 1.
3. Podstielka musí byť odstránená po premiestnení zvierat z ohrady a po vyčistení a dezinfekcii musí byť nahradená čerstvou podstielkou.
4. Oddychové miesto musí byť úplne vyprázdnené najmenej na 24 hodín po maximálne šiestich dňoch nepretržitej prevádzky a 24-hodinová doba sa začína vyčistením a dezinfekciou a končí príchodom novej zásielky zvierat.

B. KONŠTRUKCIE A ZARIADENIA

1. V súlade s prílohou č. 2 časťou A kapitolou I bodom 14 vzťahujúcou sa na dopravné prostriedky každé oddychové miesto musí mať vhodné vybavenie a zariadenie na nakladanie zvierat na dopravné prostriedky a na ich vykladenie z nich. Takéto vybavenie a zariadenie musí mať protišmykovú úpravu podlahy a v prípade potreby aj bočnú zábranu. Mostiky, rampy a chodby na presúvanie zvierat musia mať bočnice, zábradlie alebo iné prostriedky chrániace zvieratá pred pádom z nich. Nakladacie a vykladacie rampy musia byť čo najmenej šikmé. Chodby na presuny zvierat musia mať protišmykovú úpravu podlahy znižujúcu riziko pošmyknutia a musia byť konštruované tak, aby sa znížilo riziko poranenia zvierat. Mimoriadnu pozornosť treba venovať tomu, aby medzi podlahou vozidla a rampou alebo rampou a vykladacou plochou nebola medzera alebo iná prekážka vyžadujúca od zvieratá skákanie alebo ktorá by mohla spôsobiť zvieratú pošmyknutie alebo zakopnutie. Oddychové miesto musí byť trvalo vybavené dostatočným počtom stálych alebo posuvných rámp, ktoré musia byť konštruované a používané spôsobom, ktorý nevyžaduje od zvierat stúpanie alebo klesanie po svahu, ktorý počas nakládky alebo počas vykládky presahuje uhol 20°.
2. Všetky zariadenia používané na ustajnenie zvierat v oddychovom mieste musia
 - a) mať povrchovú úpravu podlahy takú, aby znižovala riziko pošmyknutia zvierat a nespôsobovala im poranenie,
 - b) byť zastrešené a musia mať primeranú bočnú ochranu, aby boli chránené pred nepriazňou počasia,
 - c) mať vhodné zariadenia na fixáciu, prehliadku, podľa potreby vyšetrenie, kŕmenie a napájanie zvierat a na uskladnenie krmív,
 - d) mať potrebnú kapacitu na izoláciu zvierat, ventiláciu a drenáž primeranú pre druhy v nich ustajnené,
 - e) mať prirodzené osvetlenie alebo umelé osvetlenie postačujúce na prehliadku všetkých zvierat v ktoromkoľvek čase; pre prípad potreby je nutné mať k dispozícii primerané náhradné osvetlenie,
 - f) mať vybavenie na uväzovanie zvierat, ktoré majú byť uviazané; uviazanie musí byť vykonané tak, aby nespôsobovalo zvieratám bolesť alebo utrpenie a umožňovalo im prijímať krmivo, piť a bez problémov si ľahnúť,
 - g) mať dostatočný priestor pre zvieratá v závislosti od ich druhu, aby si mohli súčasne ľahnúť a aby mali jednoduchý prístup k vode a ku krmivu,
 - h) mať dostatočné zásoby materiálu na podstielanie, ktorý musí byť poskytnutý v každom ustajňovacom priestore podľa potrieb každého druhu alebo kategórie ustajnených zvierat,
 - i) byť konštruované a udržiavané takým spôsobom, aby zvieratá nemohli prísť do styku so žiadnymi ostrými alebo nebezpečnými produktmi alebo porušenými povrchmi, ktoré by im mohli spôsobiť poranenie.
3. Oddychové miesto musí mať vhodné zariadenia na oddelené ustajnenie chorých zvierat, poranených zvierat alebo zvierat, ktoré potrebujú individuálnu starostlivosť.
4. Oddychové miesto musí mať vhodné zariadenie pre všetky osoby pracujúce v ňom alebo využívajúce jeho budovy s pozemkami.

5. Oddychové miesto musí mať vhodne upravené skladovanie a odstraňovanie odpadov a na skladovanie uhynutých zvierat do ich odstránenia a likvidácie podľa osobitného predpisu.¹⁾

C. ÚKONY

1. Zvieratá musia byť vyložené bezodkladne po prijazde. Ak je odklad nevyhnutný vzhľadom na poveternostné podmienky a čakaciu dobu, zvieratám je potrebné zabezpečiť najlepšie podmienky na ich pohodu.
2. V priebehu nakládky a vykládky sa musí zabezpečiť, aby sa zvieratá neľakali, nedráždili alebo aby sa s nimi nezaobchádzalo zle a aby sa uistilo, že zvieratá nie sú priveľmi vyčerpané. Zvieratá sa nesmú dvíhať alebo ťahať za hlavu, rohy, uši, končatiny, chvost alebo rúno a nesmie sa s nimi manipulovať tak, aby im to spôsobovalo zbytočnú bolesť alebo utrpenie. V prípade potreby musia byť vedené jednotlivo.
3. Pre pohyb zvierat v zariadeniach
 - a) chodby na presuny zvierat musia byť konštruované tak, aby sa dalo využiť stádové správanie zvierat,
 - b) nástroje určené na vodenie zvierat musia byť používané výhradne na tento účel; použitie nástrojov s elektrickým výbojom sa musí obmedziť na nevyhnutne nízku mieru a v každom prípade sa môžu použiť len na dospelý hovädzí dobytok a dospelé ošípané odmietajúce sa pohnúť, pričom použiť sa nesmú dlhšie ako jednu sekundu, nepoužijú sa na iné miesto ako na oblasti sedacích svalov a zvieratá majú pred sebou voľný priestor, kam sa môžu pohnúť,
 - c) zvieratá sa nesmú udierať ani sa nesmie vyvíjať tlak na ktorúkoľvek ich citlivú časť tela; obzvlášť je zakázané stískať, krútiť alebo lámať zvieratám chvost, chytať ich za oči alebo ich biť, alebo kopat,
 - d) osoby manipulujúce v oddychovom mieste so zvieratami nesmú mať alebo používať poháňacie zariadenia s ostrým hrotom; palice alebo iné náradie na vodenie zvierat môžu byť priložené na telo zvierata, len ak mu nemôžu spôsobiť poranenie alebo zbytočné utrpenie.
4. Zvieratá, ktoré prichádzajú po preprave za vysokých teplôt a vysokej vlhkosti, musia byť čo najskôr ochladené primeranými prostriedkami.
5. Kŕmenie a napájanie zvierat musí byť vykonávané takým spôsobom, aby sa zabezpečilo, že každé ustajnené zviera v oddychovom mieste má dostatok čistej vody a dostatok primeraného krmiva postačujúceho pre jeho telesné potreby počas jeho plánovanej zastávky a predpokladané trvanie cesty do ďalšej zastávky, kde mu bude poskytnuté krmivo. Oddychové miesto nesmie prijať zvieratá so špeciálnymi požiadavkami na kŕmenie, ako sú mladé teľatá vyžadujúce tekuté krmivo, ak nie je vhodne vybavené materiálne a personálne na uspokojenie týchto potrieb.
6. Kondíciu a stav zisťuje zamestnanec oddychového miesta pri ich príchode a najmenej každých dvanásť hodín počas ich pobytu v oddychovom mieste.
7. Záznamy požadované podľa § 11 ods. 9 písm. h) tohto nariadenia musia obsahovať tieto údaje:
 - a) dátum a čas skončenia vykládky a začiatok opätovnej nakládky každej zásielky,
 - b) dátum a čas vyskladnenia zo zdravotných dôvodov podľa tejto prílohy časti A bodu 4,
 - c) číslo alebo čísla veterinárnych certifikátov sprevádzajúcich každú zásielku,
 - d) akékoľvek potrebné poznámky týkajúce sa zdravotného stavu alebo pohody zvierat, najmä
 1. podrobnosti a počet zvierat nájdených uhynutých pri vykládke v oddychovom mieste alebo uhynutých počas ich pobytu v oddychovom mieste,
 2. podrobnosti a počet zvierat nájdených vážne poranených pri vykládke v oddychovom mieste, vážne poranených počas ich pobytu v oddychovom mieste alebo počet zvierat, ktoré boli posúdené za nespôsobilé na ďalšiu prepravu,
 - e) mená a adresy prepravcov a vodičov a evidenčné čísla dopravných prostriedkov.

¹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 279/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa živočíšnych vedľajších produktov, ktoré nie sú určené na ľudskú spotrebu.

303

**NARIADENIE VLÁDY
Slovenskej republiky**

z 9. júla 2003,

**ktorým sa ustanovujú veterinárne požiadavky uvádzania živočíchov akvakultúry
a produktov akvakultúry na trh**

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. k) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 207/2002 Z. z. a na vykonanie § 3 ods. 2 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov nariaďuje:

§ 1

Predmet úpravy

(1) Týmto nariadením sa do právneho poriadku Slovenskej republiky transponujú právne predpisy Európskych spoločenstiev uvedené v prílohe č. 1.

(2) Toto nariadenie vymedzuje veterinárne požiadavky uvádzania živočíchov akvakultúry a produktov akvakultúry na trh.¹⁾

(3) Týmto nariadením nie sú dotknuté ustanovenia osobitných predpisov vzťahujúcich sa na ochranu druhov živočíchov akvakultúry.²⁾

§ 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa rozumie

- a) živočíchom akvakultúry každá živá ryba, kôrovec alebo mäkkýš pochádzajúci z farmy vrátane živočíchov pochádzajúcich z voľnej prírody určených na zaradenie do farmy,
- b) produktom akvakultúry produkt pochádzajúci zo živočicha akvakultúry určený na farmárske účely, ako sú ikry a gaméty, alebo na ľudskú spotrebu,
- c) rybou, kôrovcom alebo mäkkýšom každá ryba, kôrovec alebo mäkkýš v každom vývojovom štádiu,
- d) farmou každá prevádzkareň alebo každé geograficky definované zariadenie, v ktorom sa chovajú alebo držia živočichy akvakultúry s predpokladom ich umiestnenia na trhu,
- e) schválenou zónou zóna spĺňajúca požiadavky na kontinentálne zóny na chov a držanie rýb, na pobrežné zóny na chov a držanie rýb a na pobrežné

zóny na chov a držanie mäkkýšov podľa prílohy č. 3 časti I, II alebo III a schválená podľa § 5,

- f) schválenou farmou farma spĺňajúca požiadavky na kontinentálne farmy na chov a držanie rýb, na pobrežné farmy na chov a držanie rýb a na pobrežné farmy na chov a držanie mäkkýšov podľa prílohy č. 4 časti I, II alebo III a schválená podľa § 6,
- g) schváleným laboratóriom laboratórium³⁾ na území Slovenskej republiky alebo niektorého z členských štátov⁴⁾ zriadené príslušným orgánom, ktorý sa zaň zaručuje, na vykonávanie diagnostických úkonov podľa tohto nariadenia,
- h) úradnou službou príslušný orgán veterinárnej správy,⁵⁾ veterinárna služba alebo každá iná služba na rovnakej úrovni ustanovená príslušným orgánom členského štátu alebo tretej krajiny⁶⁾ zodpovedná za vykonávanie kontrol v súlade s týmto nariadením,
- i) zdravotnou inšpekciou návšteva uskutočnená úradnou službou alebo službami na vykonanie zdravotnej kontroly na farme alebo v zóne,
- j) uvádzaním na trh držanie alebo vystavenie na účel predaja, ponúkание na účel predaja, odosielania, doručovania, preprava alebo akákoľvek iná forma uvedenia na trh s výnimkou obchodu v malom.

Uvádzanie živočíchov akvakultúry
a produktov akvakultúry na trh

§ 3

- (1) Živočichy akvakultúry môžu byť uvádzané na trh, ak
- a) neprejavujú žiadne klinické príznaky choroby v deň nakládky,
 - b) nie sú určené na neškodné odstránenie alebo na zabitie v rámci protinákazových opatrení na účel eradikácie chorôb uvedených v prílohe č. 2,
 - c) nepochádzajú z farmy, ktorá podlieha obmedzeniam zo zdravotných dôvodov a neboli v styku so živočichmi pochádzajúcimi z takejto farmy a oso-

¹⁾ § 2 písm. c) zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov.

²⁾ Napríklad zákon č. 237/2002 Z. z. o obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

³⁾ § 14 zákona č. 488/2002 Z. z.

⁴⁾ § 2 písm. a) zákona č. 488/2002 Z. z.

⁵⁾ § 4 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z.

⁶⁾ § 2 písm. b) zákona č. 488/2002 Z. z.

bitne z farmy, ktorá je predmetom opatrení v súvislosti s opatreniami podľa osobitného predpisu.⁷⁾

(2) Produkty akvakultúry možno uvádzať na trh na chovné účely, ak pochádzajú zo živočíchov splňajúcich požiadavky podľa odseku 1.

(3) Produkty akvakultúry možno uvádzať na trh na ľudskú spotrebu, ak pochádzajú zo živočíchov splňajúcich požiadavky podľa odseku 1 písm. a).

(4) Ustanovenia osobitného predpisu⁷⁾ prijaté v súvislosti s opatreniami boja proti niektorým chorobám rýb, najmä proti chorobám uvedeným v prílohe č. 2 zozname I, týmito ustanoveniami nie sú dotknuté.

§ 4

(1) Živočíchov akvakultúry musia byť prepravené na miesto určenia v najkratšom možnom čase, v čistom dopravnom prostriedku a v prípade určenom úradnou službou aj dezinfikovanom úradne schváleným dezinfekčným prípravkom v mieste odoslania. Ak sa používa voda pri preprave po súši, musia byť vozidlá konštruované tak, aby počas prepravy nemohla voda z vozidla vytekať. Preprava musí byť vykonaná spôsobom účinne zabezpečujúcim zdravie zvierat, osobitne výmenu vody. Vodu možno vymeniť len na miestach, ktoré zodpovedajú požiadavkám ustanoveným v prílohe č. 5.

(2) Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky (ďalej len „štátna veterinárna a potravinová správa“) zoznam miest určených na výmenu vody podľa odseku 1 a každú zmenu v tomto zozname oznámi Európskej komisii.

§ 5

(1) Na schválenie alebo udelenie štatútu schválenej zóny pre jednu alebo viac chorôb uvedených v prílohe č. 2 zozname II štátna veterinárna a potravinová správa predkladá Európskej komisii

- a) všetky príslušné podklady týkajúce sa podmienok podľa jednotlivých prípadov ustanovených v prílohe č. 3 častiach I.B, II.B alebo III.B,
- b) právne predpisy⁸⁾ zabezpečujúce zhodu s podmienkami podľa jednotlivých prípadov ustanovenými v prílohe č. 3 častiach I.C, II.C alebo III.C.

(2) Ak v súlade s ustanoveniami prílohy č. 3 časti I.D bodu 5, časti II.D alebo časti III.D bodu 5 úradná služba zruší platnosť schválenia zóny, informuje o tom Európsku komisiu.

§ 6

(1) Na schválenie štatútu schválenej farmy umiestnenej v neschválenej zóne pre jednu alebo viac chorôb uvedených v prílohe č. 2 zozname II štátna veterinárna a potravinová správa Európskej komisii predkladá

- a) všetky príslušné podklady týkajúce sa podmienok

podľa jednotlivých prípadov ustanovených v prílohe č. 4 častiach I.A, II.A alebo III.A,

- b) právne predpisy⁸⁾ zabezpečujúce zhodu s podmienkami podľa jednotlivých prípadov ustanovenými v prílohe č. 4 častiach I.B, II.B alebo III.B.

(2) Ak v súlade s ustanoveniami prílohy č. 4 časti I.C, II.C alebo III.C úradná služba zruší platnosť schválenia farmy, informuje o tom Európsku komisiu.

§ 7

Uvádzanie živých rýb patriacich k vnímavým druhom uvedeným v prílohe č. 2 zozname II na trh alebo uvádzanie ich ikier alebo gamét na trh podlieha týmto dodatočným zárukám v súlade s rozhodnutím Európskej komisie:

- a) ak majú byť uvedené v schválenej zóne, musia byť podľa § 11 sprevádzané dokladom na premiestnenie zodpovedajúcim vzoru uvedenému v prílohe č. 6 časti A alebo B a potvrdzujúcim, že pochádzajú zo schválenej zóny alebo zo schválenej farmy,
- b) ak majú byť uvedené na farmu, ktorá sa nenachádza v schválenej zóne, ale spĺňa podmienky ustanovené v prílohe č. 4 časti I, musia byť podľa § 11 sprevádzané dokladom na premiestnenie zodpovedajúcim vzoru uvedenému v prílohe č. 6 časti A alebo B a potvrdzujúcim, že pochádzajú zo schválenej zóny alebo z farmy s rovnakým zdravotným štatútom, aký má farma určenia.

§ 8

Uvádzanie mäkkýšov patriacich k druhom uvedeným v prílohe č. 2 zozname II na trh podlieha týmto dodatočným zárukám v súlade s rozhodnutím Európskej komisie:

- a) ak majú byť uvedené do schválenej pobrežnej zóny, musia byť v súlade s § 11 sprevádzané dokladom na premiestnenie zodpovedajúcim vzoru uvedenému v prílohe č. 6 časti C alebo D a potvrdzujúcim, že pochádzajú zo schválenej pobrežnej zóny alebo zo schválenej farmy v neschválenej pobrežnej zóne,
- b) ak majú byť uvedené na farmu, ktorá sa nenachádza v schválenej pobrežnej zóne, ale spĺňa podmienky ustanovené v prílohe č. 4 časti III, musia byť podľa § 11 sprevádzané dokladom na premiestnenie zodpovedajúcim vzoru uvedenému v prílohe č. 6 časti C alebo D a potvrdzujúcim, že pochádzajú zo schválenej pobrežnej zóny alebo z farmy s rovnakým zdravotným štatútom, aký má farma určenia.

§ 9

Uvádzanie živočíchov akvakultúry a produktov akvakultúry určených na spotrebu ľuďmi, ktoré pochádzajú z neschválenej zóny, na trh v schválenej zóne podlieha týmto požiadavkám:

- a) ryby vnímavé na choroby uvedené v prílohe č. 2

⁷⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 316/2003 Z. z., ktorým sa zavádzajú minimálne opatrenia na kontrolu určitých chorôb rýb.

⁸⁾ Napríklad § 41 zákona č. 488/2002 Z. z.

zozname II musia byť zabité a vypitvané pred ich odoslaním,

- b) živé mäkkýše vnímavé na choroby uvedené v prílohe č. 2 zozname II musia byť dodané na priamu spotrebu ľuďmi alebo pre konzervársky priemysel; živé mäkkýše možno vrátiť do vody, len ak
1. pochádzajú zo schválenej farmy v neschválenej pobrežnej zóne alebo
 2. sú dočasne ponorené v skladovacích rybníkoch alebo špeciálne vybavených purifikačných strediskách, osobitne systémom umožňujúcim ošetrovanie a dezinfekciu použitej vody schválených na tieto účely úradnou službou.

§ 10

(1) Štátna veterinárna a potravinová správa predloží vypracovaný program na začatie postupov ustanovených v § 5 ods. 1 a § 6 ods. 1 Európskej komisii. Program musí obsahovať najmä

- a) zemepisnú zónu a farmu alebo viac fariem, ktorých sa program týka,
- b) opatrenia prijaté úradnou službou, ktoré zabezpečia správne vykonanie programu,
- c) postupy používané schválenými laboratóriami, ich počet a rozmiestnenie,
- d) výskyt a rozsah (prevalencia) chorôb uvedených v prílohe č. 2 zoznamoch I a II,
- e) ustanovené protinákazové opatrenia proti chorobám uvedeným v prílohe č. 2 zoznamoch I a II v prípade ich zistenia.

(2) Po prijatí programu schváleného v súlade s rozhodnutím Európskej komisie musia živočíchy akvakultúry a produkty akvakultúry pri vstupe do schválenej zóny alebo do schválenej farmy v neschválenej zóne, ktorá je predmetom programu, spĺňať dodatočné záruky podľa § 7 a 8.

(3) Úradná služba zmení alebo doplní program v súlade s rozhodnutím Európskej komisie.

§ 11

(1) Doklady na premiestnenie uvedené v § 7 a 8 musia byť vystavené úradnou službou v mieste pôvodu najviac 48 hodín pred nakládkou v úradnom jazyku alebo vo viacerých úradných jazykoch používaných v mieste určenia. Doklad na premiestnenie

- a) musí byť vyhotovený na jednom liste papiera,
- b) musí byť vystavený pre jedného príjemcu,
- c) má obmedzenú dobu platnosti na 10 dní.

(2) Každá zásielka živočíchov akvakultúry a produktov akvakultúry musí byť jednoznačne označená, aby bolo možné zistiť farmu pôvodu a v prípade určenom úradnou službou aj overiť vzťah živočíchov akvakultúry a produktov akvakultúry k údajom uvedeným v sprievodnom doklade na premiestnenie. Toto označenie môže byť priamo na prepravnej nádrži alebo na doklade na premiestnenie.

§ 12

(1) Štátna veterinárna a potravinová správa predloží

Európskej komisii všetky pripravené dobrovoľné alebo záväzné ozdravovacie programy na tlmenie niektorej z chorôb uvedených v prílohe č. 2 zozname III. V ozdravovacom programe sa osobitne uvedie

- a) rozšírenie choroby,
- b) odôvodnenie programu so zreteľom na význam choroby, na náklady potrebné na realizáciu programu a na prospech vzhľadom na náklady,
- c) zemepisná zóna, v ktorej sa program zavedie,
- d) zriadenie zdravotných štatútov fariem, potrebné normy, ktoré musia dosiahnuť farmy na získanie každého zo štatútov vrátane testovacích postupov,
- e) pravidiel, ktoré platia pri vstupe živočíchov akvakultúry s nižším zdravotným štatútom do farmy s vyšším zdravotným štatútom,
- f) opatrenia, ktoré treba prijať pri strate zdravotného štatútu farmou z akéhokoľvek dôvodu,
- g) postupy na monitorovanie programu.

(2) Úradná služba určí všeobecné alebo špecifické dodatočné záruky, ktoré možno vyžadovať pri vstupe živočíchov akvakultúry a produktov akvakultúry do úradne kontrolovaných zón alebo fariem v súlade s rozhodnutím Európskej komisie.

(3) Úradná služba zmení alebo doplní program v súlade s rozhodnutím Európskej komisie.

§ 13

(1) Ak štátna veterinárna a potravinová správa usúdi, že Slovenská republika alebo jej časť je bez výskytu niektorej z chorôb uvedených v prílohe č. 2 zozname III, predloží Európskej komisii primerané zdôvodnenia, v ktorých osobitne uvedie

- a) názov choroby a predchádzajúcu anamnézu jej výskytu,
- b) výsledky dohľadu založené na indikácii na sérologických, virologických, mikrobiologických alebo patologických nálezoch a na skutočnosti, že choroba podlieha povinnému hláseniu úradnej službe,
- c) obdobie, počas ktorého sa vykonával dohľad,
- d) štruktúru kontrol na overenie, že príslušná oblasť ostáva bez výskytu choroby.

(2) Úradná služba vymedzí zóny, ktoré sa posudzujú, ako zóny bez výskytu príslušnej choroby, vymedzí druhy, ktoré sú vnímavé na túto chorobu, a určí všeobecné a špecifické dodatočné záruky, ktoré sa môžu vyžadovať pri vstupe živočíchov akvakultúry a produktov akvakultúry do týchto oblastí v súlade s rozhodnutím Európskej komisie. Živé ryby, mäkkýše alebo kôrovce, a ak je to vhodné, aj ich vajíčka a gaméty vstupujúce do takejto zóny musia byť sprevádzané dokladom na premiestnenie potvrdzujúcim splnenie dodatočných záruk, ktorý zodpovedá vzoru v súlade s rozhodnutím Európskej komisie.

(3) Každá zmena sa hlási Európskej komisii, najmä ak ide o zmenu údajov uvedených v odseku 1, ktorá sa vzťahuje na chorobu. Záruky určené podľa odseku 2 môžu byť na základe tohto hlásenia zmenené alebo zrušené úradnou službou v súlade s rozhodnutím Európskej komisie.

§ 14

(1) Okrem požiadaviek podľa § 12 a 13 vzťahujúcich sa na choroby uvedené v prílohe č. 2 zozname III uvádzanie živých farmových rýb, mäkkýšov a kôrovcov, ktoré nepatria k druhom vnímavým na choroby uvedené v prílohe č. 2 zozname II, na trh alebo uvádzanie ich ikier alebo gamét na trh podlieha týmto dodatočným zárukám:

- a) ak majú byť uvedené do schválenej zóny, musia byť podľa § 11 sprevádzané dokladom na premiestnenie, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 6 časti E; týmto dokladom sa potvrdzuje, že ryby pochádzajú zo zóny s rovnakým zdravotným štatútom alebo zo schválenej farmy umiestnenej v neschválenej zóne, alebo z farmy, ktorá môže byť umiestnená aj v neschválenej zóne za podmienky, že v nej nie sú chované alebo držané druhy vnímavé na choroby uvedené v prílohe č. 2 zozname II a farma nie je spojená s vodným tokom, s pobrežnými vodami alebo s vodami ústia veľkej rieky do mora,
- b) ak majú byť uvedené na farmu, ktorá sa nenachádza v schválenej zóne, ale spĺňa podmienky ustanovené v prílohe č. 4, musia byť podľa § 11 sprevádzané dokladom na premiestnenie zodpovedajúcim vzoru uvedenému v prílohe č. 6 časti E; týmto dokladom sa potvrdzuje, že ryby pochádzajú zo zóny s rovnakým zdravotným štatútom alebo zo schválenej farmy umiestnenej v neschválenej zóne, alebo z farmy, ktorá môže byť umiestnená aj v neschválenej zóne za podmienky, že v nej nie sú chované alebo držané druhy vnímavé na choroby uvedené v prílohe č. 2 zozname II a farma nie je spojená s vodným tokom, s pobrežnými vodami alebo s vodami ústia veľkej rieky do mora.

(2) Okrem požiadaviek vzťahujúcich sa na choroby uvedené v prílohe č. 2 zozname III ustanovených v § 12 a 13 uvádzanie na trh voľne žijúcich rýb, mäkkýšov a kôrovcov, ich vajícok alebo gamét podlieha týmto dodatočným zárukám:

- a) ak majú byť uvedené do schválenej zóny, musia byť podľa § 11 sprevádzané dokladom na premiestnenie zodpovedajúcim vzoru uvedenému v prílohe č. 6 časti F a potvrdzujúcim, že pochádzajú zo zóny s rovnakým zdravotným štatútom,
- b) ak majú byť uvedené na farme, ktorá sa nenachádza v schválenej zóne, ale spĺňa podmienky ustanovené v prílohe č. 4, musia byť podľa § 11 sprevádzané dokladom na premiestnenie zodpovedajúcim vzoru uvedenému v prílohe č. 6 časti F a potvrdzujúcim, že pochádzajú zo schválenej zóny,
- c) ak sú tieto živočíchy lovené na otvorenom mori a sú určené na reprodukciu v schválenej zóne alebo v schválenej farme, musia byť umiestnené v karanténe vo vhodných zariadeniach pod dozorom úradnej služby a za vhodných podmienok.

(3) Požiadavky uvedené v odsekoch 1 a 2 sa nevyžarujú,

ak na základe praktických skúseností alebo vedeckých údajov bolo dokázané, že nedochádza k pasívnemu prenosu choroby pri premiestnení živočíchov akvakultúry, ich ikier a gamét z neschválenej zóny do schválenej zóny, ak tieto živočíchy nepatria k vnímavým druhom uvedeným v prílohe č. 2 zozname II.

(4) Tieto ustanovenia sa nevzťahujú na okrasné tropické ryby trvalo chované v akváriách.

§ 15

Odber vzoriek

(1) Plány odberu vzoriek a diagnostické metódy na zisťovanie a potvrdzovanie vírusovej hemoragickej septikémie (VHS) a infekčnej hematopoetickej nekrózy (IHN) sú ustanovené v prílohe č. 7.

(2) Plány odberu vzoriek a diagnostické metódy na zisťovanie a potvrdzovanie bonamiózy (*Bonamia ostreae*) a marteliózy (*Marteilla refringens*) sú ustanovené v prílohe č. 8.

(3) Plány odberu vzoriek podľa odsekov 1 a 2 musia brať do úvahy aj výskyt voľne žijúcich rýb, mäkkýšov a kôrovcov v prostredí.

§ 16

Certifikácia

(1) Pravidlá ustanovené osobitnými predpismi⁹⁾ týkajúce sa veterinárnych kontrol pri výmenách s ohľadom na produkty akvakultúry na spotrebu ľuďmi a na živočíchy akvakultúry a produkty akvakultúry uvádzané na trh sa použijú aj na účely tohto nariadenia, najmä v prípade organizácie kontrol a prijímania opatrení nasledujúcich po kontrolách vykonaných členským štátom určenia a zavedenia ochranných opatrení.

(2) Zásielku živých rýb vnímavých na choroby uvedené v prílohe č. 2 zozname II, ich ikier a gamét pochádzajúcich z fariem musí pri výmenách medzi neschválenými zónami sprevádzať certifikát, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 9 časti A.

(3) Zásielku živých rýb, ich ikier a gamét pochádzajúcich z farmy infikovanej chorobou uvedenou v prílohe č. 2 zozname II pri výmenách s inými farmami infikovanými rovnakou chorobou musí sprevádzať certifikát, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 9 časti B.

(4) Certifikáty podľa odsekov 2 a 3 musia

- a) byť vyhotovené aspoň v jazyku, alebo ak má členský štát viac jazykov, vo všetkých jazykoch členského štátu určenia,
- b) v origináli sprevádzať ryby, ikry a gaméty,
- c) sa skladať z jedného listu papiera,
- d) byť vystavené pre jedného príjemcu.

⁹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 292/2003 Z. z. o podrobnostiach veterinárnych kontrol pri výmenách produktov živočíšneho pôvodu s členskými štátmi.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 293/2003 Z. z. o veterinárnej kontrole pri výmenách živých zvierat a produktov živočíšneho pôvodu s členskými štátmi.

§ 17

Kontrola

V rozsahu potrebnom na jednotné použitie právneho predpisu Európskych spoločenstiev uvedeného v prílohe č. 1 bode 1 veterinárni odborníci Európskej komisie v spolupráci s príslušnými orgánmi môžu vykonávať kontroly na mieste. Príslušné orgány veterinárnej správy,⁵⁾ iné orgány verejnej správy a osoby, ktorých sa tieto kontroly týkajú, poskytnú týmto odborníkom Európskej komisie pri plnení ich úloh všetku potrebnú pomoc, a najmä im umožnia prístup k všetkým potrebným informáciám, dokladom a osobám, ako aj vstup do miest, fariem, zariadení a dopravných prostriedkov na účely vykonávania kontrol v rovnakom rozsahu ako príslušnému orgánu veterinárnej správy. O výsledkoch týchto kontrol Európska komisia informuje členské štáty.

Dovozy z tretích krajín

§ 18

(1) Živočíchy akvakultúry a produkty akvakultúry musia prichádzať z tretích krajín alebo z častí týchto krajín uvedených v zozname určenom úradnou službou v súlade s rozhodnutím Európskej komisie.

(2) Pri rozhodovaní o zaradení tretej krajiny alebo jej časti do zoznamu uvedeného v odseku 1 sa prihliada najmä na

- a) zdravotný stav živočíchov akvakultúry; pozornosť sa osobitne venuje exotickým chorobám a environmentálnej zdravotnej situácii v tretej krajine, ktoré môžu ohroziť zdravie zvierat v Slovenskej republike,
- b) pravidelnosť a rýchlosť poskytovania informácií o existencii infekčných alebo prenosných chorôb živočíchov akvakultúry na území krajiny, osobitne informácií týkajúcich sa chorôb uvedených v zozname B Medzinárodného úradu pre nákazy zvierat (OIE),
- c) právne predpisy tretej krajiny na prevenciu a tlmenie chorôb živočíchov akvakultúry,
- d) štruktúru úradných služieb v tretej krajine a ich právomoc,
- e) organizáciu a uplatňovanie opatrení na prevenciu a tlmenie infekčných alebo prenosných chorôb živočíchov akvakultúry,
- f) záruky, ktoré môže poskytnúť tretia krajina, ak ide o pravidlá ustanovené týmto nariadením.

§ 19

Živočíchy akvakultúry a produkty akvakultúry po-

chádzajúce z tretej krajiny musia spĺňať veterinárne požiadavky v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev.

§ 20

(1) Živočíchy akvakultúry a produkty akvakultúry musia byť sprevádzané certifikátom vystaveným úradnou službou vyvážajúcej tretej krajiny. Tento certifikát musí

- a) byť vystavený v deň nakládky zásielky určenej na odoslanie do Slovenskej republiky alebo členského štátu určenia,
- b) v origináli sprevádzať zásielku,
- c) potvrdzovať, že živočíchy akvakultúry a produkty akvakultúry spĺňajú požiadavky podľa právnych predpisov Európskych spoločenstiev uvedených v prílohe č. 1 na dovozy z tretích krajín,
- d) mať platnosť 10 dní,
- e) pozostávať z jedného listu papiera,
- f) byť vystavený pre jedného príjemcu.

(2) Certifikát podľa odseku 1 musí zodpovedať vzoru ustanovenému v súlade s rozhodnutím Európskej komisie.

§ 21

Inšpekcie v tretích krajinách

(1) Štátna veterinárna a potravinová správa navrhuje Európskej komisii veterinárnych odborníkov za Slovenskú republiku, ktorí sa zúčastňujú na inšpekciách v tretích krajinách v súlade s právnymi predpismi Európskych spoločenstiev uvedenými v prílohe č. 1.

(2) Tieto inšpekcie sa vykonávajú z poverenia Európskej komisie a na jej náklady.

§ 22

Zásady kontroly

Na organizovanie kontrol a na prijímanie opatrení nasledujúcich po kontrolách vykonaných členskými štátmi a zavedenia ochranných opatrení sa používajú aj zásady a pravidlá ustanovené osobitnými predpismi.¹⁰⁾

§ 23

Účinnosť

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. augusta 2003 s výnimkou § 21, ktorý nadobúda účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii.

Mikuláš Dzurinda v. r.

¹⁰⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 321/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú princípy organizácie veterinárnych kontrol produktov vstupujúcich do Slovenskej republiky z tretích krajín.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 301/2003 Z. z. o princípoch ovplyvňujúcich organizáciu veterinárnych kontrol zvierat vstupujúcich na územie Slovenskej republiky z tretích krajín.

Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 303/2003 Z. z.

ZOZNAM TRANSPONOVANÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

1. Smernica Rady 91/67/EHS z 28. januára 1991 o veterinárno-zdravotných podmienkach určujúcich uvádzanie živočíchov a produktov vodného hospodárstva na trh (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 46, 19. 2. 1991, s. 1) v znení
rozhodnutia Komisie 93/55/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 14, 22. 1. 1993, s. 24),
smernice Rady 93/54/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 175, 24. 6. 1993, s. 34),
smernice Rady 95/22/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 243, 22. 6. 1995, s. 1),
smernice Rady 97/79/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 24, 30. 1. 1998, s. 31),
smernice Rady 98/45/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 189, 3. 7. 1998, s. 12).
2. Rozhodnutie Komisie 93/22/EHS z decembra 1992 ustanovujúce vzory dokladov na premiestnenie, odkazujúce na článok 14 smernice Rady 91/67/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 016, 25. 1. 1993, s. 8).
3. Rozhodnutie Komisie 2002/878/ES zo 6. novembra 2002 ustanovujúce plány odberov vzoriek a diagnostických metód na zisťovanie a potvrdzovanie chorôb bonamiózy (*Bonamia ostreae*) a marteiliózy (*Marteilia Refrigens*) (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 305, 7. 11. 2002, s. 57).
4. Rozhodnutie Komisie 1999/567/ES z 27. júla 1999 ustanovujúce vzor certifikátu, odkazujúce na článok 16 (1) smernice Rady 91/67/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 216, 18. 8. 1999, s. 13).
5. Rozhodnutie Komisie 2001/183/ES z 22. februára 2001, ktoré ustanovuje plány odberu vzoriek a diagnostické metódy na zisťovanie a potvrdzovanie určitých nákaz rýb a ktorým sa ruší rozhodnutie 92/532/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 67, 9. 3. 2001, s. 65).

Právne predpisy Európskych spoločenstiev sú preložené do slovenského jazyka; do úradných prekladov v slovenskom jazyku možno nahliadnuť v sídle Inštitútu pre aproximáciu práva Úradu vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1/29, Bratislava.

Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 303/2003 Z. z.

ZOZNAM CHORÔB ALEBO PATOGÉNOV RÝB, MÄKKÝŠOV A KÔROVCOV

CHOROBY ALEBO PATOGÉNY	VNÍMAVÉ DRUHY
ZOZNAM I	
Ryby Infekčná anémia lososov (AIS)	Losos atlantický (<i>Salmo salar</i>)
ZOZNAM II	
Ryby Vírusová hemoragická septikémia (VHS)	Lososovité Lipeň tymianový (<i>Thymallus thymallus</i>) Sih (<i>Coregonus Sp.</i>) Štuka severná (<i>Esox lucius</i>) Kambala (<i>Scophthalmus maximus</i>)
Infekčná hematopoetická nekróza (IHN)	Lososovité Štuka severná (<i>Esox lucius</i>)
Mäkkýše Bonamióza (<i>Bonamia ostreae</i>) Marteilióza (<i>Marteilla refringens</i>)	Ustrica jedlá (<i>Ostrea edulis</i>) Ustrica jedlá (<i>Ostrea edulis</i>)
ZOZNAM III	
Ryby Infekčná nekróza pankreasu (IPN) Jarná virémia kaprov (SVC) Korynebakterióza alebo bakteriálna choroba obličiek (BKD) (<i>Renibacterium salmonidarum</i>) Furunkulóza (<i>Aeromonas salmonicida</i>) Sčervenanie papule (ERM) (<i>Yersinia ruckeri</i>) Gyrodaktylóza (<i>Gyrodactylus salaris</i>)	
Kôrovce Mor rakov (<i>Aphanomyces astaci</i>)	

**Príloha č. 3
k nariadeniu vlády č. 303/2003 Z. z.**

SCHVÁLENÉ ZÓNY

I. Kontinentálne zóny pre ryby (vnímavé druhy podľa prílohy č. 2 zoznamu II)

A. VYMEDZENIE KONTINENTÁLNYCH ZÓN

1. Kontinentálna zóna pozostáva z časti

- a) územia zahŕňajúceho celé povodie od prameňov vodného toku k ústiu rieky do mora alebo viac ako jednu oblasť povodia, v ktorom sa ryby chovajú, držia alebo lovia, alebo
- b) oblasti povodia od prameňov vodného toku k prírodnej alebo umelej prekážke zabráňujúcej rybám migrovať z toku pod touto prekážkou.

2. Veľkosť a zemepisná poloha kontinentálnej zóny musí byť taká, aby sa možnosť opätovného zamorenia, napríklad migráciou rýb, obmedzila na minimum. Na tento účel môže byť zriadená nárazníková zóna, v ktorej prebieha program monitorovania bez toho, aby táto nárazníková zóna získala štatút schválenej zóny.

B. UDELENIE SCHVÁLENIA

Kontinentálna zóna musí na udelenie štatútu schválenej zóny spĺňať tieto požiadavky:

1. Všetky ryby sú počas najmenej štyroch rokov bez klinického alebo iného príznaku jednej alebo viacerých chorôb uvedených v prílohe č. 2 zozname II.

2. Všetky farmy v kontinentálnej zóne podliehajú dozoru úradných služieb. Počas dvoch rokov sa každý rok musia vykonať dve zdravotné inšpekcie v tých ročných obdobiach, v ktorých teplota vody priaznivo ovplyvňuje rozvoj chorôb. Zdravotná inšpekcia musí pozostávať aspoň z

- a) prehliadky rýb vykazujúcich abnormality,
- b) odberu vzoriek v súlade s programom vypracovaným podľa § 15, ktoré treba najrýchlejším spôsobom zaslať do schváleného laboratória na vyšetrenie na prítomnosť patogénov prichádzajúcich do úvahy.

2.1. Zóny, ktoré majú historické záznamy o neprítomnosti chorôb uvedených v prílohe č. 2 zozname II, môžu mať tiež udelený štatút schválenej zóny, ak

- a) ich zemepisná poloha neumožňuje ľahké zavlečenie choroby,
- b) bol zavedený systém úradných kontrol chorôb v dlhšom časovom období, najmenej desiatich rokov, a v priebehu tohto obdobia
 1. boli pravidelne sledované všetky farmy,
 2. bol používaný systém hlásenia chorôb,
 3. nebol hlásený žiadny prípad choroby,
 4. bolo podľa platných predpisov možné do zóny zaradiť iba rybie ikry alebo gaméty z neinfikovaných zón alebo fariem, ktoré podliehali úradným kontrolám a poskytovali rovnaké zdravotné záruky.

2.2. Obdobie desiatich rokov možno skrátiť na päť rokov ako výsledok testovania vykonávaného úradnou službou za predpokladu, že pravidelné sledovanie všetkých fariem podľa časti 2.1 písm. b) bodu 1 obsahuje aspoň dve zdravotné inšpekcie ročne, ktoré zahŕňajú aspoň

- a) prehliadku rýb vykazujúcich abnormality,
- b) odber vzoriek aspoň 30 rýb pri každej návšteve.

3. Ak v kontinentálnej zóne nie je žiadna farma, ktorá má byť schválená, musí úradná služba podrobiť ryby z nižšej časti povodia zdravotnej inšpekcii dvakrát ročne počas štyroch rokov v súlade s bodom 2.

4. Výsledky laboratórnych vyšetrení vzoriek rýb počas zdravotných inšpekcí musia byť negatívne na patogény prichádzajúce do úvahy.

5. Ak Slovenská republika požaduje schválenie pre vodu povodia alebo časti povodia vychádzajúceho zo susedného členského štátu alebo spoločné schválenie pre oba členské štáty, musia sa uplatniť tieto podmienky:

- a) Slovenská republika a susedný členský štát musia súčasne predložiť žiadosť o schválenie v súlade s postupom ustanoveným v § 5 alebo § 10,
- b) po preskúmaní a kontrole žiadosti a vyhodnotení zdravotnej situácie úradná služba môže ustanoviť ďalšie podmienky na udelenie takého schválenia v súlade s rozhodnutím Európskej komisie.

6. Slovenská republika a susedný členský štát v súlade s osobitným predpisom¹⁾ poskytnú každú ďalšiu spoločnú pomoc na uplatnenie tohto nariadenia a osobitne tejto časti.

C. PLATNOSŤ SCHVÁLENIA

Platnosť schválenia je podmienená týmito požiadavkami:

- a) ryby presunuté do zóny musia pochádzať z inej schválenej zóny alebo zo schválenej farmy,
- b) v každej farme sa musia vykonať dve zdravotné inšpekcie ročne v súlade s časťou I.B bodom 2 s výnimkou fariem bez liahne, v ktorých sa musí vykonať inšpekcia raz ročne; vzorky sa odoberajú striedavo v 50 % rybích fariem v kontinentálnej zóne ročne,
- c) výsledky laboratórnych vyšetrení rýb odobratých počas zdravotných inšpekcí musia byť negatívne na pôvodcov chorôb uvedených v prílohe č. 2 zozname II,
- d) farmár alebo osoba zodpovedná za zaraďovanie rýb musí uchovávať protokol obsahujúci všetky informácie potrebné na nepretržité sledovanie zdravotného stavu rýb.

D. POZASTAVENIE PLATNOSTI, ZRUŠENIE POZASTAVENIA PLATNOSTI A ZRUŠENIE PLATNOSTI SCHVÁLENIA

1. Každý abnormálny úhyn alebo príznak, ktorý by mohol byť podkladom na podozrenie prepuknutia choroby rýb uvedenej v prílohe č. 2 zozname II, musí sa bezodkladne hlásiť úradnej službe. Tá okamžite pozastaví platnosť schválenia zóny alebo časti zóny za predpokladu, že časť zóny so schváleným štatútom naďalej spĺňa vymedzenie podľa časti I.A.

2. Vzorka najmenej 10 chorých rýb sa musí odobrať a odoslať do schváleného laboratória na vyšetrenie na prítomnosť patogénov prichádzajúcich do úvahy. Výsledky vyšetrenia treba okamžite oznámiť úradnej službe.

3. Ak sú výsledky na prítomnosť príslušných patogénov negatívne, ale ak sú pozitívne z inej príčiny, úradná služba zruší pozastavenie platnosti schválenia.

4. Ak diagnózu nie je možné stanoviť, v priebehu 15 dní od prvého odberu sa musí vykonať ďalšia zdravotná inšpekcia a musí sa odobrať dostatočný počet chorých rýb, ktoré sa odošlú do schváleného laboratória na vyšetrenie na prítomnosť patogénov prichádzajúcich do úvahy. Ak sú výsledky opäť negatívne alebo ak sa už nevyskytujú choré ryby, úradná služba zruší pozastavenie platnosti schválenia.

5. Ak sú výsledky pozitívne, úradná služba zruší platnosť schválenia zóny alebo časti zóny uvedenej v bode 1.

6. Zrušenie pozastavenia platnosti schválenia zóny alebo časti zóny uvedenej v bode 1 je podmienené splnením týchto požiadaviek:

- a) ak vznikne ohnisko,
 1. všetky ryby v infikovaných farmách sa musia zabiť a infikované alebo kontaminované ryby sa musia neškodne odstrániť,
 2. zariadenia a vybavenie sa musia dezinfikovať v súlade s postupom schváleným úradnými službami,
- b) po eliminácii ohniska musia byť opäť splnené požiadavky ustanovené v časti I.B.

7. Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky musí informovať Európsku komisiu a ostatné členské štáty o pozastavení platnosti, zrušení pozastavenia platnosti alebo o zrušení platnosti schválenia zón alebo častí zón uvedených v bode 1.

II. Pobrežné zóny pre ryby (vnímavé druhy podľa prílohy č. 2 zoznamu II)

A. VYMEDZENIE POBREŽNÝCH ZÓN

Pobrežná zóna pozostáva z časti pobrežia alebo mora, alebo ústia veľkej rieky s presným zemepisným vymedzením, ktoré sa skladá z homogénneho hydrologického systému alebo z radu takýchto systémov. V prípade potreby možno za pobrežnú zónu považovať aj časť pobrežia, mora alebo ústia veľkej rieky nachádzajúca sa medzi ústiami dvoch vodných tokov alebo z časti pobrežia, mora alebo ústia veľkej rieky, kde je jedna alebo viac fariem, za predpokladu, že po oboch stranách farmy alebo fariem je vybudovaná nárazníková zóna, ktorej rozsah v každom jednotlivom prípade určí Európska komisia.

¹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 274/2003 Z. z. o vzájomnej spolupráci medzi orgánmi veterinárnej správy, orgánmi štátnej správy v zootechnickej oblasti a orgánmi členských štátov a o spolupráci medzi nimi a Európskou komisiou pri zabezpečovaní správneho použitia právnych predpisov vo veterinárnej a zootechnickej oblasti.

B. UDELENIE SCHVÁLENIA

Aby mohla pobrežná zóna pre ryby získať štatút schválenej zóny, musí spĺňať požiadavky ustanovené pre kontinentálne zóny pre ryby uvedené v časti I.B.

C. PLATNOSŤ SCHVÁLENIA

Platnosť schválenia pre pobrežnú zónu pre ryby podlieha požiadavkám ustanoveným v časti I.C.

D. POZASTAVENIE PLATNOSTI, ZRUŠENIE POZASTAVENIA PLATNOSTI A ZRUŠENIE PLATNOSTI SCHVÁLENIA

1. Pravidlá pozastavenia platnosti, zrušenia pozastavenia platnosti a zrušenia platnosti schválenia sú zhodné s pravidlami ustanovenými v časti I.D.

2. Tam, kde sa zóna skladá z radu hydrologických systémov, pozastavenie a zrušenie platnosti schválenia môže byť určené aj pre časť tohto radu, ktorá je presne zemepisne ohraničená a skladá sa z homogénneho hydrologického systému za predpokladu, že tá časť, ktorej schválenie je stále platné, naďalej spĺňa vymedzenie podľa časti II.A.

III. Pobrežná zóna pre mäkkýše (vnímavé druhy podľa prílohy č. 2 zoznamu II.)**A. VYMEDZENIE POBREŽNÝCH ZÓN**

Pobrežná zóna pre mäkkýše musí zodpovedať vymedzeniu podľa časti II.A.

B. UDELENIE SCHVÁLENIA

Aby sa mohla pobrežná zóna schváliť, musí spĺňať tieto požiadavky:

1. Všetky mäkkýše sú počas najmenej dvoch rokov bez klinického alebo iného príznaku jednej alebo viacerých chorôb uvedených v prílohe č. 2 zozname II.

2. Všetky farmy v pobrežnej zóne podliehajú dozoru úradných služieb. Zdravotné inšpekcie sa vykonávajú v intervaloch prispôbených vývoju príslušných patogénov. Počas týchto inšpekcií sa odoberajú vzorky, ktoré treba najrýchlejším spôsobom zaslať do schváleného laboratória na vyšetrenie na prítomnosť patogénov prichádzajúcich do úvahy.

3. Ak v pobrežnej zóne nie je žiadna farma, ktorá má byť schválená, musí úradná služba podrobiť mäkkýše zdravotnej inšpekcii v súlade s bodom 2 v intervaloch prispôbených vývoju príslušných patogénov. Ak však podrobný prieskum fauny ukáže, že táto zóna neobsahuje žiadne mäkkýše patriace k druhom, ktoré sú medzihostiteľmi, prenášačmi alebo vnímavým druhom, úradná služba môže schváliť zónu predtým, ako sa do nej mäkkýše zavedú.

4. Výsledky laboratórnych vyšetrení mäkkýšov odobratých počas zdravotných inšpekcií úradnými službami musia byť negatívne na patogény prichádzajúce do úvahy. Pre zóny, ktoré majú historické záznamy o neprítomnosti chorôb uvedených v prílohe č. 2 zozname II, môže sa táto informácia pri schvaľovaní brať na vedomie.

C. PLATNOSŤ SCHVÁLENIA

Platnosť schválenia je podmienená týmito požiadavkami:

1. Mäkkýše presunuté do pobrežnej zóny musia pochádzať z inej schválenej pobrežnej zóny alebo zo schválenej farmy v neschválenej pobrežnej zóne.

2. Každá farma podlieha zdravotným inšpekciám v súlade s časťou B ods. 2 v intervaloch prispôbených vývoju príslušných patogénov.

3. Výsledky laboratórnych vyšetrení rýb odobratých počas zdravotných inšpekcií musia byť negatívne na pôvodcov chorôb uvedených v prílohe č. 2 zozname II.

4. Farmár alebo osoba zodpovedná za zaraďovanie mäkkýšov musí uchovávať protokol obsahujúci všetky informácie potrebné na nepretržité sledovanie zdravotného stavu mäkkýšov.

D. POZASTAVENIE PLATNOSTI, ZRUŠENIE POZASTAVENIA PLATNOSTI A ZRUŠENIE PLATNOSTI SCHVÁLENIA

1. Každý abnormálny úhyn alebo príznak, ktorý by mohol byť podkladom na podozrenie prepuknutia choroby

mäkkýšov uvedenej v prílohe č. 2 zozname II musí sa bezodkladne nahlásiť úradnej službe. Tá okamžite pozastaví platnosť schválenia zóny, alebo ak je zóna zložená z radu hydrologických systémov, časti tohto radu, ak táto časť má presné zemepisné ohraničenie a pozostáva z homogénnych hydrologických systémov, za predpokladu, že časť zóny so schváleným štatútom naďalej spĺňa vymedzenie podľa časti III.A.

2. Vzorka chorých mäkkýšov sa musí odobrať a odoslať do schváleného laboratória na vyšetrenie na prítomnosť patogénov prichádzajúcich do úvahy. Výsledky vyšetrenia sa musia okamžite oznámiť úradnej službe.

3. Ak sú výsledky na prítomnosť príslušných patogénov negatívne, ale pozitívne z inej príčiny, úradná služba zruší pozastavenie platnosti schválenia.

4. Ak diagnózu nie je možné stanoviť, v priebehu 15 dní od prvého odberu sa musí vykonať ďalšia zdravotná inšpekcia a musí sa odobrať dostatočný počet chorých mäkkýšov, ktoré sa odošlú do schváleného laboratória na vyšetrenie na prítomnosť patogénov prichádzajúcich do úvahy. Ak sú výsledky opäť negatívne alebo ak sa už nevyskytujú choré mäkkýše, úradná služba zruší pozastavenie platnosti schválenia.

5. Ak sú výsledky pozitívne, úradná služba zruší platnosť schválenia zóny alebo časti zóny uvedenej v bode 1.

6. Zrušenie pozastavenia platnosti schválenia zóny alebo časti zóny uvedenej v bode 1 je podmienené splnením týchto požiadaviek:

a) ak vznikne ohnisko,

1. infikované alebo kontaminované mäkkýše sa musia neškodne odstrániť,

2. zariadenia a vybavenie sa musia dezinfikovať v súlade s postupom schváleným úradnou službou,

b) po eliminácii ohniska musia byť opäť splnené požiadavky ustanovené v časti III.B.

7. Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky musí informovať Európsku komisiu a ostatné členské štáty o pozastavení platnosti, zrušení pozastavenia platnosti alebo o zrušení platnosti schválenia zón alebo častí zón uvedených v bode 1.

**Príloha č. 4
k nariadeniu vlády č. 303/2003 Z. z.**

SCHVÁLENÉ FARMY V NESCHVÁLENEJ ZÓNE

I. Kontinentálne farmy na ryby (vnímavé druhy podľa prílohy č. 2 zoznamu II)

A. UDELENIE SCHVÁLENIA

Aby mohla byť farma schválená, musí spĺňať tieto požiadavky:

1. Zásobovanie vodou musí byť zo studne, z vrtu alebo z prameňa. Ak je takýto zdroj vody mimo farmy, musí byť voda dodávaná priamo na farmu a musí byť vedená potrubím alebo so súhlasom úradnej služby otvoreným zvodom, alebo prírodným kanálom za predpokladu, že to nebude pre farmu predstavovať zdroj infekcie a neumožní to prienik voľne žijúcich rýb. Zvod vody musí byť pod kontrolou farmy alebo v prípade, že to nie je možné, pod kontrolou úradnej služby.

2. Nižšie po prúde musí byť umiestnená prirodzená alebo umelá bariéra zabraňujúca prieniku rýb do tejto farmy.

3. Ak je to potrebné, farma musí byť chránená proti povodni a presakovaniu vody.

4. Musí byť primerane v súlade s požiadavkami ustanovenými v prílohe č. 3 časti I.B. Ak sa schválenie požaduje na základe historických záznamov so systémom úradných kontrol počas obdobia desiatich rokov, musela byť podrobovaná najmenej raz ročne klinickej prehliadke a odberu vzoriek na vyšetrenia v schválenom laboratóriu na prítomnosť patogénov prichádzajúcich do úvahy.

5. Môže byť predmetom dodatočných opatrení uložených úradnou službou, ak sa považujú za nevyhnuté na predchádzanie zavlečenia chorôb. Také opatrenia môžu obsahovať zavedenie nárazníkovej zóny okolo farmy, v ktorej sa vykonáva monitorovací program, a zavedenie ochrany proti prenikaniu nosičov a vektorov možných patogénov.

6. Novej farme spĺňajúcej požiadavky uvedené v bodoch 1, 2, 3 a 5, ktorá začala svoju činnosť s rybami, ikrami alebo gamétami pochádzajúcimi zo schválenej zóny alebo zo schválenej farmy v neschválenej zóne, môže byť udelené schválenie bez podrobenia sa odberu vzoriek požadovaných na udelenie schválenia.

7. Farme spĺňajúcej požiadavky uvedené v bodoch 1, 2, 3 a 5, ktorá po prerušení obnovila svoju činnosť s rybami, ikrami alebo gamétami pochádzajúcimi zo schválenej zóny alebo zo schválenej farmy v neschválenej zóne, môže byť udelené schválenie bez podrobenia sa odberu vzoriek požadovaných na udelenie schválenia za podmienky, že

- úradná služba pozná zdravotný stav farmy za obdobie posledných štyroch rokov jej prevádzky; ak príslušná farma bola v prevádzke kratšie ako štyri roky, musí sa brať do úvahy skutočná dĺžka prevádzky farmy,
- farma nebola predmetom veterinárnych opatrení vo vzťahu k chorobám uvedeným v prílohe č. 2 zozname II a ani predtým sa tieto choroby na farme nevyskytovali,
- pred začlenením rýb, ikier a gamét je farma vyčistená a dezinfikovaná pod úradným dozorom po depopulácii najmenej 15 dní.

B. PLATNOSŤ SCHVÁLENIA

Platnosť schválenia je podmienená plnením požiadaviek ustanovených v prílohe č. 3 časti I.C za predpokladu, že raz ročne bude vykonaný odber vzoriek.

C. POZASTAVENIE PLATNOSTI, ZRUŠENIE POZASTAVENIA PLATNOSTI A ZRUŠENIE PLATNOSTI SCHVÁLENIA

Požaduje sa plnenie požiadaviek ustanovených v prílohe č. 3 časti I.D.

II. Pobrežné farmy na ryby (vnímavé druhy podľa prílohy č. 2 zoznamu II)

A. UDELENIE SCHVÁLENIA

Aby mohla byť farma schválená, musí spĺňať tieto požiadavky:

1. Musí byť zásobovaná vodou prostredníctvom systému obsahujúceho zariadenie na deštrukciu pôvodcov chorôb uvedených v prílohe č. 2 zozname II; kritériá požadované na jednotné uplatňovanie týchto ustanovení, a najmä tých, ktoré sa týkajú správneho fungovania systému, ustanoví úradná služba v súlade s rozhodnutím Európskej komisie.

2. Musí byť primerane v súlade s požiadavkami ustanovenými v prílohe č. 3 časti II.B.

3. Novej farme spĺňajúcej požiadavky uvedené v bodoch 1 a 2, ktorá začala svoju činnosť s rybami, ikrami alebo gamétami pochádzajúcimi zo schválenej zóny alebo zo schválenej farmy v neschválenej zóne, môže byť udelené schválenie bez podrobenia sa odberu vzoriek požadovaných na udelenie schválenia.

4. Farme spĺňajúcej požiadavky uvedené v bodoch 1 a 2, ktorá po prerušení obnovila svoju činnosť s rybami, ikrami alebo gamétami pochádzajúcimi zo schválenej zóny alebo zo schválenej farmy v neschválenej zóne, môže byť udelené schválenie bez podrobenia sa odberu vzoriek požadovaných na udelenie schválenia za podmienky, že

- úradná služba pozná zdravotný stav farmy za obdobie posledných štyroch rokov jej prevádzky; ak príslušná farma bola v prevádzke kratšie ako štyri roky, musí sa brať do úvahy skutočná dĺžka prevádzky farmy,
- farma nebola predmetom veterinárnych opatrení vo vzťahu k chorobám uvedeným v prílohe č. 2 zozname II a ani predtým sa tieto choroby na farme nevyskytovali,
- pred začlenením rýb, ikier a gamét je farma vyčistená a dezinfikovaná pod úradným dozorom po depopulácii najmenej 15 dní.

B. PLATNOSŤ SCHVÁLENIA

Platnosť schválenia je podmienená primeraným plnením požiadaviek ustanovených v prílohe č. 3 časti II.C.

C. POZASTAVENIE PLATNOSTI, ZRUŠENIE POZASTAVENIA PLATNOSTI A ZRUŠENIE PLATNOSTI SCHVÁLENIA

Požaduje sa primerané plnenie požiadaviek ustanovených v prílohe č. 3 časti II.D.

III. Pobrežné farmy na mäkkýše (vnímavé druhy podľa prílohy č. 2 zoznamu II)

A. UDELENIE SCHVÁLENIA

Aby mohla byť farma schválená, musí spĺňať tieto požiadavky:

1. Musí byť zásobovaná vodou prostredníctvom systému obsahujúceho zariadenie na deštrukciu pôvodcov chorôb uvedených v prílohe č. 2 zozname II; kritériá požadované na jednotné uplatňovanie týchto ustanovení, a najmä tých, ktoré sa týkajú správneho fungovania systému, ustanoví úradná služba v súlade s rozhodnutím Európskej komisie.

2. Musí byť primerane v súlade s požiadavkami ustanovenými v prílohe č. 3 časti II.B.

3. Novej farme spĺňajúcej požiadavky uvedené v bodoch 1 a 2, ktorá začala svoju činnosť s mäkkýšmi pochádzajúcimi zo schválenej zóny alebo zo schválenej farmy v neschválenej zóne, môže byť udelené schválenie bez podrobenia sa odberu vzoriek požadovaných na udelenie schválenia.

4. Farme spĺňajúcej požiadavky uvedené v bodoch 1 a 2, ktorá po prerušení obnovila svoju činnosť s mäkkýšmi pochádzajúcimi zo schválenej zóny alebo zo schválenej farmy v neschválenej zóne, môže byť udelené schválenie bez podrobenia sa odberu vzoriek požadovaných na udelenie schválenia za podmienky, že

- úradná služba pozná zdravotný stav farmy za obdobie posledných štyroch rokov jej prevádzky; ak príslušná farma bola v prevádzke kratšie ako štyri roky, musí sa brať do úvahy skutočná dĺžka prevádzky farmy,
- farma nebola predmetom veterinárnych opatrení vo vzťahu k chorobám uvedeným v prílohe č. 2 zozname II a ani predtým sa tieto choroby na farme nevyskytovali,
- pred začlenením mäkkýšov vyčistená a dezinfikovaná pod úradným dozorom po depopulácii najmenej 15 dní.

B. PLATNOSŤ SCHVÁLENIA

Platnosť schválenia je podmienená primeraným plnením požiadaviek ustanovených v prílohe č. 3 časti III.C bodoch 1 až 4.

C. POZASTAVENIE PLATNOSTI, ZRUŠENIE POZASTAVENIA PLATNOSTI A ZRUŠENIE PLATNOSTI SCHVÁLENIA

Požaduje sa primerané plnenie požiadaviek ustanovených v prílohe č. 3 časti III.D.

Príloha č. 5
k nariadeniu vlády č. 303/2003 Z. z.

OBNOVOVANIE VODY

Obnova vody počas prepravy živočíchov akvakultúry sa môže vykonávať len v zariadeniach schválených Štátnou veterinárnou a potravinovou správou Slovenskej republiky alebo členským štátom a spĺňajúcich tieto požiadavky:

1. Hygienické vlastnosti vody, ktorá je k dispozícii na obnovu, musia byť také, aby nemenili zdravotný stav prepravovaných druhov s ohľadom na pôvodcov chorôb uvedených v prílohe č. 2 zozname II.
2. Zariadenia musia obsahovať technické prostriedky na predchádzanie akejkoľvek kontaminácii okolitého prostredia
 - a) umožnením dezinfekcie vody alebo
 - b) zabezpečením výpuste tak, že táto voda sa v žiadnom prípade nebude vypúšťať priamo do mora alebo do voľne tečúcich tokov.

Príloha č. 6
k nariadeniu vlády č. 303/2003 Z. z.

ČASŤ A

VZOR DOKLADU NA PREMIESTNENIE ŽIVÝCH RÝB, IKIER A GAMÉT
ZO SCHVÁLENEJ ZÓNY

I. Krajina pôvodu:

Schválená zóna:

II. Farma pôvodu (názov a adresa):

.....

III. Živočíchy alebo produkty:

		Živé ryby	Ikry	Gaméty
Čeľaď (obvyklý názov a vedecký názov)				
Druh (obvyklý názov a vedecký názov)				
Množstvo	Počet Celková hmotnosť Priemerná hmotnosť			

IV. Určenie:

Krajina určenia:

Príjemca tovaru (meno a adresa):

.....

V. Dopravný prostriedok (druh a identifikácia):

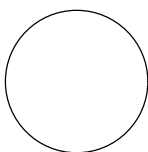
.....

VI. Zdravotné osvedčenie

Potvrdzujem, že živočíchy alebo produkty tvoriace túto zásielku pochádzajú zo schválenej zóny a že vyhovujú požiadavkám smernice Rady č. 91/67/EHS.

Vystavené v dňa

Názov úradnej služby:

Odtlačok pečiatky úradnej služby

.....
Meno a priezvisko
(veľkými písmenami)

.....
Funkcia podpísaného úradníka

.....
Podpis

ČASŤ B

**VZOR DOKLADU NA PREMIESTNENIE ŽIVÝCH RÝB, IKIER A GAMÉT
ZO SCHVÁLENEJ FARMY**

I. Krajina pôvodu:

Schválená zóna:

II. Farma pôvodu (názov a adresa):

.....

III. Živočíchy alebo produkty:

		Živé ryby	Ikry	Gaméty
Čeľaď (obvyklý názov a vedecký názov)				
Druh (obvyklý názov a vedecký názov)				
Množstvo	Počet Celková hmotnosť Priemerná hmotnosť			

IV. Určenie:

Krajina určenia:

Prijemca tovaru (meno a adresa):

.....

V. Dopravný prostriedok (druh a identifikácia):

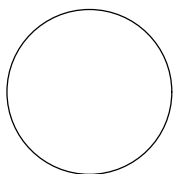
.....

VI. Zdravotné osvedčenie

Potvrdzujem, že živočíchy alebo produkty tvoriace túto zásielku pochádzajú zo schválenej zóny a že vyhovujú požiadavkám smernice Rady č. 91/67/EHS.

Vystavené v dňa

Názov úradnej služby:

Odtlačok pečiatky úradnej služby

.....

Meno a priezvisko
(veľkými písmenami)

.....

Funkcia podpísaného úradníka

.....

Podpis

ČASŤ C

**VZOR DOKLADU NA PREMIESTNENIE MÄKKÝŠOV
ZO SCHVÁLENEJ POBREŽNEJ ZÓNY****I. Krajina pôvodu:**

Schválená zóna:

II. Farma pôvodu (názov a adresa):

.....

III. Živočíchy alebo produkty:

		Mäkkýše
Čeľaď (obvyklý názov a vedecký názov) Druh (obvyklý názov a vedecký názov)		
Množstvo	Počet Celková hmotnosť Priemerná hmotnosť	

IV. Určenie:

Krajina určenia:

Prijemca tovaru (meno a adresa):

.....

V. Dopravný prostriedok (druh a identifikácia):

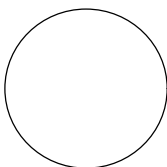
.....

VI. Zdravotné osvedčenie

Potvrdzujem, že živočíchy alebo produkty tvoriace túto zásielku pochádzajú zo schválenej zóny a že vyhovujú požiadavkám smernice Rady č. 91/67/EHS.

Vystavené v dňa

Názov úradnej služby:

Odtlačok pečiatky úradnej služby

.....
Meno a priezvisko
(veľkými písmenami)

.....
Funkcia podpísaného úradníka

.....

Podpis

ČASŤ D

**VZOR DOKLADU NA PREMIESTNENIE MÁKKÝŠOV
ZO SCHVÁLENEJ FARMY**

I. Krajina pôvodu:

Schválená zóna:

II. Farma pôvodu (názov a adresa):

.....

III. Živočíchy alebo produkty:

		Mäkkýše
Čeľaď (obvyklý názov a vedecký názov)		
Druh (obvyklý názov a vedecký názov)		
Množstvo	Počet Celková hmotnosť Priemerná hmotnosť	

IV. Určenie:

Krajina určenia:

Príjemca tovaru (meno a adresa):

.....

V. Dopravný prostriedok (druh a identifikácia):

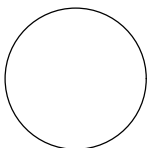
.....

VI. Zdravotné osvedčenie

Potvrdzujem, že živočíchy alebo produkty tvoriace túto zásielku pochádzajú zo schválenej zóny a že vyhovujú požiadavkám smernice Rady č. 91/67/EHS.

Vystavené v dňa

Názov úradnej služby:

Odtlačok pečiatky úradnej služby

.....
Meno a priezvisko
(veľkými písmenami)

.....
Funkcia podpísaného úradníka

.....
Podpis

ČASŤ E

**VZOR DOKLADU NA PREMIESTNENIE ŽIVÝCH FARMOVÝCH RÝB,
MÄKKÝŠOV A KÔROVCOV, KTORÉ NEPATRIA K DRUHOM VNÍMAVÝM
NA CHOROBY UVEDENÉ V PRÍLOHE č. 2 ZOZNAME II,
A ICH VAJÍČOK ALEBO GAMÉT
(§ 14 ODS. 1)**

Tento doklad¹⁾ musí sprevádzať zásielku, ktorá bude začlenená do

- a) schválenej zóny²⁾
- b) schválenej farmy²⁾

I. Pôvod zásielky

Členský štát pôvodu:

Farma pôvodu:

Názov:

Adresa:

II. Opis zásielky

Druhy živých živočíchov (vajíčok) gamét²⁾

Obvyklý názov:

Vedecký názov:

Množstvo:

Počet:

Celková hmotnosť:

Priemerná hmotnosť:

III. Určenie zásielky

Členský štát určenia:

Príjemca:

Meno/názov:

Adresa:

Miesto určenia:

IV. Dopravný prostriedok

Typ:

Evidenčné číslo:

V. Zdravotné osvedčenie

Potvrdzujem, že živočíchy alebo produkty tvoriace túto zásielku pochádzajú z

a) tejto zóny³⁾:
schválenej na tieto choroby:
v súlade s rozhodnutím⁵⁾:

b) tejto farmy⁴⁾:
schválenej na tieto choroby:.....
v súlade s rozhodnutím⁵⁾:
.....

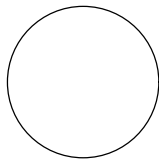
c) tejto farmy⁴⁾
nachádzajúcej sa v neschválenej zóne, v ktorej nie sú ryby, mäkkýše alebo kôrovce, ktoré patria k vnímavým druhom podľa prílohy č. 2 zoznamov I a II, a farma nie je v spojení s vodným tokom alebo vodami pobrežia alebo ústia veľkej rieky.

Vystavené v dňa

Názov úradnej služby:
(Veľkými písmenami)

.....
(Meno, priezvisko a funkcia podpisujúceho úradníka)

.....
(Podpis)

Odtlačok pečiatky úradnej služby

¹⁾ Tento doklad musí byť vystavený aspoň v jazyku alebo jazykoch členského štátu určenia.

²⁾ Nehodiace sa prečiarknuť.

³⁾ Popis zóny.

⁴⁾ Názov a adresa farmy.

⁵⁾ Číslo rozhodnutia Európskeho spoločenstva, na ktorého základe bolo udelené schválenie.

ČASŤ F

**VZOR DOKLADU NA PREMIESTNENIE ŽIVÝCH VOLNE ŽIJÚCICH RÝB,
MÄKKÝŠOV A KÔROVCOV A ICH VAJÍČOK ALEBO GAMÉT
(§ 14 ODS. 2)**

Tento doklad¹⁾ musí sprevádzať zásielku, ktorá bude začlenená do

- a) schválenej zóny,²⁾
- b) schválenej farmy.²⁾

I. Pôvod zásielky

Členský štát pôvodu:

Farma pôvodu:

Názov:

Adresa:

II. Opis zásielky

Druhy živých živočíchov (vajíčok) gamét²⁾

Obvyklý názov:

Vedecký názov:

Množstvo:

Počet:

Celková hmotnosť:

Priemerná hmotnosť:

III. Určenie zásielky

Členský štát určenia:

Príjemca:

Meno/názov:

Adresa:

Miesto určenia:

IV. Dopravný prostriedok

Typ:

Evidenčné číslo:

V. Zdravotné osvedčenie

Potvrdzujem, že živočíchy alebo produkty tvoriace túto zásielku pochádzajú z tejto zóny³):

.....
.....

schválenej na tieto choroby:

.....
.....

v súlade s rozhodnutím⁴):

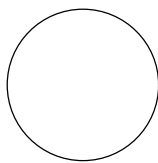
Vystavené v dňa

Názov úradnej služby:

(Veľkými písmenami)

.....
(Meno, priezvisko a funkcia podpisujúceho úradníka)

.....
(Podpis)

Odtlačok pečiatky úradnej služby

¹) Tento doklad musí byť vystavený aspoň v jazyku alebo jazykoch členského štátu určenia.

²) Nehodiace sa prečiarknuť.

³) Opis zóny.

⁴) Číslo rozhodnutia Európskeho spoločenstva, na ktorého základe bolo udelené schválenie.

**Príloha č. 7
k nariadeniu vlády č. 303/2003 Z. z.**

**PLÁNY ODBERU VZORIEK A DIAGNOSTICKÉ METÓDY NA ZISŤOVANIE
A POTVRDZOVANIE VÍRUSOVEJ HEMORAGICKEJ SEPTIKÉMIE (VHS)
A INFEKČNEJ HEMATOPOETICKEJ NEKRÓZY (IHN)**

ČASŤ A

**Plány odberu vzoriek a diagnostické metódy na sledovanie VHS a IHN
s cieľom získať a zachovať si schválený štatút zóny
alebo farmy v neschválenej zóne**

I. Kontroly a odber vzoriek

A. VŠEOBECNÉ USTANOVENIA O KLINICKÝCH ZDRAVOTNÝCH KONTROLÁCH, ZBERE A VÝBERE VZORIEK PRE DOHLAD V ZÓNACH ALEBO FARMÁCH V NESCHVÁLENÝCH ZÓNACH S CIEĽOM ZÍSKAŤ A ZACHOVAŤ SI SCHVÁLENÝ ŠTATÚT PRE VHS ALEBO IHN

1. Klinické zdravotné kontroly a odber vzoriek rybieho tkaniva alebo vaječnikovej tekutiny vykonávaný v zónach alebo na farmách v neschválených zónach s cieľom získať a zachovať si schválený štatút pre VHS alebo IHN v súlade s prílohami č. 3 a 4 sú uvedené v tabuľkách č. 1, 2 a 3. Ďalšie podrobnosti sú uvedené v častiach A.I.B až A.I.D. Tabuľky č. 1 a 2 sa nevzťahujú na nové farmy a farmy, ktoré obnovujú svoju činnosť súvisiacu s rybami, vajčkami alebo gamétami zo schválenej zóny alebo schválenej farmy v neschválenej zóne, ak spĺňajú požiadavky ustanovené v prílohe č. 4, časti I.A.6 alebo I.A.7, alebo II.A.3, alebo II.A.4.
2. Klinické kontroly sa musia vykonať v období od októbra do júna alebo vždy, keď je teplota vody nižšia ako 14 °C. Ak sú farmy klinicky kontrolované dvakrát ročne, intervaly medzi kontrolami musia byť aspoň štyri mesiace. Všetky výrobné jednotky (rybníky, nádrže, sieťové klieťky atď.) sa musia kontrolovať na prítomnosť uhynutých, slabých alebo abnormálne sa správajúcich rýb. Osobitná pozornosť sa musí venovať oblasti odtoku vody, kde sa zhromažďujú slabé ryby pre prúdenie vody.
3. Ryby treba na vzorky vybrať takýmto spôsobom:
 - a) ak sú prítomné pstruhy dúhové, na odber vzoriek možno vybrať len tento druh rýb. Ak pstruhy dúhové nie sú prítomné, vzorku je potrebné odobrať z iných prítomných druhov rýb vždy, keď sú tieto druhy vnímavé na vírus VHS (ďalej len „VHS“) alebo vírus IHN (ďalej len „IHN“), ako je uvedené v prílohe č. 2. Tieto druhy musia byť pomerne zastúpené vo vzorke,
 - b) ak sa na chov rýb využíva viac ako jeden vodný zdroj, do odberu vzoriek sa musia zahrnúť ryby zo všetkých vodných zdrojov,
 - c) ak sú prítomné slabé, abnormálne sa správajúce alebo čerstvo uhynuté (nerozložené) ryby, treba vybrať predovšetkým tieto ryby. Ak takéto ryby nie sú prítomné, vybrané ryby musia zahŕňať zdravé ryby s bežným vzhľadom odobraté tak, aby boli vo vzorke pomerne zastúpené všetky časti farmy, ako aj všetky vekové kategórie.

B. OSOBITNÉ USTANOVENIA VRÁTANE ODBERU VZORIEK PRE DOHLAD ZÓN ALEBO FARIEM V NESCHVÁLENÝCH ZÓNACH S CIEĽOM ZÍSKAŤ ALEBO ZACHOVAŤ SI SCHVÁLENÝ ŠTATÚT PRE VHS ALEBO IHN

1. Zóna alebo farma v neschválenej zóne, ktorá je pod úradným dohľadom, môže získať schválený štatút pre VHS alebo IHN, pričom sa na ňu vzťahuje:
 - a) Vzor A – dvojročný program dohľadu
Po uplynutí aspoň dvoch rokov neprítomnosti akéhokoľvek klinického alebo iného príznaku VHS alebo IHN musia sa dva roky vykonávať zdravotné inšpekcie, a to dvakrát ročne, na všetkých farmách v zóne alebo na akejkoľvek farme v neschválenej zóne, ktorá má byť schválená. Počas tohto dvojročného kontrolného obdobia, ktoré predchádza získaniu schváleného štatútu, musí pretrvať neprítomnosť klinických alebo iných príznakov VHS alebo IHN, pričom vzorky sa musia odberať na vyšetrenia v súlade s tabuľkou č. 1. Okrem toho sa musia vzorky vybrať, pripraviť a vyšetriť tak, ako je to opísané v častiach A.I až A.IV, a výsledky laboratórnych vyšetrení musia byť negatívne na VHS alebo IHN, alebo
 - b) vzor B – dvojročný program dohľadu s redukovanou veľkosťou vzorky
Po skončení programu úradných zdravotných inšpekcí, ktorý dokladuje historický prehľad o neprítomnosti VHS alebo IHN v období aspoň štyroch rokov, musia sa na všetkých farmách v zóne alebo na akejkoľvek farme v neschválenej zóne, ktorá má byť schválená, počas dvoch rokov vykonávať zdravotné inšpekcie dvakrát ročne. Počas tohto dvojročného kontrolného obdobia, ktoré predchádza získaniu schváleného štatútu, musí pretrvať

neprítomnosť klinických alebo iných príznakov VHS alebo IHN, pričom vzorky sa musia odberať na vyšetrenia v súlade s tabuľkou č. 2. Okrem toho sa musia vzorky vybrať, pripraviť a vyšetriť tak, ako je opísané v častiach A.I až A.IV, a výsledky laboratórných vyšetrení musia byť negatívne na VHS alebo IHN. Aby mohol byť program zdravotných inšpekcii uznaný úradnými službami na zdokumentovanie neprítomnosti VHS alebo IHN, musí program spĺňať kritériá a smernice uvedené v časti C.

2. Osobitné ustanovenia na schvaľovanie nových fariem a fariem, ktoré obnovujú svoju činnosť súvisiacu s rybami, vajčkami alebo gamétami zo schválenej zóny alebo schválenej farmy v neschválenej zóne.
Nové farmy a farmy, ktoré obnovujú svoju činnosť súvisiacu s rybami, vajčkami alebo gamétami zo schválenej zóny alebo schválenej farmy v neschválenej zóne, môžu získať štatút v súlade s požiadavkami ustanovenými v prílohe č. 4 časti I.A.6 a I.A.7 alebo II.A.3 a II.A.4. V uvedenom zmysle sa na tieto farmy nevzťahujú ustanovenia o odbere vzoriek uvedené v časti A.I.B.1 písm. a) alebo A.I.B.1 písm. b).
3. Program dohľadu na zachovanie schváleného štatútu v súvislosti s VHS alebo IHN
Na zachovanie schváleného štatútu zóny alebo farmy v neschválenej zóne pre VHS alebo IHN musia sa kontroly a odber vzoriek na vyšetrenie vykonávať v súlade s tabuľkou č. 3. Vzorky sa musia vybrať, pripraviť a vyšetriť tak, ako je to opísané v častiach A.I až A.IV, a výsledky laboratórných vyšetrení musia byť negatívne na pôvodcov VHS alebo IHN.

C. PRÍPRAVA A ZASIELANIE VZORIEK RÝB

1. Pred zaslaním alebo prepravou do laboratória sa musia z rýb sterilnými pitevnými nástrojmi odobrať časti orgánov, ktoré sa majú vyšetriť a vložiť do sterilných plastických skúmaviek obsahujúcich transportné médium, t. j. médium na bunkové kultúry s 10 % telacím sérom a antibiotikami. Možno odporúčať kombináciu 200 µg penicilínu, 200 µg streptomycínu a 200 µg kanamycínu na mililiter (ml); možno použiť aj iné antibiotiká s dokázanou účinnosťou. Tkanivový materiál, ktorý má byť preskúmaný, je slezina, predná oblička a okrem toho srdce alebo mozog. V niektorých prípadoch treba preskúmať vaječnikovú tekutinu (tabuľky č. 1 až 3).
2. Vaječniková tekutina alebo časti orgánov najviac z 10 rýb (tabuľky č. 1 až 3) musia byť vložené do sterilnej skúmavky, ktorá obsahuje aspoň 4 ml transportného média a predstavuje jednu zmesnú vzorku. Tkanivo v každej vzorke musí mať hmotnosť aspoň 0,5 gramu (g).
3. Skúmavky musia byť umiestnené v izolačných kontajneroch (napríklad v polystyrénových prepravkách s hrubými stenami) spolu s dostatočným množstvom ľadu alebo chladiacich vložiek na zabezpečenie chladenia vzoriek počas prepravy do laboratória. Treba predísť zmrazeniu. Teplota vzorky počas prepravy nesmie nikdy prekročiť 10 °C, pričom v transportnej prepravke musí byť prítomný ľad ešte pri prevzatí alebo jeden alebo viac mraziacich blokov musí byť stále čiastočne alebo úplne zamrznutých.
4. Virologické vyšetrenie sa musí začať čo najskôr, a to najneskôr do 48 hodín po odobratí vzoriek. Vo výnimočných prípadoch sa môže virologické vyšetrenie začať najneskôr do 72 hodín po odobratí materiálu, a to za predpokladu, že materiál, ktorý má byť vyšetrený, je chránený transportným médium a počas prepravy môžu byť splnené požiadavky na teplotu (časť A.I.C bod 3). Za výnimočný prípad sa považuje napríklad odobratie rýb z veľmi vzdialených oblastí, kde neexistuje možnosť každodenného odosielania.
5. Celé ryby možno odoslať do laboratória, ak je možné splniť požiadavky na teplotu počas prepravy. Celé ryby môžu byť zabalené do papiera s absorpčnými vlastnosťami a musia byť nakoniec expedované v plastickom vrecku, chladené tak, ako bolo uvedené.
6. Všetko balenie a označovanie musí byť vykonané v súlade so súčasnými národnými a medzinárodnými prepravnými predpismi.

D. ODBER DOPLNKOVÉHO DIAGNOSTICKÉHO MATERIÁLU

Podľa dohody s príslušným diagnostickým laboratóriom môžu byť odobraté aj iné tkanivá rýb a pripravené na doplnujúce skúmania.

II. Príprava vzoriek na virologické vyšetrenie

A. ZMRAZOVANIE VO VÝNIMOČNÝCH PRÍPADOCH

Ak vzniknú praktické problémy, ako napríklad zlé poveternostné podmienky, dni pracovného pokoja, problémy v laboratóriu atď., ktoré znemožňujú naočkovanie jamiek do 48 hodín od odberu vzoriek tkaniva, je prípustné zmraziť vzorky tkanív v médiu na bunkové kultúry pri teplote -20 °C alebo nižšej a vykonať virologické vyšetrenie do 14 dní. Tkanivo však môže byť zmrazené a rozmrazené pred vyšetrením len raz. Musia byť vedené záznamy s informáciami o dôvode zmrazenia vzoriek tkaniva, ako napríklad búrka, odumretie bunkových línií atď.

B. HOMOGENIZÁCIA ORGÁNOV

Tkanivo, ktoré je v skúmavkách, musí byť v laboratóriu úplne homogenizované (stomacherom, v miešacom zariadení alebo trecej miske a roztieradlom so sterilným pieskom) a následne suspendované v pôvodnom transportnom médiu.

Ak vzorka pozostáva z celých rýb kratších ako 4 cm, tieto ryby treba posekať sterilnými nožnicami alebo skalpelom po odstránení tela za ritným otvorom. Ak vzorka pozostáva z celých rýb, ktorých dĺžka tela je väčšia ako 4 cm a menšia ako 6 cm, odoberajú sa vnútorné orgány vrátane obličiek. Ak vzorka pozostáva z celých rýb dlhších ako 6 cm, vzorky tkaniva treba odobrať tak, ako je to uvedené v časti A.I.C. Vzorky tkaniva treba posekať sterilnými nožnicami alebo skalpelom, homogenizovať podľa opísaného postupu a suspendovať v transportnom médiu.

Konečný pomer medzi tkanivovým materiálom a transportným médiom musí byť v laboratóriu upravený na 1:10.

C. ODS TREĐOVANIE HOMOGENÁTU

Homogenát sa odstreďuje v odstredivke ochladenej na teplotu 2 °C až 5 °C a pri 2 000 až 4 000 otáčkach/min 15 minút a supernatant sa odoberá a ošetruje buď štyri hodiny pri teplote 15 °C, alebo cez noc pri teplote 4 °C; v tejto etape môže byť užitočný gentamicín 1 mg/ml.

Ak je vzorka prepravovaná v transportnom médiu, napríklad vystavená antibiotikám, spracovanie supernatantu antibiotikami vynechať.

Cieľom spracovania antibiotikami je kontrola bakteriálnej kontaminácie vo vzorkách, pričom nie je potrebná filtrácia cez membránové filtre.

Ak je odobratý supernatant skladovaný pri teplote -80 °C do 48 hodín po odbere vzorky, na virologické vyšetrenie môže byť znovu použitý len raz.

Ak vzniknú praktické problémy, napríklad porucha inkubátora, problémy s bunkovými kultúrami atď., ktoré znemožňujú naočkovanie jamiek do 48 hodín od odberu vzoriek tkaniva, je prípustné zmraziť supernatant pri teplote -80 °C a vykonať virologické vyšetrenie do 14 dní.

Pred očkovaním jamiek sa supernatant zmieša v rovnakom pomere primerane zriedeného kúpeľa antiséra proti domácim sérotypom vírusu IPN a inkubuje sa s ním aspoň jednu hodinu pri teplote 15 °C alebo maximálne 18 hodín pri teplote 4 °C. Titer antiséra musí byť aspoň 1:2 000 pri 50 % testov neutralizácie plakov.

Cieľom spracovania všetkej očkovacej látky s antisérom vírusu IPN (vírus, ktorý sa v niektorých častiach Európy vyskytuje v 50 % vzoriek rýb) je zabrániť výskytu cytopatogenického efektu (CPE) v očkovaných bunkových kultúrach v dôsledku existencie vírusu IPN. Tým sa skráti trvanie virologických skúmaní, ako aj počet prípadov, v ktorých by sa výskyt CPE musel považovať za potenciálny príznak prítomnosti VHSV alebo IHNV.

Ak vzorky pochádzajú z výrobných jednotiek, ktoré sa považujú za výrobné jednotky bez výskytu IPN, spracovanie očkovacej látky s antisérom na vírus IPN možno vynechať.

III. Virologické vyšetrenie

A. BUNKOVÉ KULTÚRY A MÉDIA

Bunkové kultúry BF-2 alebo RTG-2 a EPC alebo FHM sa pestujú pri teplote 20 °C až 30 °C v primeranom médiu, napríklad v Eaglovom MEM alebo jeho modifikáciách, s prídavkom 10 % séra získaného z plodov hovädzieho dobytká a antibiotík v štandardných koncentráciách.

Ak sa bunky kultivujú v uzatvorených nádobkách, odporúča sa médium pufrovať hydrogénuhličitanom. Médium použité na kultiváciu buniek v otvorených jednotkách môže byť pufrované pomocou Tris-HCl (23 mM) a hydrogénuhličitanom sodným (6 mM); pH musí byť 7,6 ± 0,2.

Bunkové kultúry, ktoré budú použité na očkovanie tkanivového materiálu, majú byť mladé, t. j. 4 až 48 hodín staré, a pri očkovaní aktívne rásť, t. j. nezlievať sa.

B. NAOČKOVANIE BUNKOVÝCH KULTÚR

Suspenzia orgánov spracovaná pomocou antibiotík sa naočkuje do bunkových kultúr v dvoch roztokoch, t. j. primárny roztok a okrem toho zriedený primárny roztok, zriedený v pomere 1:10, čoho výsledkom sú konečné roztoky tkanivového materiálu v médiu na bunkové kultúry v pomere 1:100, resp. 1:1 000, s cieľom zabrániť homologickej interferencii. Musia byť očkované aspoň dve bunkové línie (pozri časť A.III.A). Pomer medzi veľkosťou očkovacej látky a objemom média na bunkové kultúry musí byť približne 1:10.

Pre každý roztok a každú bunkovú líniu musí byť použitá bunková plocha aspoň približne 2 cm², čo zodpovedá jednej jamke s bunkovými kultúrami z 24-jamkovej dosky. Odporúča sa použitie misiek s bunkovými kultúrami, ale možno použiť aj iné, podobné alebo väčšie jednotky.

C. INKUBÁCIA BUNKOVÝCH KULTÚR

Inkubácia očkovaných bunkových kultúr sa uskutočňuje pri teplote 15 °C počas siedmich až desiatich dní. Farba média s bunkovými kultúrami sa mení z červenej na žltú, čo naznačuje okysľovanie média, pričom sa musí vykonať úprava pH sterilným roztokom hydrogénuhličitanu alebo ekvivalentnými látkami na zabezpečenie citlivosti na vírusovú infekciu.

Aspoň každých šesť mesiacov alebo pri podozrení na zníženú citlivosť buniek sa vykoná titrácia zmrazených zásob VHSV a IHNV na overenie citlivosti bunkových kultúr na infekciu. Odporúčaný postup je uvedený v časti D.

D. MIKROSKOPIA

Naočkované bunkové kultúry treba pravidelne kontrolovať (aspoň trikrát týždenne) na výskyt CPE pri 40- až 150-násobnom zväčšení. Ak sa zreteľne zistil CPE, musia sa okamžite začať postupy na identifikáciu vírusu podľa časti A.IV.

E. SUBKULTIVÁCIA

Ak sa po primárnej inkubácii počas siedmich až desiatich dní nevyvinul CPE, vykoná sa subkultivácia na čerstvých bunkových kultúrach, pričom sa použije bunková oblasť podobná primárnej kultúre.

Supernatant zo všetkých kultúr alebo jamiek, ktoré predstavujú primárnu kultúru, sa spoja podľa bunkových línií sedem až desať dní po očkovaní. Tieto zmesné vzorky sa potom naočkujú do homogénnych bunkových kultúr, ktoré sú nezriedené alebo zriedené 1:10 (ktorých výsledkom sú konečné roztoky supernatantu v pomere 1:10, resp. 1:100), ako je to opísané v časti A.III.B. Alternatívne sa pomerné časti 10 % média predstavujúce primárnu kultúru naočkujú priamo do misky s rybacou bunkovou kultúrou (subkultivácia od jamky k jamke). Očkovaniu môže predchádzať predbežná inkubácia roztokov s antisérom proti vírusu IPN v príslušnom roztoku, ako je to opísané v časti A.II.C.

Potom sa vykoná inkubácia očkovaných kultúr sedem a desať dní pri teplote 15 °C s pozorovaním, ako je to uvedené v časti A.III.D.

Ak sa toxický CPE vyskytne do troch dní od inkubácie, v tejto etape možno vykonať subkultiváciu, ale bunky sa potom musia inkubovať sedem dní a opäť subkultivovať s ďalšou inkubáciou sedem dní. Ak sa toxický CPE vyvinie po troch dňoch od inkubácie, bunky možno prenášať len jedenkrát a inkubovať tak, aby bolo celkom skončených 14 dní od primárneho očkovania. Počas posledných siedmich dní inkubácie nemá byť zistený žiadny dôkaz toxicity.

Ak dôjde k bakteriálnej kontaminácii napriek ošetrovaniu antibiotikami, subkultivácii musí predchádzať odstredenie pri 2 000 až 4 000 otáčkach/min počas 15 až 30 minút pri teplote 5 °C alebo filtrácia supernatantu cez filter 0,45 µm (membrána s nízkym viazaním bielkovín). Okrem toho sú postupy subkultivácie rovnaké ako pri toxickom CPE.

IV. Identifikácia vírusu

A. TESTY NA IDENTIFIKÁCIU VÍRUSU

Ak bol zistený dôkaz o prítomnosti CPE v bunkovej kultúre, supernatant sa odoberie a vyšetrí jednou alebo viacerými z týchto metód: neutralizácia, imunofluorescencia (IF), ELISA. Ak tieto testy neumožnia definitívnu identifikáciu vírusu do jedného týždňa, supernatant musí byť odoslaný do národného referenčného laboratória alebo referenčného laboratória EÚ pre nákazy rýb na okamžitú identifikáciu.

B. NEUTRALIZÁCIA

1. Odstránenie buniek z odobratého supernatantu odstredením pri 2 000 až 4 000 otáčkach/min alebo membránovou filtráciou (0,45 µm) s membránou s nízkym viazaním bielkovín a supernatant sa zriedi v pomere 1:100 a 1:10 000 v médiu na bunkové kultúry.
2. Pomerné časti dvoch roztokov supernatantu sa zmiešajú a inkubujú 60 minút pri teplote 15 °C s rovnakými časťami týchto činidiel osobitne:
 - a) sérum obsahujúce skupinovo špecifickú protilátku proti VHSV v roztoku 1:50 (obj. : obj.) alebo ako určí referenčné laboratórium vzhľadom na možnú cytotoxicitu antisér,
 - b) sérum obsahujúce skupinovo špecifickú protilátku proti IHNV v roztoku 1:50 (obj. : obj.) alebo ako určí referenčné laboratórium vzhľadom na možnú cytotoxicitu antisér,
 - c) spojené antiséra proti domácim sérotypom IPNV v roztoku 1:50 (obj. : obj.) alebo ako určí referenčné laboratórium vzhľadom na možnú cytotoxicitu antisér,
 - d) samo médium (pozitívna kontrola).

3. Z každej zmesi vírusu odobratého z povrchu séra sa naočkujú aspoň dve bunkové kultúry, každá po 50 µl, a potom sa vykoná inkubácia pri teplote 15 °C. Skontroluje sa vývoj CPE, ako je to opísané v časti A.III.D.
4. Niektoré kmene VHSV nereagujú na neutralizačné testy. Takéto izoláty musí identifikovať IF alebo ELISA.
5. Alternatívne možno použiť iné neutralizačné testy s preukázanou účinnosťou.

C. IF

Na identifikáciu každého vírusového izolátu sa aspoň osem krycích sklíčok alebo ich ekvivalentov osadí bunkami pri hustote, ktorá povedie k splynutiu približne na 60 % až 90 % po 24 hodinách od kultivácie. Na tento účel sa odporúčajú bunky EPC z dôvodu ich silnej príľnavosti k skleneným povrchom, pričom však možno použiť aj iné bunkové línie, ako je BF-2, RTG-2 alebo FHM.

Keď sa bunky usadia na povrchu skla (asi jednu hodinu po osadení) alebo ak boli kultúry inkubované do 24 hodín, naočkuje sa vírus, ktorý má byť identifikovaný. Sú naočkované štyri kultúry v objemovom pomere 1:10 a štyri kultúry v pomere 1:1 000. Tie sa potom inkubujú pri teplote 15 °C počas 20 až 30 hodín.

Po inkubácii sa kultúry dvakrát opláchnu v Eaglovom MEM bez séra, zafixujú sa v 80 % ľadovom acetóne a potom sa zafarbia dvomi vrstvami IFAT. Prvá reagenčná vrstva pozostáva z polyklonálnych alebo monoklonálnych protilátok referenčnej kvality. Druhá reagenčná vrstva je fluorochrómom konjugované antisérum proti imunoglobulínu, ktorý je použitý v prvej vrstve. Pre každé antisérum musí byť zafarbená aspoň jedna očkovacia kultúra s vysokou dávkou a jedna s nízkou dávkou. Test musí zahŕňať riadne negatívne a pozitívne kontroly. Odporúčajú sa fluorochrómy, ako je FITC alebo TRITC.

Farbené kultúry sa ustália za použitia glycerolových solí a vyšetrujú pod dopadajúcim ultrafialovým (UV) svetlom. Používajú sa okuláre 10 x 25 alebo 10 x 40 alebo 12 x 25 alebo 12 x 40 šošovky objektívu s numerickou apertúrou 0,7, resp. 1,3.

Metóda IF je uvedená ako príklad. Alternatívne môžu byť použité iné metódy IF súvisiace s bunkovými kultúrami, fixáciou a protilátkami referenčnej kvality s preukázanou účinnosťou.

D. ELISA

Jednotlivé jamky mikrotitrovacích dosiek sa na noc prekryjú odporúčanými roztokmi čistených imunoglobulínových frakcií z protilátok referenčnej kvality.

Po opláchnutí jamiek pufovacím roztokom PBS-Tween-20 sa vírus, ktorý má byť identifikovaný, pridá do jamiek v dvojnásobných alebo štvornásobných riediacich krokoch a umožní sa jeho reakcia s náterovou protilátkou na 60 minút pri teplote 15 °C. Po opláchnutí pufovacím roztokom PBS-Tween-20 sa pridajú biotinizované protilátky zodpovedajúce špecifikácii náterových protilátok a nechajú sa reagovať 60 minút pri teplote 20 °C. Po ďalšom opláchnutí sa pridá streptavidín konjugovaný HRP a umožní sa jeho reakcia na jednu hodinu pri teplote 20 °C. Po poslednom opláchnutí sa vizualizuje viazaný enzým pomocou primeraných substrátov ELISA (OPD alebo iných).

Verzia ELISA na báze biotín-avidínu je uvedená ako príklad. Namiesto nej možno použiť iné verzie ELISA s preukázanou účinnosťou.

ČASŤ B

Diagnostické postupy na potvrdenie VHS a IHN pri podozrení na nákazy

I. Diagnostické metódy

1. Na diagnostikovanie VHS a IHN treba použiť jednu alebo viaceré z týchto metód:
 - a) konvenčná izolácia vírusu s následnou sérologickou identifikáciou vírusu,
 - b) izolácia vírusu so súbežnou sérologickou identifikáciou vírusu,
 - c) iné diagnostické metódy (IFAT, ELISA).
2. Potvrdenie prvého prípadu VHS alebo VHN na farmách v schválených zónach nesmie vychádzať len zo samej metódy uvedenej v bode 1 písm. c).
3. K tkanivovému materiálu určenému na virologické vyšetrenie môže byť v niektorých prípadoch potrebné priložiť

ďalší materiál na bakteriologické, parazitologické, histologické alebo iné vyšetrenie s cieľom umožniť diferenciálnu diagnózu.

II. Konvenčná izolácia vírusu s následnou sérologickou identifikáciou vírusu

1. Výber vzoriek

Na vyšetrenie treba vybrať aspoň 10 rýb, ktoré majú typické príznaky IHN alebo VHS.

2. Príprava a expedícia vzoriek z rýb

Ako je ustanovené v časti A.I.C

3. Odber doplnkového diagnostického materiálu

Ako je ustanovené v časti A.I.D

4. Príprava vzoriek na virologické vyšetrenie

Ako je ustanovené v časti A.II

5. Virologické vyšetrenie

Ako je ustanovené v časti A.III

6. Identifikácia vírusu

Ako je ustanovené v časti A.IV

III. Izolácia vírusu so súčasťou sérologickou identifikáciou vírusu

1. Výber vzoriek

Ako je ustanovené v časti B.II.1

2. Príprava a expedícia vzoriek z rýb

Ako je ustanovené v časti A.I.C

3. Odber doplnujúceho diagnostického materiálu

Ako je ustanovené v časti A.I.D

4. Homogenizácia orgánov

Ako je ustanovené v časti A.II.B

5. Odstreďovanie homogenátu

Homogenát sa odstreďuje v chladenej odstredivke pri teplote 2 °C až 5 °C pri 2 000 až 4 000 otáčkach/min počas 15 minút a supernatant sa odoberie a ošetrí antibiotikami počas štyroch hodín pri teplote 15 °C, napríklad gentamicínom 1 mg/ml, alebo sa filtruje cez membránu (0,45 µm), a to cez membránu s nízkym viazaním bielkovín.

6. Ošetrovanie supernatantu s diagnostickými antisérmi

Suspensia orgánov ošetrovaná antibiotikami alebo filtrovaná cez membránu sa zriedi v pomere 1:10 a 1:1 000 v médiu na bunkové kultúry a pomerné časti sú zmiešané a inkubované 60 minút pri teplote 15 °C s rovnakými časťami reagenčných činidiel uvedených v časti A.IV.B.

7. Bunkové kultúry a médiá

Ako je ustanovené v časti A.III.A

8. Očkovanie bunkových kultúr

Z každej zmesi vírusu a séra pripravenej podľa časti B.III.6 sa naočkujú aspoň dve bunkové kultúry z jednej bunkovej línie, každá 50 µm.

9. Inkubácia bunkových kultúr

Ako je ustanovené v časti A.III.A

10. Mikroskopia

Naočkované bunkové kultúry musia byť denne kontrolované na výskyt CPE pri 40- až 150-násobnom zväčšení. Ak sa zabráni CPE použitím jedného z antisér, vírus možno považovať za identifikovaný v uvedenom zmysle.

Ak sa nezabráni CPE žiadnym z antisér, musia byť vykonané postupy na identifikáciu vírusu nes podľa časti A.IV.

11. Subkultivácia

Ak sa CPE vyvinul až po siedmich až desiatich dňoch, musí sa vykonať subkultivácia z kultúr naočkovaných supernatantom a médiom (časť B.III.6) podľa časti A.III.E.

IV. Iné diagnostické metódy

- Supernatant pripravený podľa opisu v časti A.II.B sa môže podrobiť IFAT alebo ELISA podľa časti A.IV.C, resp. časti A.IV.D. Tieto rýchle metódy treba doplniť o virologické vyšetrenie podľa časti B.II alebo B.III do 48 hodín od odberu vzoriek, ak
 - je zistený negatívny výsledok alebo
 - je zistený pozitívny výsledok pri materiáli, ktorý predstavuje prvý prípad IHN alebo VHS v schválenej oblasti.
- Tkanivový materiál môže byť podrobený iným diagnostickým metódam, ako je RT-PCR, IF na rezoch zmrazeného materiálu, alebo imunohistochemickej analýze materiálov fixovaných formalínom. Tieto metódy musí vždy sprevádzať naočkovanie nefixovaného tkanivového materiálu na bunkové kultúry.

ČASŤ C

Zdokumentovaná história neprítomnosti VHS alebo IHN v zónach alebo na farmách v neschválených zónach. Smernice a kritériá na program úradných zdravotných inšpekcí

- Program zdravotných inšpekcí sa môže začať
 - po úradne uznanom programe eradikácie VHSV alebo IHNV vrátane odstránenia všetkých rýb na farme, čistenia, dezinfekcie a vyprázdnenia farmy pred opätovným zarybnením zo schválených fariem alebo
 - na farmách, ktoré sú historicky bez infekcie, ktorej pôvodcom je VHSV alebo IHNV.
- Program zdravotných inšpekcí musí byť založený na klinických kontrolách a laboratórnych vyšetreniach.
- Program musí zahŕňať aspoň dve klinické zdravotné inšpekcie ročne podľa smerníc uvedených v časti A.
- Aspoň pri jednej z inšpekcí vykonaných každý rok musí byť z každej farmy odobratých 30 vzoriek rybieho tkaniva alebo vaječnicovej tekutiny. Vzorky sa musia vybrať, pripraviť a laboratórne vyšetriť podľa častí A, B a D.
- Program zdravotných inšpekcí sa musí vykonávať aspoň štyri roky na všetkých farmách v zóne alebo na farme v neschválenej zóne, ktorá má byť schválená.
- Na úradné uznanie programu sa nesmú vyskytnúť ani byť objavené žiadne prípady VHS alebo IHN, t. j. žiadne klinické infekcie alebo izolácie vírusov.

ČASŤ D

Postup titrácie na overenie citlivosti bunkových kultúr na infekciu

Ďalej sú odporúčané postupy titrácie uvedené v časti A.III.C.

Treba použiť aspoň dva izoláty VHSV a jeden izolát IHNV. Izoláty majú predstavovať hlavnú skupinu vírusov v EÚ, napríklad pre VHSV jeden patogénny izolát zo pstruha dúhového v sladkej vode a jeden patogénny izolát kambaly veľkej v slanej vode a pre IHNV jeden patogénny kmeň zo pstruha dúhového z Európy. Treba použiť dobre definované izoláty z členských štátov. Referenčné izoláty sú k dispozícii v referenčnom laboratóriu EÚ pre nákazy rýb.

Šarže vírusov sa získavajú v niekoľkých pasážach na bunkových kultúrach v bankách s bunkovými kultúrami na BF-2 alebo RTG-2 bunkách v prípade VHSV a na EPC alebo FHM bunkách pre IHNV. Treba použiť médium bunkovej kultúry aspoň z 10 % séra. Na očkovanie použite nízku MOI (<1).

V prípade celkového CPE sa vírus získava 15-minútovým odstredovaním supernatantu bunecnej kultúry pri

2 000 otáčkach/min, sterilnou membránovou filtráciou (0,45 µm) a distribuuje sa v označených kryoskúmavkách. Vírus sa skladuje pri teplote -80 °C.

Týždeň po zmrazení sa tri nádoby s každým vírusom nechajú roztopiť v studenej vode a titrujú sa na ich príslušnej bunkovej línii. Aspoň každých šesť mesiacov alebo pri podozrení, že sa znížila citlivosť bunkovej línie, sa každý izolát vírusu rozmrazí a titruje.

Postupy titrácie musia byť podrobne opísané a vždy sa musí použiť rovnaký postup.

Titrácia so zriedením až do konečného bodu by mala zahŕňať najmenej šesť opakovaní každého kroku riedenia. Titr sa porovnáva s predtým získanými titrami. Ak sa titer ktoréhokoľvek z troch izolátov vírusu zníži o dva logaritmy alebo viac v porovnaní s počiatočným titrom, bunková línia sa nesmie ďalej používať na účely dohľadu.

Ak sú v laboratóriu rôzne bunkové línie, každú líniu treba skúmať osobitne.

Záznamy sa musia uchovávať aspoň 10 rokov.

ČASŤ E

Skratky

BF-2	Poter zo slnečnice modrožiabrovej - 2 (bunková línia)
CPE	Cytopatický efekt
CRL	Referenčné laboratórium Európskeho spoločenstva pre nákazy rýb
ELISA	Enzymaticky viazaná imunosorpčná analýza
EPC	Epithelioma papulosum cyprini (bunková línia)
FHM	Fathead minnow (bunková línia)
FITC	Fluorescein-izotiokyanát
HEPES	Kyselina sulfónová 2-/4-(2-hydroxyetyl)piperazino/etanolová
HRP	Chrenová peroxidáza
IF	Imunofluorescencia
IFAT	Nepriamy fluorescenčný test na dôkaz protilátok
IHN(V)	Infekčná hematopoetická nekróza (vírus)
IPN(V)	Infekčná pankreatická nekróza (vírus)
MEM	Minimálne esenciálne médium
MOI	Multiplicita infekcie (podiel počtu infekčných vírusových častíc pridaných k známemu počtu buniek v jednej kultúre)
OPD	Orto-fenylendiamín
PBS	Fosfátom pufovaný roztok soli
RTG-2	Gonády pstruha dúhového (bunková línia)
RT-PCR	Reverzná transkriptáza-polymerázová reťazová reakcia
Tris-Hcl	Tris(hydroxymetyl)aminometán-HCl
TRITC	Tetrametyl-rodamin-izotiokyanát
VHS(V)	Vírusová hemoragická septikémia (vírus)

TABUĽKA 1

Program kontroly a odberu vzoriek zóny a pre farmy v neschválených zónach na kontrolné obdobie dvoch rokov, ktorý predchádza získaniu schváleného štatútu v súvislosti s VHS alebo IHN

	Počet klinických kontrol za rok (po dva roky)	Počet laboratórnych vyšetrení za rok (po dva roky)	Laboratórne vyšetrowanie na prítomnosť vírusu ¹⁾	
			Počet mladých rýb (orgánový materiál)	Počet generačných rýb (vaječniková tekutina)
Kontinentálne zóny a farmy				
(a) Farmy s generačnými rybami	2	2	120 (prvá kontrola) ²⁾ 150 (druhá kontrola)	30 (prvá kontrola) ³⁾ 0 (druhá kontrola)
(b) Farmy len s generačnými rybami	2	1	0	150 (prvá alebo druhá kontrola) ³⁾
(c) Farmy bez generačných rýb	2	2	150 (prvá a druhá kontrola)	0
Pobrežné zóny a farmy				
(a) Farmy s generačnými rybami	2	2	120 (prvá kontrola) 150 (druhá kontrola)	30 (prvá kontrola) ³⁾ 0 (druhá kontrola)
(b) Farmy s lososovitými rybami bez generačných rýb	2	2	30 (prvá a druhá kontrola) ⁴⁾	0
(c) Farmy iných ako lososovitých rýb bez generačných rýb	2	2	150 (prvá a druhá kontrola)	0
Maximálny počet rýb v jednej nádrži: 10				

¹⁾ Alternatívne možno použiť redukovanú vzorku, ako je uvedené v tabuľke 2, ak sú splnené požiadavky uvedené v teste časti B.II.1, A.I.B.1 písm. b) a časti C.

²⁾ Klinické kontroly.

³⁾ Za výnimočných okolností, ak nie je možné získať vaječnikovú tekutinu, možno namiesto nej odobrať vzorky orgánov.

⁴⁾ Vzorky musia byť odobraté najskôr tri týždne po preložení rýb zo sladkej do slanej vody.

TABUĽKA 2

Program kontroly a odberu vzoriek na kontrolné obdobie dvoch rokov, ktoré predchádza získaniu schváleného štatútu v súvislosti s VHS alebo IHN v zónach alebo na farmách v neschválených zónach s úradne uznanou a zdokumentovanou históriou neprítomnosti týchto nákaz

	Počet klinických kontrol za rok (po dva roky)	Počet laboratórnych vyšetrení za rok (po dva roky)	Laboratórne vyšetřovanie na prítomnosť vírusu ¹⁾	
			Počet mladých rýb (orgánový materiál)	Počet generačných rýb (vaječniková tekutina)
Kontinentálne zóny a farmy				
(a) Farmy s generačnými rybami	2	2	0 (prvá kontrola) ¹⁾ 30 (druhá kontrola)	30 (prvá kontrola) ²⁾ 0 (druhá kontrola)
(b) Farmy len s generačnými rybami	2	1	0	30 (prvá alebo druhá kontrola) ²⁾
(c) Farmy bez generačných rýb	2	2	30 (prvá a druhá kontrola)	0
Pobrežné zóny a farmy				
(a) Farmy s generačnými rybami	2	2	0 (prvá kontrola) 30 (druhá kontrola)	30 (prvá kontrola) ²⁾ 0 (druhá kontrola)
(b) Farmy s lososovitými rybami bez generačných rýb	2	2	30 (prvá a druhá kontrola) ³⁾	0
(c) Farmy iných lososovitých rýb bez generačných rýb	2	2	30 (prvá a druhá kontrola)	0
Maximálny počet rýb v jednej nádrži: 10				

¹⁾ Klinické kontroly.

²⁾ Za výnimočných okolností, ak nie je možné získať vaječnikovú tekutinu, možno namiesto nej odobrať vzorky orgánov.

³⁾ Vzorky musia byť odobraté najskôr tri týždne po preložení rýb zo sladkej do slanej vody.

TABUĽKA 3
Program kontroly a odberu vzoriek pre zóny a farmy
v neschválených zónach na zachovanie schváleného štatútu
v súvislosti s VHS alebo IHN

	Počet klinických kontrol za rok	Laboratórne vyšetrenie na prítomnosť vírusu ¹⁾	
		Počet mladých rýb (orgánový materiál)	Počet generáčnych rýb (vaječniková tekutina)
Kontinentálne zóny a farmy			
(a) Farmy s generáčnymi rybami	2	20 (prvá alebo druhá kontrola)	10 (prvá alebo druhá kontrola) ²⁾
(b) Farmy len s generáčnymi rybami	2	0	30 (prvá alebo druhá kontrola) ²⁾
(c) Farmy bez generáčnych rýb	2	30	0
Pobrežné zóny a farmy			
(a) Farmy s generáčnymi rybami	2	20 (prvá alebo druhá kontrola)	10 (prvá alebo druhá kontrola) ²⁾
(b) Farmy bez generáčnych rýb	1	30 ³⁾	0
Maximálny počet rýb v jednej nádrži: 10			

¹⁾ V schválených oblastiach sa musia odberať vzorky len rotáciou v 50 % rybích fariem každý rok. V schválených farmách v neschválených zónach sa musia vzorky odberať každý rok.

²⁾ Za výnimočných okolností, ak nie je možné získať vaječnikovú tekutinu, možno namiesto nej odobrať vzorky orgánov.

³⁾ Vzorky musia byť odobraté najskôr tri týždne po preložení rýb zo sladkej do slanej vody.

Príloha č. 8
k nariadeniu vlády č. 303/2003 Z. z.

**ODOBERANIE VZORIEK A DIAGNOSTICKÉ POSTUPY NA ZISŤOVANIE
A POTVRDZOVANIE BONAMIÓZY (*Bonamia ostreae*)
A MARTEILIÓZY (*Marteilia refringens*)**

Odoberanie vzoriek a diagnostické postupy, ktoré sa vykonajú na zisťovanie a potvrdzovanie bonamiózy a marteiliózy mäkkýšov v prípade abnormálneho úhynu a na uznanie schválených zón a fariem vrátane metód, vyšetrovacích postupov a používaných médií, ich štandardizácie a vyhodnotenia výsledkov musia vyhovovať postupom špecifikovaným v Diagnostickom manuáli pre choroby vodných živočíchov Medzinárodného úradu pre choroby zvierat, tretie vydanie z roku 2000 (OIE Diagnostic Manual for Aquatic Animal Diseases, Third Edition, 2000), časť 3 (Choroby mäkkýšov) kapitola I.2 (Všeobecné informácie), kapitola 3.1.1. (Bonamiosis) a kapitola 3.1.3. (Marteliosis).

**Príloha č. 9
k nariadeniu vlády č. 303/2003 Z. z.**

**ČASŤ A
VZOR ZDRAVOTNÉHO CERTIFIKÁTU**

**na živé farmové ryby vnímavé na infekčnú hematopoetickú nekrózu (IHN)
a vírusovú hemoragickú septikémiu (VHS), ich ikry a gaméty
pri výmenách medzi neschválenými zónami**

Číslo¹⁾

I. Pôvod zásielky

Členský štát pôvodu:

Farma pôvodu:

Názov:

Adresa:

II. Opis zásielky

	Živé živočíchý	Ikry	Gaméty
Druh: Obvyklý názov Vedecký názov			
Množstvo: Počet Celková hmotnosť Priemerná hmotnosť			

III. Určenie zásielky

Členský štát určenia:

Príjemca:

Meno/názov:

Adresa:

Miesto určenia:

IV. Dopravný prostriedok

Typ:

Evidenčné číslo:

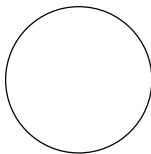
V. Zdravotné osvedčenie

Týmto potvrdzujem, že

1. živočíchov tvoriace túto zásielku
 - a) neprejavujú klinické príznaky choroby v deň nakládky,
 - b) nie sú určené na neškodné odstránenie alebo na zabitie v rámci protinákazových opatrení na účel eradikácie niektorej z chorôb uvedených v prílohe č. 2,
 - c) nepochádzajú z farmy, ktorá podlieha obmedzeniam zo zdravotných dôvodov, najmä z farmy, ktorá je infikovaná infekčnou hematopoetickou nekrózou (IHN) a vírusovou hemoragickou septikémiou (VHS) a neboli v styku so živočíchmi pochádzajúcimi z takejto farmy,
2. ikry alebo gaméty tvoriace túto zásielku boli získané zo živočíchov spĺňajúcich tieto požiadavky.

Vystavené v dňa

Názov úradnej služby:

Odtlačok pečiatky úradnej služby²⁾

.....
Meno a priezvisko
(veľkými písmenami)

.....
Funkcia podpísaného úradníka

.....
Podpis²⁾

¹⁾ Vystavené úradnou službou.

²⁾ Podpis a odtlačok pečiatky musia byť farby odlišnej od predtlačeneho textu.

ČASŤ B
VZOR ZDRAVOTNÉHO CERTIFIKÁTU

**na prepravu živých farmových rýb, ich ikier a gamét z fariem infikovaných
infekčnou hematopoetickou nekrózou (IHN) a vírusovou hemoragickou
septikémiou (VHS) do iných infikovaných fariem
v rámci Európskeho spoločenstva.**

Číslo:

I. Pôvod zásielky

Členský štát pôvodu:

Farma pôvodu:

Názov:

Adresa:

II. Opis zásielky

	Živé živočíchy	Ikry	Gaméty
Druh: Obvyklý názov Vedecký názov			
Množstvo: Počet Celková hmotnosť Priemerná hmotnosť			

III. Určenie zásielky

Členský štát určenia:

Príjemca:

Meno/názov:

Adresa:

Miesto určenia:

IV. Dopravný prostriedok

Typ:

Evidenčné číslo:

V. Zdravotné osvedčenie

Týmto potvrdzujem, že

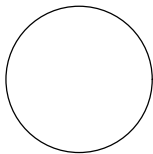
1. ryby tvoriace túto zásielku

- a) pochádzajú z farmy infikovanej infekčnou hematopoetickou nektrózou (IHN) alebo vírusovou hemoragickou septikémiou (VHS) a sú určené pre inú farmu infikovanú rovnakou chorobou,
- b) neprejavovali žiadne klinické príznaky choroby v deň nakládky,
- c) sú prevázané v zmysle prevozu, ktorý bol zapečatený po nakládke použitím pečate s touto identifikáciou:
.....
a prepravca rýb urobil opatrenia, aby zabezpečil, že ryby môžu byť prepravené v optimálnych podmienkach na prežitie bez výmeny prepravnej vody,

2. ikry alebo gaméty tvoriace túto zásielku pochádzajú z farmy infikovanej infekčnou hematopoetickou nektrózou (IHN) alebo vírusovou hemoragickou septikémiou (VHS) a sú určené pre inú farmu infikovanú rovnakou chorobou.

Vystavené v dňa

Názov úradnej služby:

Odtlačok pečiatky úradnej služby²⁾

.....
Meno a priezvisko
(veľkými písmenami)

.....
Funkcia podpísaného úradníka

.....
Podpis²⁾

¹⁾ Vystavené úradnou službou.

²⁾ Podpis a odtlačok pečiatky musia byť farby odlišnej od predtlačeneho textu.

304

NARIADENIE VLÁDY

Slovenskej republiky

z 9. júla 2003

o požiadavkách na zdravie zvierat pri premiestňovaní oviec a kôz a ich výmenách s členskými štátmi

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. k) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 207/2002 Z. z. a na vykonanie § 3 ods. 2 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov nariaďuje:

§ 1

(1) Týmto nariadením sa do právneho poriadku Slovenskej republiky transponuje smernica Rady uvedená v prílohe č. 1.

(2) Týmto nariadením sa ustanovujú podmienky týkajúce sa zdravia zvierat pri premiestňovaní oviec a kôz a ich výmenách s členskými štátmi.¹⁾

§ 2

(1) Na účely tohto nariadenia sa rozumie

- a) ovcami alebo kozami určenými na zabitie zvieratá rodu *Ovis* alebo *Capra* (ďalej len „ovce a kozy“) určené priamo alebo prostredníctvom schváleného trhu alebo miesta zvodu na bitúnok, aby tam boli zabitú v súlade s požiadavkami ustanovenými v osobitnom predpise,²⁾
- b) ovcami alebo kozami na chov a výkrm ovce a kozy iné, ako sú uvedené v písmene a), určené na prepravu na miesto určenia buď priamo, alebo prostredníctvom schváleného trhu alebo strediska,
- c) chovom chov definovaný v osobitnom predpise,³⁾
- d) chovom úradne bez brucelózy oviec alebo kôz chov, ktorý spĺňa podmienky uvedené v prílohe č. 2 časti I bode 1,
- e) chovom bez brucelózy oviec alebo kôz chov, ktorý spĺňa podmienky uvedené v prílohe č. 2 časti 2,
- f) obchodom obchod s členskými štátmi podľa smernice Rady uvedenej v prílohe č. 1,
- g) chorobou podliehajúcou povinnému hláseniu cho-

roba uvedená v osobitnom predpise,⁴⁾ na ktorú podzorení alebo ktorej výskyt sa musí ohlásiť kompetentným orgánom členských štátov,

- h) úradným veterinárnym lekárom veterinárny lekár, ktorý je vymenovaný podľa osobitného predpisu⁵⁾ alebo príslušným ústredným orgánom členského štátu,
- i) trhom alebo miestom zvodu každé miesto okrem chovu, kde sa vykonáva predaj alebo nákup oviec alebo kôz a kde sa zhromažďujú, nakladajú alebo vykladajú ovce alebo kozy a ktoré spĺňa podmienky ustanovené v osobitnom predpise,⁶⁾
- j) oblasťou územie Slovenskej republiky alebo členského štátu, ktoré spĺňa podmienky ustanovené v osobitnom predpise.⁷⁾

(2) Na účely tohto nariadenia sa použijú aj pojmy uvedené v nariadení, ktorým sa transponuje právny predpis Európskych spoločenstiev uvedený v prílohe č. 1 tohto nariadenia.⁸⁾

§ 3

(1) Ovce a kozy určené na zabitie môžu byť predmetom výmeny, ak spĺňajú podmienky uvedené v § 4.

(2) Ovce a kozy na chov a výkrm môžu byť predmetom výmeny, ak spĺňajú podmienky ustanovené v § 4 až 6 a poskytujú dodatočné záruky, ktoré možno požadovať podľa § 7 a 8.

(3) Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky (ďalej len „štátna veterinárna a potravinová správa“) môže udeliť všeobecné alebo čiastočné výnimky na premiestnenie oviec a kôz na chov a výkrm určených na dočasnú pastvu pozdĺž vnútorných hraníc Slovenskej republiky. O týchto výnimkách informuje Európsku komisiu.

¹⁾ § 2 písm. a) zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov.

²⁾ § 6 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 280/2003 Z. z. o zdravotných problémoch, ktoré ovplyvňujú výmenu s hovädzím dobytkom a ošípanými.

³⁾ § 2 písm. c) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 293/2003 Z. z. o veterinárnej kontrole pri výmenách živých zvierat a produktov živočíšneho pôvodu s členskými štátmi.

⁴⁾ Príloha č. 4 písm. h) zákona č. 488/2002 Z. z.

⁵⁾ § 10 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z.

⁶⁾ § 11 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 280/2003 Z. z. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 293/2003 Z. z.

⁷⁾ § 2 písm. p) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 280/2003 Z. z.

⁸⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 280/2003 Z. z.

§ 4

(1) Ovce a kozy určené na zabitie a ovce a kozy na chov a výkrm určené na výmenu

- a) musia byť označené a registrované podľa osobitného predpisu⁹⁾ tak, aby bolo možné vyhľadať chov, stredisko alebo miesto pôvodu alebo pobytu; na účely identifikácie Slovenská republika a členské štáty zabezpečia koordináciu svojho systému so systémom Európskeho spoločenstva,
- b) musia byť prehliadnuté úradným veterinárnym lekárom najviac osem hodín pred nakládkou a nesmie sa u nich vyskytovať žiadny príznak ochorenia,
- c) nemôžu pochádzať z chovu, ktorého činnosť bola zakázaná zo zdravotných dôvodov a nemôžu byť v styku so zvieratami z takého chovu, kde
 1. vzplanula brucelóza, besnota, sneť slezinová,
 2. po zabití posledného zvierata postihnutého jednou z chorôb uvedených v prvom bode alebo vnímavého na takúto chorobu nebolo dodržané obdobie zákazu (najmenej 42 dní pri brucelóze, 30 dní pri besnote a 15 dní pri sneti slezinovej),
- d) nemôžu pochádzať z chovu umiestneného vo vyhlásenom ochrannom pásme alebo byť v styku so zvieratami z takého chovu a nemôžu tento chov opustiť podľa osobitného predpisu,¹⁰⁾
- e) nemôžu byť predmetom obmedzenia z veterinárno-zdravotných dôvodov podľa osobitného predpisu¹¹⁾.

(2) Predmetom výmeny nemôžu byť ovce a kozy,

- a) ktoré by mali byť určené na zabitie v rámci národného programu eradikácie chorôb neuvedených v osobitných predpisoch¹²⁾ alebo v prílohe č. 3,
- b) s ktorými sa nemôže obchodovať na území, z ktorého pochádzajú, zo zdravotných alebo z veterinárnych dôvodov.

(3) Ovce a kozy určené na výmenu musia

- a) byť narodené a chované od narodenia na území Slovenskej republiky alebo členského štátu,
- b) ak boli dovezené, pochádzať z tretej krajiny,¹³⁾ ktorá je uvedená na zozname vyhotovenom podľa osobitného predpisu, a
 1. vyhovovať veterinárno-zdravotným podmienkam podľa osobitného predpisu,¹⁴⁾
 2. ak tieto podmienky chýbajú, vyhovovať podmienkam podľa osobitného predpisu.¹⁵⁾

§ 5

Bez dodatočných záruk, ktoré možno vyžadovať po-

dlľa § 7 a 8, ovce a kozy na chov a výkrm môžu byť začlenené do chovu oviec a kôz úradne bez výskytu brucelózy alebo bez výskytu brucelózy, ak okrem požiadaviek podľa § 4 spĺňajú požiadavky uvedené v prílohe č. 2 častiach I.D a II.D.

§ 6

(1) Bez dodatočných záruk, ktoré možno vyžadovať podľa § 7 a 8, ovce a kozy na chov a výkrm musia navyše spĺňať tieto požiadavky:

- a) pochádzať z takého chovu a byť výlučne v styku so zvieratami z takého chovu, v ktorom neboli klinicky diagnostikované tieto choroby:

1. v predchádzajúcich šiestich mesiacoch nákazlivá agalakcia oviec (*Mycoplasma agalactiae*) alebo nákazlivá agalakcia kôz (*Mycoplasma agalactiae*, *M. capricolum*, *M. mycoides* var. *mycoides*, „veľké kolónie“),
2. paratuberkulóza alebo kazeózna lymfadenitída v predchádzajúcich 12 mesiacoch,
3. pľúcna adenomatóza, maedi-visna alebo vírusová artritída, alebo encefalitída kôz v predchádzajúcich troch rokoch; toto obdobie možno skrátiť na 12 mesiacov, ak zvieratá infikované maedi-visna alebo vírusovou artritídou, alebo encefalitídou kôz boli zabití a zostávajúce zvieratá boli podrobené dvom testom uznaným v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev s negatívnym výsledkom alebo ktoré bez dotknutia požiadaviek, ktoré sa vzťahujú na iné choroby, poskytuje na jednu alebo na viac uvedených chorôb podľa schváleného programu podľa § 7 a 8 zdravotné záruky, ktoré sú rovnocenné pre vymenované choroby,

- b) pochádzať z chovu, v ktorom nebolo zistené, že požiadavky uvedené v písmene a) neboli splnené; túto skutočnosť osvedčí úradný veterinárny lekár, ktorý je zodpovedný za vydanie zdravotného certifikátu,
- c) pochádzať z chovu, ktorého vlastník alebo držiteľ zvierat písomne potvrdí, že zvieratá alebo zvieratá určené na výmenu spĺňajú podmienky uvedené v písmene a).

(2) Nekastrované barany na chov musia okrem požiadaviek uvedených v odseku 1

- a) pochádzať z chovu, v ktorom v predchádzajúcich 12 mesiacoch nebol diagnostikovaný žiadny prípad nákazlivej epididymitidy (*B. ovis*),
- b) byť trvalo držané v chove 60 dní pred odoslaním,
- c) byť v období 30 dní predchádzajúcich odoslaniu sérologicky vyšetrené podľa prílohy č. 4 s negatívnym výsledkom alebo spĺňať rovnocenné záruky ustanovené Európskou komisiou,

⁹⁾ § 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 293/2003 Z. z.

¹⁰⁾ § 4 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 280/2003 Z. z.

¹¹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 324/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 731/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú opatrenia na kontrolu šírenia slintačky a krívačky.

¹²⁾ Príloha č. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 293/2003 Z. z.

Príloha č. 4 písm. c) zákona č. 488/2002 Z. z.

¹³⁾ § 20 ods. 2 písm. a) zákona č. 488/2002 Z. z.

¹⁴⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 284/2003 Z. z. o zdravotných problémoch a problémoch veterinárnej inšpekcie pri dovoze hovädzieho dobytku, oviec, kôz, ošpaných, čerstvého mäsa alebo mäsových výrobkov z tretích krajín.

¹⁵⁾ § 6 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 280/2003 Z. z.

d) byť sprevádzané certifikátom podľa prílohy č. 6 vzoru III.

§ 7

(1) Povinný alebo dobrovoľný národný program tlmenia chorôb alebo národný program monitorovania infekčných chorôb alebo kontagiózných chorôb uvedených v prílohe č. 3 pre celé územie alebo časť územia predkladaný Európskej komisii zahŕňa najmä

- a) údaje o rozšírení týchto chorôb,
- b) dôvody pre tento program, pričom sa berie do úvahy význam týchto chorôb a predpokladaný prínos programu v porovnaní s jeho nákladom,
- c) geografickú oblasť, v ktorej sa program uplatní,
- d) rôzne kategórie opatrení, ktoré budú uplatnené na chov, štandardy, ktoré sa musia dosiahnuť v každej kategórii, a použité vyšetrovacie postupy,
- e) program monitorovacích postupov,
- f) opatrenia, ktoré budú prijaté, ak z akéhokoľvek dôvodu niektorý chov prestáva plniť podmienky, na ktorých základe bolo schválené (ďalej len „štatút“),
- g) opatrenia, ktoré budú prijaté, ak výsledky testov vykonaných v súlade s ustanoveniami programu sú pozitívne.

(2) Program uvedený v odseku 1 štátna veterinárna a potravinová správa predkladá Európskej komisii. Európska komisia preskúma programy predložené štátnou veterinárnou a potravinovou správou. Programy podľa odseku 1 môžu byť schválené podľa kritérií uvedených v odseku 1 v súlade s požiadavkami Európskeho spoločenstva. Podľa rovnakého postupu treba v rovnakom čase alebo najneskôr do troch mesiacov po schválení programov definovať dodatočné záruky všeobecné alebo obmedzené, ktoré možno vyžadovať pri výmenách v Slovenskej republike a v členských štátoch. Tieto záruky nesmú prevyšovať záruky, ktoré Slovenská republika alebo členský štát uplatňuje v národnom meradle.

(3) Programy uvedené v odseku 1 predložené Slovenskou republikou možno zmeniť alebo doplniť v súlade s požiadavkami Európskeho spoločenstva. Zmeny alebo dodatky k programom, ktoré už boli schválené, alebo k zárukám, ktoré boli určené podľa odseku 2, možno schváliť podľa rovnakého postupu.

(4) Pri úhrade nákladov na zabezpečenie programov uvedených v odseku 1 sa postupuje podľa osobitného predpisu.¹⁹⁾

§ 8

(1) Ak sa štátna veterinárna a potravinová správa domnieva, že územie Slovenskej republiky alebo časti jej územia sú bez výskytu jednej z chorôb uvedených v prílohe č. 3, na ktoré sú ovce a kozy vnímavé, predloží Európskej komisii vysvetľujúcu dokumentáciu, ktorá obsahuje najmä

- a) charakteristiku choroby a históriu jej výskytu,
- b) výsledky testov dohľadu založených na sérologických, mikrobiologických, patologických alebo epidemiologických (epizootologických) vyšetreniach a na skutočnosti, že táto choroba musí byť podľa zákona ohlásená orgánom veterinárnej správy,
- c) obdobie, počas ktorého bol dohľad vykonávaný,
- d) obdobie, počas ktorého bolo očkovanie proti tejto chorobe zakázané, a geografické územie, ktorého sa zákaz týkal,
- e) mechanizmy na overenie neprítomnosti tejto choroby.

(2) Európska komisia prešetrí dokumentáciu uvedenú v odseku 1. Dodatočné záruky, ktoré možno požadovať pri výmenách s členskými štátmi, sa stanovujú v súlade s požiadavkami Európskeho spoločenstva. Tieto záruky nesmú prevýšiť záruky, ktoré Slovenská republika uplatňuje.

(3) Štátna veterinárna a potravinová správa oznámi Európskej komisii akúkoľvek zmenu v dokumentácii uvedenej v odseku 1, ktorá sa vzťahuje na chorobu. Záruky v odseku 2 možno na základe takéhoto oznámenia zmeniť alebo odvolať v súlade s požiadavkami Európskeho spoločenstva.

§ 9

Ovce a kozy musia byť pri premiestňovaní a pri výmenách s členskými štátmi počas prepravy na miesto určenia sprevádzané zdravotným certifikátom podpísaným úradným veterinárnym lekárom, ktorý zodpovedá vzoru v prílohe č. 6 (vzory I, II, III). Tento zdravotný certifikát sa musí vyhotoviť v deň prehliadky podľa § 4 ods. 1 písm. b). Zdravotný certifikát musí byť v slovenskom jazyku a najmenej v jednom z úradných jazykov členských štátov a v jazyku štátu určenia. Platnosť zdravotného certifikátu je desať dní.

§ 10

(1) V rozsahu potrebnom na jednotné použitie právneho predpisu Európskeho spoločenstva uvedeného v prílohe č. 1 môžu veterinárni odborníci Európskej komisie vykonávať v spolupráci s príslušným orgánom veterinárnej správy¹⁷⁾ kontroly na mieste v Slovenskej republike. Príslušné orgány veterinárnej správy, iné orgány verejnej správy a osoby, ktorých sa tieto kontroly týkajú, poskytnú odborníkom Európskej komisie pri plnení ich úloh všetku potrebnú pomoc, a najmä im umožnia prístup ku všetkým potrebným informáciám, dokladom a osobám, ako aj vstup do miest, chovov, zariadení a dopravných prostriedkov na účely vykonávania kontrol v rovnakom rozsahu ako príslušnému orgánu veterinárnej správy.

(2) Európska komisia je oprávnená informovať člen-

¹⁹⁾ § 41 zákona č. 488/2002 Z. z.

¹⁷⁾ § 4 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z.

ský štát o výsledkoch kontrol vykonávaných podľa odseku 1.

(3) Príslušný orgán veterinárnej správy prijme v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev potrebné pravidlá na vykonanie odseku 1.

§ 11

(1) Ak Slovenská republika uplatňuje alternatívny kontrolný systém poskytujúci rovnocenné záruky § 5 a § 6 písm. a) a c), môže štátna veterinárna a potravinová správa povoliť na recipročnom základe výnimku

z kontroly podľa § 4 ods. 1 písm. b) a z povinnosti vydania zdravotného certifikátu podľa § 9.

(2) Ak takýto postup uplatní Slovenská republika pri výmene oviec a kôz s niektorým členským štátom, štátna veterinárna a potravinová správa informuje Európsku komisiu.

§ 12

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. augusta 2003 s výnimkou § 7 ods. 2 až 4, § 8, 10 a 11, ktoré nadobúdajú účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 304/2003 Z. z.

ZOZNAM TRANSPONOVANÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

Smernica Rady 91/68/EHS z 28. januára 1991 o zdravotných podmienkach pri výmenách oviec a kôz vnútri Spoločenstva (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 46, 19. 2. 91, s. 19) v znení

rozhodnutia Komisie 94/164/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 74, 17. 3. 1994, s. 42),

rozhodnutia Komisie 94/953/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 371, 31. 12. 1994, s. 14),

rozhodnutia Komisie 2001/218/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 102, 12. 4. 2000, s. 63),

smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/10/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 147, 4. 5. 2001, s. 41),

rozhodnutia Komisie 2002/261/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 91, 6. 4. 2002, s. 31).

Smernica Rady je preložená do slovenského jazyka; do úradného prekladu v slovenskom jazyku možno nazrieť v sídle Inštitútu pre aproximáciu práva Úradu vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1/29, Bratislava.

**Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 304/2003 Z. z.**

ČASŤ A

I. CHOV OVIEC A KÔZ ÚRADNE BEZ VÝSKYTU BRUCELÓZY (B. MELITENSIS)

A. Udelenie štatútu

1. Chov oviec alebo kôz úradne bez výskytu brucelózy (*B. melitensis*) je chov, v ktorom
 - 1.1. všetky vnímavé zvieratá na brucelózu (*B. melitensis*) boli bez klinických alebo akýchkoľvek iných príznakov brucelózy (*B. melitensis*) počas najmenej 12 mesiacov,
 - 1.2. nie je žiadna ovca alebo koza, ktorá bola očkovaná proti brucelóze (*B. melitensis*), okrem zvierat očkovaných najmenej pred dvoma rokmi vakcínou Rev. 1 alebo vakcínou schválenou Európskou komisiou,
 - 1.3. všetky ovce a kozy chovu staršie ako šesť mesiacov v čase testovania boli vyšetrené dvakrát v intervale šiestich mesiacov alebo viackrát podľa prílohy č. 5, ak výsledky testov boli negatívne,
 - 1.4. boli po testoch uvedených v bode 1.3 iba ovce alebo kozy narodené v chove alebo tie, ktoré prišli z chovu úradne bez výskytu brucelózy alebo bez výskytu brucelózy za podmienok uvedených v časti D a v ktorom po nadobudnutí štatútu boli plnené požiadavky uvedené v časti B.
2. Chov umiestnený v úradne uznanom štáte alebo oblasti úradne bez výskytu brucelózy podľa bodu II.

B. Udržanie štatútu

1. V chove oviec alebo kôz úradne bez výskytu brucelózy (*B. melitensis*), ktorý sa nenachádza v oblasti uznanej úradne bez výskytu brucelózy a v ktorom po priznaní štatútu je prisun zvierat uskutočňovaný v súlade s požiadavkami bodu D, musí sa každoročne vyšetriť reprezentatívny počet oviec a kôz starších ako šesť mesiacov; chov si môže ponechať svoj štatút bez výskytu brucelózy (*B. melitensis*), ak výsledky testov boli negatívne.
2. Reprezentatívny počet zvierat, ktoré musia byť vyšetrené, pozostáva v každom chove
 - a) zo všetkých nekastrovaných samčích zvierat starších ako šesť mesiacov,
 - b) zo všetkých zvierat, ktoré boli do chovu prisunuté od predchádzajúceho testovania,
 - c) z 25 % samičích zvierat, ktoré dosiahli vek reprodukcie (t. j. sú pohlavne dospelé) alebo produkujú mlieko, najmenej však 50 % zvierat v chove, s výnimkou chovu, kde je menej než 50 samičích zvierat; v takom prípade musia byť vyšetrené všetky samičie zvieratá.
3. Pre územie, ktoré nie je úradne bez výskytu brucelózy a kde viac ako 99 % chovov oviec alebo kôz je vyhlásených za úradne bez výskytu brucelózy (*B. melitensis*), môže sa frekvencia vyšetřovania chovov oviec a kôz úradne bez výskytu brucelózy predĺžiť na tri roky za predpokladu, že chovy, ktoré nie sú úradne bez výskytu brucelózy, sú pod úradnou kontrolou a podliehajú eradikačnému programu.

C. Podozrivé alebo skutočné prípady brucelózy

1. V prípade, že v chove oviec alebo kôz úradne bez výskytu brucelózy
 - 1.1. je jedna alebo viac oviec a kôz podozrivých z brucelózy (*B. melitensis*), musí byť orgánom veterinárnej správy chovu odňatý štatút úradne bez výskytu brucelózy. Štatút môže byť iba pozastavený, ak podozrivé zviera alebo zvieratá boli okamžite zlikvidované alebo izolované až do úradného potvrdenia choroby alebo až do úradného zrušenia podozrenia z tejto choroby,
 - 1.2. je brucelóza (*B. melitensis*) potvrdená, pozastavenie priznania štatútu môže byť orgánom veterinárnej správy zrušené iba vtedy, ak všetky infikované zvieratá alebo iba zvieratá vnímavého druhu na infekciu sú zabitú a dve vyšetrenia v intervale najmenej troch mesiacov alebo viackrát vykonané podľa prílohy č. 5 u všetkých zvierat chovu starších ako šesť mesiacov a boli negatívne.
2. Ak chov uvedený v bode 1 je v oblasti, ktorá je uznaná úradne bez výskytu brucelózy (*B. melitensis*), Slovenská republika musí bezodkladne informovať Európsku komisiu a ostatné členské štáty. Príslušný orgán veterinárnej správy musí zabezpečiť
 - 2.1. zabitie všetkých infikovaných zvierat a všetkých vnímavých zvierat druhu vnímavého na infekciu v chove; členský štát musí priebežne informovať Európsku komisiu a členské štáty o vývoji choroby,
 - 2.2. vykonať epizootické šetrenie a stáda, ktoré spolu epizootologicky súvisia, vyšetřiť na brucelózu podľa bodu 1.2.
3. Ak je vzplanutie brucelózy potvrdené podľa odseku 2, Európska komisia po vyhodnotení okolností nového

vzplanutia brucelózy (*B. melitensis*) prijme, ak toto vyhodnotenie ju na to oprávňuje, rozhodnutie pozastavujúce alebo odnímajúce štatút tejto oblasti. Ak je štatút odňatý, podmienky na jeho nové získanie sa musia stanoviť rovnakým postupom.

D. Zaradenie zvierat do chovu oviec a kôz úradne bez výskytu brucelózy (*B. melitensis*)

Ovce alebo kozy môžu byť zaradené do chovu oviec a kôz úradne bez výskytu brucelózy, ak tieto zvieratá

1. pochádzajú z chovu oviec a kôz úradne bez výskytu brucelózy,
2. pochádzajú z chovu bez výskytu brucelózy,
3. sú jednotlivo označené podľa § 4 ods. 1 písm. a),
4. neboli očkované proti brucelóze, alebo ak boli očkované, očkovanie bolo vykonané najmenej pred dvomi rokmi; samičie zvieratá staršie ako dva roky, ktoré boli očkované pred dosiahnutím veku siedmich mesiacov, môžu byť rovnako presunuté do chovu,
5. musia byť izolované pod úradným dozorom na chov pôvodu a počas izolácie byť dvakrát vyšetrené v intervale najmenej šiestich týždňov podľa prílohy č. 5, ak výsledky boli negatívne.

II. ŠTÁT ALEBO OBLASŤ ÚRADNE BEZ VÝSKYTU BRUCELÓZY

1. Štát alebo oblasť môže byť uznaná podľa rozhodnutia Európskej komisie za úradne bez výskytu brucelózy, ak
 - 1.1. je v nej najmenej 99,8 % chovov oviec a kôz úradne bez výskytu brucelózy alebo ak
 - 1.2. spĺňa tieto podmienky:
 - 1.2.1. brucelóza oviec a kôz podliehala povinnému hláseniu najmenej päť rokov,
 - 1.2.2. najmenej päť rokov nebol úradne potvrdený žiadny prípad brucelózy oviec a kôz,
 - 1.2.3. najmenej tri roky bolo zakázané očkovanie,
 - 1.3. zhodu s podmienkami schválila Európska komisia.
2. Štát alebo oblasť môže byť ďalej uznaná úradne bez výskytu brucelózy, ak spĺňa podmienky uvedené v bode 1.1.
 - 2.1. V prvom roku po uznaní členského štátu alebo oblasti bez výskytu brucelózy (*B. melitensis*) náhodné vyšetrenia vykonané v chove alebo na bitúnku ukázali stupeň istoty 99 %, infikovaných bolo menej ako 0,2 % hospodárstiev alebo aspoň 10 % oviec a kôz starších ako šesť mesiacov bolo vyšetrených podľa prílohy č. 5, ak výsledky boli negatívne.
 - 2.2. Ročne od druhého roku po uznaní členského štátu alebo oblasti bez výskytu brucelózy (*B. melitensis*) náhodné vyšetrenia vykonané buď v chove, alebo na bitúnku ukázali stupeň istoty 95 %, infikovaných bolo menej ako 0,2 % chovov alebo aspoň 5 % oviec a kôz starších ako šesť mesiacov bolo vyšetrených testom podľa prílohy č. 5, ak výsledky boli negatívne.
 - 2.3. Ustanovenia uvedené v bodoch 1 a 2 môže zmeniť rozhodnutím Európska komisia.
3. Podmienky na uznanie štatútu sa naďalej plnia.

ČASŤ B

CHOV OVIEC A KÔZ BEZ VÝSKYTU BRUCELÓZY (*B. MELITENSIS*)

A. Udelenie štatútu

1. Za chov bez výskytu brucelózy (*B. melitensis*) sa považuje chov oviec a kôz, ak
 - 1.1. všetky zvieratá vnímavé na brucelózu (*B. melitensis*) boli bez klinických alebo iných príznakov brucelózy najmenej 12 mesiacov,
 - 1.2. všetky alebo niektoré ovce alebo kozy boli očkované vakcínou Rev. 1 alebo vakcínou schválenou rozhodnutím Európskej komisie; zvieratá musia byť očkované do veku siedmich mesiacov,
 - 1.3. všetky očkované ovce a kozy chovu staršie ako 18 mesiacov boli dvoma testmi vyšetrené v intervale šiestich mesiacov alebo viackrát podľa prílohy č. 5,
 - 1.4. všetky neočkované ovce a kozy chovu staršie ako šesť mesiacov v čase testovania boli dvoma testmi vykonanými v intervale šiestich mesiacov alebo viackrát vyšetrené podľa prílohy č. 5, ak výsledky boli negatívne,
 - 1.5. v chove boli po testoch uvedených v bode 1.3 alebo 1.4 iba ovce a kozy narodené v chove alebo tie, ktoré prišli z chovu bez výskytu brucelózy za podmienok uvedených v bode 1.4.

2. Po získaní štatútu chovu bez výskytu brucelózy boli naďalej plnené požiadavky stanovené bodom 1.2.

B. Udržanie štatútu

V každom chove sa musí ročne vykonať vyšetrenie reprezentatívneho počtu oviec a kôz. Chov si môže ponechať štatút iba vtedy, ak sú všetky testy negatívne. Reprezentatívny počet zvierat, ktoré musia byť vyšetrené, pozostáva pre každý z chovov

1. zo všetkých nekastrovaných samčích zvierat starších ako šesť mesiacov, ktoré neboli očkované,
2. zo všetkých nekastrovaných samčích zvierat starších ako 18 mesiacov, ktoré boli očkované,
3. zo všetkých zvierat prisunutých do chovu od predchádzajúceho vyšetrenia,
4. z 25 % samičích zvierat, ktoré dosiahli vek reprodukcie (pohlavne dospelí) alebo produkujú mlieko, najmenej 50 samičích zvierat na chov; ak je v chove menej ako 50 samičích zvierat, musia byť vyšetrené všetky samičie zvieratá.

C. Podozrivé alebo skutočné prípady brucelózy

1. Štatút chovu oviec a kôz bez výskytu brucelózy sa odníme, ak v chove je jedna alebo viac oviec a kôz podozrivých z brucelózy (*B. melitensis*). Štatút možno iba dočasne odňať, ak podozrivé zviera alebo zvieratá boli okamžite zlikvidované alebo izolované až do úradného potvrdenia choroby alebo až do úradného zrušenia podozrenia z tejto choroby.
2. Ak je brucelóza (*B. melitensis*) potvrdená, dočasné pozastavenie štatútu možno zrušiť iba vtedy, ak všetky infikované zvieratá alebo všetky zvieratá, ktoré sú na infekciu vnímavé, sú zabité a dve vyšetrenia v intervale najmenej troch mesiacov sú vykonané podľa prílohy č. 5 u
 - 2.1. všetkých očkovaných zvierat starších ako 18 mesiacov s výsledkom negatívnym,
 - 2.2. všetkých neočkovaných zvierat starších ako šesť mesiacov s výsledkom negatívnym.

D. Zaradenie zvierat do chovu oviec a kôz bez výskytu brucelózy (*B. melitensis*)

1. Do chovu oviec a kôz bez výskytu brucelózy môžu byť zaradené iba ovce alebo kozy, ktoré pochádzajú z hospodárstva oviec a kôz bez výskytu brucelózy alebo úradne bez výskytu brucelózy (*B. melitensis*).
2. Ovce a kozy pochádzajúce z iného chovu, ako je uvedené v bode 1, musia spĺňať tieto podmienky:
 - 2.1. musia byť jednotlivo označené podľa § 4 ods. 1 písm. a),
 - 2.2. musia pochádzať z chovu, v ktorom všetky zvieratá náležiacie k druhom vnímavým na brucelózu (*B. melitensis*) nemali žiadny klinický alebo iný príznak brucelózy (*B. melitensis*) najmenej 12 mesiacov,
 - 2.3. nemôžu byť očkované v posledných dvoch rokoch,
 - 2.4. boli izolované pod veterinárnym dozorom v chove pôvodu a v tomto čase dvakrát vyšetrené v intervale najmenej šiestich týždňov podľa prílohy č. 5,
 - 2.5. boli očkované vakcínou Rev. 1 alebo vakcínou schválenou Európskou komisiou nie menej ako 15 dní pred vstupom do chovu určenia.

E. Zmena štatútu

Chov oviec a kôz bez výskytu brucelózy (*B. melitensis*) môže byť zmenený na chov úradne bez výskytu brucelózy (*B. melitensis*) po minimálnom období dvoch rokov, ak

- a) nemá žiadne zviera, ktoré bolo očkované proti brucelóze (*B. melitensis*) počas predchádzajúcich dvoch rokov,
- b) podmienky podľa časti D bodu 2 boli po celé uvedené obdobie trvalo plnené,
- c) na konci druhého roku boli zvieratá staršie ako šesť mesiacov vyšetrené podľa prílohy č. 5 vo všetkých prípadoch s negatívnym výsledkom.

Príloha č. 3
k nariadeniu vlády č. 304/2003 Z. z.

INFEKČNÉ OCHORENIA

Patria sem ochorenia uvedené v osobitnom predpise¹⁾ a

1. infekčná agalakcia,
2. paratuberkulóza,
3. Lymphadenitis caseosa,
4. pľúcna adenpomatóza,
5. maedi-visna,
6. artritída alebo encefalitída kôz.

¹⁾ Príloha č. 4 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov.

Príloha č. 4
k nariadeniu vlády č. 304/2003 Z. z.

VYŠETRENIA NA LABORATÓRNU DIAGNOSTIKU BRUCELÓZY (B. MELITENSIS)

1. Na uznanie štatútu chovu sa vykonávajú vyšetrenia na brucelózu (*B. melitensis*) metódou s použitím bengálskej červenej alebo komplement fixačným testom podľa bodov 1 a 2, alebo akoukoľvek inou metódou schválenou Európskou komisiou. Komplement fixačný test sa používa na vyšetrenie jednotlivých zvierat.
2. Vyšetrenie metódou s použitím bengálskej červenej
Vyšetrenie bengálskou červenou sa môže uplatniť na výber chovu, ktorý môže získať štatút chovu oviec a kôz úradne bez výskytu brucelózy alebo bez výskytu brucelózy.
3. Vyšetrenie komplement fixačným testom
 - 3.1. vyšetrenie komplement fixačným testom musí byť uplatňované na jednotlivých zvieratách,
 - 3.2. vyšetrenie komplement fixačným testom sa môže uplatniť na výber chovu oviec a kôz, ktorý môže získať štatút chovu úradne bez výskytu brucelózy alebo bez brucelózy.
4. Ak sa pri vyhľadávaní brucelózy bengálskou červenou zistí, že je pozitívnych viac ako 5 % zvierat, každé zviera v chove sa musí vyšetriť doplnujúcim vyšetrením komplement fixačným testom.
5. Pri vykonávaní tohto testu sa za pozitívne sérum považuje obsah 20 alebo viacerých jednotiek MJKFT/ml.
6. Použitie antigény musia byť schválené národným laboratóriom a musia byť štandardizované na druhé medzinárodné štandardné sérum proti *Brucella abortus*.

Príloha č. 5
k nariadeniu vlády č. 304/2003 Z. z.

ÚRADNÝ TEST NA INFEKČNÚ EPIDIDYMITÍDU (BRUCELLA OVIS)

Komplement fixačný test

1. Použitý špecifický antigén musí byť schválený národným laboratóriom a musí byť štandardizovaný proti medzinárodnému štandardu séra proti *Brucella ovis*.
2. Pracovné sérum musí byť štandardizované s medzinárodným štandardom séra proti *Brucella ovis* pripraveným Central Veterinary Laboratory, Weybridge, Surrey, Veľká Británia.
3. Ako pozitívne sérum sa považuje sérum, ktoré obsahuje 50 alebo viac medzinárodných jednotiek/ml.

Príloha č. 6
k nariadeniu vlády č. 304/2003 Z. z.

VZOR I

ZDRAVOTNÝ CERTIFIKÁT¹⁾

na výmenu oviec alebo kôz určených na zabitie medzi členskými štátmi Európskych spoločenstiev

č

Štát vývozu:

Kompetentné ministerstvo:

Územný kompetentný orgán:

I. Počet zvierat:

II. Identifikácia zvierat:

Počet zvierat	Ovce, kozy samice, samce	Plemeno	Vek	Úradná individuálna identifikácia (uviesť číslo a umiestnenie)

III. Pôvod zvierat

Zvieratá

- a) sa narodili a boli chované od svojho narodenia na území Európskeho spoločenstva alebo
 b) boli dovezené z tretej krajiny uvedenej na zozname, ktorý bol vyhotovený podľa § 3 smernice 72/462/EHS, a zodpovedajú
1. veterinárno-zdravotným podmienkam podľa § 8 smernice 72/462/EHS alebo
 2. podmienkam podľa § 8 písm. a) bodu 2 smernice 91/496/EHS a boli chované najmenej 30 dní v členskom štáte odoslania.

IV. Miesto určenia zvierat

Zvieratá budú odoslané

z
 (miesto odoslania)

do
 (členský štát určenia)

vlakom, kamiónom, lietadlom, loďou²⁾³⁾

Meno a adresa odosielateľa:

Meno a adresa príjemcu:

V. Zdravotné údaje

Potvrdzujem, že uvedené zvieratá zodpovedajú týmto podmienkam:

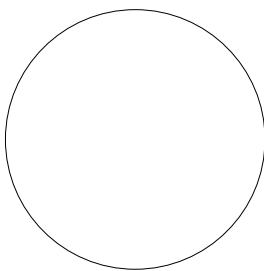
- A. k dnešnému dňu boli prehliadnuté (počas 48 hodín pred nakládkou) a neboli zistené žiadne klinické príznaky choroby,
- B. neboli určené na zabitie v rámci eradikačného programu nakažlivej alebo inej infekčnej choroby,
- C. nepochádzajú z chovu a neboli v styku so zvieratami v chove, ktorý je predmetom zákazu z veterinárno-zdravotných dôvodov, a to:
1. zákaz súvisí s výskytom ohniska jednej z nasledujúcich chorôb, na ktoré sú zvieratá vnímavé:
 - a) brucelóza,
 - b) besnota,
 - c) sneť slezinová,
 2. po likvidácii posledného zvieratá postihnutého chorobou alebo podozrivého z choroby je dĺžka zákazu najmenej
 - a) 42 dní, ak ide o brucelózu,
 - b) 30 dní, ak ide o besnotu,
 - c) 15 dní, ak ide o sneť slezinovú, a zvieratá nesmú pochádzať z chovu alebo byť v styku so zvieratami chovu umiestneného v ochrannom pásme, ktoré bolo stanovené a z ktorého pri uplatňovaní legislatívy Európskych spoločenstiev sú zakázané odsuny zvierat,
- D. neboli predmetom veterinárno-zdravotných opatrení pri uplatňovaní legislatívy Európskych spoločenstiev týkajúcich sa slintačky a krívačky a neboli očkované proti slintačke a krívačke,
- E. pochádzajú
1. z hospodárstva²⁾,⁴⁾
 2. zo schváleného trhu²⁾,⁴⁾
- F. boli prepravené priamo bez priechodu,²⁾ zvodu,²⁾ miesta nalodenia,²⁾ maštale veľkoobchodníka,²⁾ schváleného miesta hraničnej kontroly²⁾
- a) z chovu,²⁾ z chovu na zvod a zo zvodu,²⁾
 - b) na miesto nalodenia dopravnými prostriedkami pri dodržaní predbežnej očisty a dezinfekcie úradne schváleným dezinfekčným prostriedkom, ktorý zabezpečuje ochranu zdravotného štatútu zvierat,
- G. v čase kontroly spĺňajú podmienky prepravy v súlade so smernicou 91/628/EHS⁵⁾.

VI. Osvedčenie platí desať dní od dátumu prehliadky.

Vyhotovené v

Dňa

(deň prehliadky)

(odtlačok pečiatky)

.....

(podpis úradného veterinárneho lekára)

.....
(meno paličkovým písmom, kvalifikácia podpísaného)

Vysvetlivky:

- ¹⁾ Zdravotný certifikát môže byť vystavený len pre počet zvierat, ktoré sú prepravované v rovnakom vagóne, kamióne, lietadle alebo lodi, pochádzajú z jedného chovu a majú rovnakého príjemcu.
- ²⁾ Nehodiace sa prečiarknite.
- ³⁾ Pri vagónoch a kamiónoch uveďte registračné číslo, pri lietadlách číslo letu a pri lodiach názov.
- ⁴⁾ Ak je to vhodné, napíšte názov.
- ⁵⁾ Toto vyhlásenie nezabavuje dopravcov ich povinností v súlade s platnými ustanoveniami Európskych spoločenstiev najmä vo vzťahu k spôsobilosti zvierat na prepravu.

VZOR II**ZDRAVOTNÝ CERTIFIKÁT¹⁾****na výmenu oviec alebo kôz určených na výkrm medzi členskými štátmi Európskych spoločenstiev**

č.

Štát vývozu:

Kompetentné ministerstvo:

Územný kompetentný orgán:

I. Počet zvierat:**II. Identifikácia zvierat:**

Počet zvierat	Ovce, kozy samice, samce	Plemeno	Vek	Úradná individuálna identifikácia (uviesť číslo a umiestnenie)

III. Pôvod zvierat

Zvieratá

- a) sa narodili a boli chované od svojho narodenia na území Európskeho Spoločenstva alebo
b) boli dovezené z tretej krajiny uvedenej na zozname, ktorý bol vyhotovený podľa § 3 smernice 72/462/EHS, a zodpovedajú
1. veterinárno-zdravotným podmienkam podľa § 8 smernice 72/462/EHS alebo
2. podmienkam podľa § 8 písm. a) bodu 2 smernice 91/469/EHS a boli chované najmenej 30 dní v členskom štáte odoslania.

IV. Miesto určenia zvierat

Zvieratá budú odoslané

z

(miesto odoslania)

do

(členský štát určenia)

vlakom, kamiónom, lietadlom, loďou²⁾³⁾

Meno a adresa odosielateľa:

Meno a adresa príjemcu:

V. Zdravotné údaje

Potvrdzujem, že uvedené zvieratá zodpovedajú týmto podmienkam:

- A. k dnešnému dňu boli prehliadnuté (počas 48 hodín pred nakládkou) a neboli zistené žiadne klinické príznaky ochorenia,
- B. neboli určené na zabitie v rámci eradikačného programu nakažlivej alebo inej infekčnej choroby,
- C. nepochádzajú z chovu a neboli v styku so zvieratami na hospodárstve, ktoré je predmetom zákazu z veterinárno-zdravotných dôvodov, a to:
1. zákaz súvisí s výskytom ohniska jednej z týchto chorôb, na ktoré sú zvieratá vnímavé:
 - a) brucelózy,
 - b) besnoty,
 - c) sneť slezinovej;
 2. po odstránení posledného zvieratá postihnutého chorobou alebo podozrivého z choroby je zákaz najmenej
 - a) 42 dní, ak ide o brucelózu,
 - b) 30 dní, ak ide o besnotu,
 - c) 15 dní, ak ide o sneť slezinovú,a zvieratá nesmú pochádzať z chovu alebo byť v styku so zvieratami chovu umiestneného v ochrannom pásme, ktoré bolo stanovené a z ktorého pri uplatnení legislatívy Európskych Spoločenstiev sú zakázané odsuny zvierat;
- D. nepodliehajú opatreniam týkajúcim sa zdravia zvierat podľa legislatívy Európskych Spoločenstiev o slintačke a krívačke ani neboli očkované proti slintačke a krívačke;
- E. 1. buď spĺňajú podmienky na zaradenie do chovu oviec alebo kôz, ktorý je úradne bez výskytu brucelózy (*B. melitensis*), t. j.
 - a) pochádzajú z chovu úradne bez výskytu brucelózy (*B. melitensis*) alebo
 - b) pochádzajú z chovu bez výskytu brucelózy (*B. melitensis*) a
 1. sú individuálne označené,
 2. neboli nikdy očkované proti brucelóze, alebo ak boli očkované, boli očkované pred viac ako dvoma rokmi. Ale zvieratá samičieho pohlavia staršie ako dva roky, ktoré boli očkované vo veku nižšom ako sedem mesiacov, môžu byť tak isto zaradené do chovu,
 3. boli izolované pod úradným dozorom v chove pôvodu a počas takejto izolácie boli podrobené dvom testom na brucelózu s negatívnymi výsledkami v súlade s prílohou C smernice 91/68/EHS v intervale najmenej šiestich týždňov;
2. alebo spĺňajú podmienky na zaradenie do chovu oviec alebo kôz, ktorý je bez výskytu brucelózy (*B. melitensis*), t. j.
 - a) pochádzajú z chovu úradne bez výskytu brucelózy (*B. melitensis*) alebo
 - b) pochádzajú z chovu bez výskytu brucelózy (*B. melitensis*), alebo
 - c) až do určeného dátumu v rámci eradikačných plánov schválených podľa rozhodnutia 90/242/EHS pochádzajú z chovu iného ako z chovu uvedeného v písmenách a) a b) a spĺňajú tieto podmienky:
 1. sú individuálne označené a
 2. pochádzajú z chovu, v ktorom všetky zvieratá druhov vnímavých na brucelózu (*B. melitensis*) neprejavovali žiadne klinické alebo iné príznaky brucelózy najmenej 12 mesiacov a
 - 2.1 neboli vakcinované proti brucelóze (*B. melitensis*) v posledných dvoch rokoch,
 - 2.2 boli izolované pod úradným dozorom v chove pôvodu a počas takejto izolácie boli podrobené dvom testom na brucelózu s negatívnymi výsledkami v súlade s prílohou C smernice 91/68/EEC v intervale najmenej šiestich týždňov alebo
 - 2.3 boli očkované vakcínou schválenou Európskou komisiou vo veku nižšom ako sedem mesiacov, ale nie neskôr ako 15 dní pred ich zaradením do chovu určenia;²⁾
- F. boli získané z
 - a) chovu²⁾⁴⁾,
 - b) schváleného trhu²⁾.....⁴⁾,
 - c) tretej krajiny²⁾.....⁴⁾,
- G. boli prepravované priamo, bez prechodu/prechodu cez²⁾ miesto zvierat,²⁾ miesto nakladania,²⁾ zariadení sprostredkovateľa:
 - a) z chovu,²⁾ z chovu na trh a odtiaľ²⁾
 - b) do aktuálneho miesta nakladania dopravným prostriedkom, ktorý bol vopred vyčistený a dezinfikovaný úradne schváleným dezinfekčným prostriedkom takým spôsobom, ktorý poskytuje účinnú ochranu zdravotného stavu zvierat;

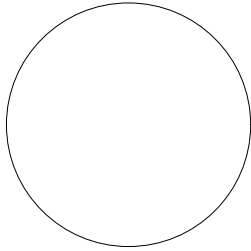
H. v čase prehliadky boli spôsobilé na prepravu na určenú cestu v súlade s nariadeniami smernice 91/628/EHS.⁵⁾

VI. Osvedčenie platí desať dní od dátumu prehliadky.

Vyhotovené v

Dňa

(deň prehliadky)

(odtlačok pečiatky)

.....

(podpis úradného veterinárneho lekára)

.....

(meno paličkovým písmom, kvalifikácia podpísaného)

Vysvetlivky:

- ¹⁾ Osvedčenia o zdravotnom stave sa môžu vystaviť len pre zvieratá, ktoré sa budú prepravovať v tom istom železničnom vagóne, nákladnom aute/kamióne, lietadle alebo lodi, pochádzajú z toho istého chovu a sú zasielané tomu istému príjemcovi.
- ²⁾ Nehodiace sa prečiarknite.
- ³⁾ Uveďte registračné číslo v prípade železničných vagónov a nákladných áut/kamiónov, číslo letu v prípade lietadla a meno v prípade lode.
- ⁴⁾ Ak je to potrebné, uveďte meno.
- ⁵⁾ Toto vyhlásenie nezavaruje prepravcov povinností v súlade s platnými nariadeniami Európskych spoločenstiev, najmä týkajúcich sa spôsobilosti prepravovaných zvierat.

VZOR III**ZDRAVOTNÝ CERTIFIKÁT¹⁾****na výmenu oviec alebo kôz určených na chov medzi členskými štátmi Európskych Spoločenstiev**

č.

Štát vývozu:

Kompetentné ministerstvo:

Územný kompetentný orgán:

I. Počet zvierat:**II. Identifikácia zvierat:**

Počet zvierat	Ovce, kozy samice, samce	Plemeno	Vek	Úradná individuálna identifikácia (uviesť číslo a umiestnenie)

III. Pôvod

Zvieratá

- a) sa narodili a boli chované od svojho narodenia na území Európskych spoločenstiev alebo
b) boli dovezené z tretej krajiny uvedenej na zozname, ktorý bol vyhotovený podľa § 3 smernice 72/462/EHS a zodpovedajú
3. veterinárno-zdravotným podmienkam podľa § 8 smernice 72/462/EHS alebo
4. podmienkam podľa § 8 písm. a) bodu 2 smernice 91/469/EHS a boli chované najmenej 30 dní v členskom štáte odoslania.

IV. Miesto určenia zvierat

Zvieratá budú odoslané

z
(miesto odoslania)do
(členský štát určenia)vlakom, kamiónom, lietadlom, loďou²⁾³⁾

Meno a adresa odosielateľa:

Meno a adresa príjemcu:

V. Zdravotné údaje

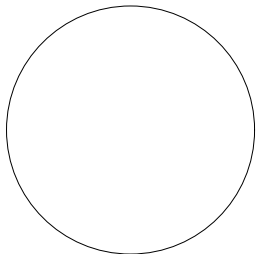
Potvrdzujem, že uvedené zvieratá zodpovedajú týmto podmienkam:

- A. k dnešnému dňu boli prehliadnuté (počas 48 hodín pred nakládkou) a neboli zistené žiadne klinické príznaky ochorenia;
- B. neboli určené na zabitie v rámci eradikačného programu nakažlivej alebo inej infekčnej choroby;
- C. nepochádzajú z chovu a neboli v styku so zvieratami v chove, ktoré sú predmetom zákazu z veterinárno-zdravotných dôvodov, a to:
 - a) zákaz súvisí s výskytom ohniska jednej z týchto chorôb, na ktoré sú zvieratá vnímavé:
 - 1. brucelóza,
 - 2. besnota,
 - 3. sneť slezinová;
 - b) po odstránení posledného zvieratá postihnutého chorobou alebo podozrivého z choroby je zákaz najmenej
 - 1. 42 dní, ak ide o brucelózu,
 - 2. 30 dní, ak ide o besnotu,
 - 3. 15 dní, ak ide o sneť slezinovúa zvieratá nesmú pochádzať z chovu alebo byť v kontakte so zvieratami chovu umiestneného v ochrannom pásme, ktoré bolo stanovené a z ktorého pri uplatnení legislatívy Európskych spoločenstiev sú zakázané odsuny zvierat;
- D. nepodliehajú opatreniam týkajúcim sa zdravia zvierat podľa legislatívy Európskych spoločenstiev o slintačke a krívačke ani neboli očkované proti slintačke a krívačke.
- E. V prípade scrapie
 - a) pochádzajú z chovu spĺňajúceho tieto požiadavky:
 - 1. podlieha pravidelným úradným veterinárnym kontrolám,
 - 2. zvieratá sú označené,
 - 3. nebol potvrdený žiadny prípad scrapie najmenej tri roky,
 - 4. kontrola odberom vzoriek sa vykonáva v chove u starých zvierat samičieho pohlavia, ktoré sú určené na brakovanie,
 - 5. zvieratá samičieho pohlavia sú zaradené do tohto chovu, len ak pochádzajú z chovu, ktorý spĺňa tie isté požiadavky;
 - b) boli nepretržite chované v chove (chovoch), ktorý spĺňa požiadavky stanovené v bode E písm. a) od narodenia alebo posledné tri roky;
 - c) ak sú určené do členského štátu, ktorý má výhodu pre celé územie alebo časť jeho územia, z nariadení ustanovených v prílohe č. III časti I, kapitole A, bode 3(b) nariadenia (EC) č. 999/2001, spĺňajú garancie uvedené v programoch uvedených v tomto bode.
- F.1. Buď spĺňajú podmienky na zaradenie do chovu oviec alebo kôz, ktorý je úradne bez výskytu brucelózy (B. melitensis), t. j.
 - a) pochádzajú z chovu úradne bez výskytu brucelózy (B. melitensis) alebo
 - b) pochádzajú z chovu bez výskytu brucelózy (B. melitensis) a
 - 1. sú individuálne označené,
 - 2. neboli nikdy očkované proti brucelóze, alebo ak boli očkované, boli očkované pred vyše dvoma rokmi; ale zvieratá samičieho pohlavia staršie ako dva roky, ktoré boli očkované vo veku nižšom ako sedem mesiacov, môžu byť tak isto zaradené do chovu,
 - 3. boli izolované pod úradným dozorom v chove pôvodu a počas takejto izolácie boli podrobené dvom testom na brucelózu s negatívnymi výsledkami v súlade s prílohou C 91/68/EHS v intervale najmenej šiestich týždňov,
- 2. alebo spĺňajú podmienky na zaradenie do chovu oviec alebo kôz, ktorý je bez výskytu brucelózy, t. j.
 - a) pochádzajú z chovu úradne bez výskytu brucelózy (B. melitensis), alebo
 - b) pochádzajú z chovu bez výskytu brucelózy (B. melitensis), alebo
 - c) až do určeného dátumu v rámci eradikačných plánov schválených podľa rozhodnutia 90/242/EHS pochádzajú z chovu iného ako z chovu uvedeného v písmenách a) a b) a spĺňajú tieto podmienky:
 - 1. sú individuálne označené a
 - 2. pochádzajú z chovu, v ktorom sú všetky zvieratá druhov vnímavých na brucelózu (B. melitensis) bez klinických príznakov alebo akýchkoľvek iných príznakov brucelózy najmenej 12 mesiacov,
 - 3. a
 - 3.1 neboli vakcinované proti brucelóze (B. melitensis) v posledných dvoch rokoch,
 - 3.2 boli izolované pod úradným dozorom v chove pôvodu a počas takejto izolácie boli podrobené dvom testom na brucelózu s negatívnymi výsledkami v súlade s prílohou C smernice 91/68/EHS v intervale najmenej šiestich týždňov, alebo
 - 3.3 boli vakcinované s Rev. I vakcínou vo veku menej ako sedem mesiacov, ale nie neskôr ako 15 dní pred ich zaradením do chovu určenia.

- G. V prípade nákazlivej epididymitidy baranov (*B. ovis*), ak sa to týka nekastrovaných plemenných baranov, musia
- pochádzať z chovu, v ktorom nebol v posledných 12 mesiacoch hlásený žiadny prípad nákazlivej epididymitidy baranov (*B. ovis*),
 - boli nepretržite chované v tomto chove 60 dní pred zaslaním,
 - boli podrobené 30 dní pred zaslaním komplement fixačnému testu na zistenie nákazlivej epididymitidy baranov (*B. ovis*) s negatívnym výsledkom;
- H. podľa vedomostí podpisujúceho a na základe písomného vyhlásenia vykonaného vlastníkom neboli získané z chovu alebo neboli v kontakte zo zvieratami z chovu, v ktorom boli klinicky zistené tieto choroby:
- v posledných šiestich mesiacoch nákazlivá agalaktia oviec (*Mycoplasma agalactiae*) a nákazlivá agalaktia kôz (*Mycoplasma agalactiae*, *M. capricolum*, *M. mycoides* subsp. *mycoides*, veľká kolónia),
 - v posledných 12 mesiacoch paratuberkulóza alebo kazeózna lymfadenitída,
 - v posledných troch rokoch pulmonálna adematóza, maedi/visna alebo vírusová artritída/encefalitída kôz; časový limit je však znížený na 12 mesiacov, ak boli zvieratá postihnuté s maedi/visna alebo vírusovou artritídou/encefalitídou kôz zabitú a zostávajúce zvieratá reagovali negatívne na dva testy;
- I. boli získané z
- chovu²⁾⁴⁾,
 - schváleného trhu²⁾.....⁴⁾,
 - tretej krajiny²⁾.....⁴⁾;
- J. boli prepravované priamo, bez prechodu/prechodu cez²⁾ miesto zvodu zvierat/²⁾ miesto nakladania,²⁾ zariadenia sprostredkovateľa²⁾ schválenú hraničnú veterinárnu stanicu²⁾
- z chovu²⁾ / z chovu na trh a odtiaľ²⁾
 - do aktuálneho miesta nakladania dopravným prostriedkom, ktorý bol vopred vyčistený a dezinfikovaný úradne schváleným dezinfekčným prostriedkom takým spôsobom, ktorý poskytuje účinnú ochranu zdravotného stavu zvierat;
- K. v čase prehliadky boli spôsobilé na prepravu na určenú cestu v súlade s nariadeniami smernice 91/628/EHS.⁵⁾

VI. Osvedčenie platí desať dní od dátumu prehliadky.

Vyhotovené v

(odtlačok pečiatky)

Dňa

(deň prehliadky)

.....

(odpis úradného veterinárneho lekára)

.....

(meno paličkovým písmom, kvalifikácia podpísaného)

Vysvetlivky:

- Osvedčenia o zdravotnom stave sa môžu vystaviť len pre zvieratá, ktoré sa budú prepravovať v tom istom železničnom vagóne, nákladnom aute/kamióne, lietadle alebo lodi, pochádzajú z toho istého chovu a ktoré sú zasielané tomu istému príjemcovi.
- Nehodiace sa prečiarknite.
- Uveďte registračné číslo v prípade železničných vagónov a nákladných áut/kamiónov, číslo letu v prípade lietadla a meno v prípade lode.
- Ak je to potrebné, uveďte meno.
- Toto vyhlásenie nezabavuje prepravcov povinností vyplývajúcich z ostatných nariadení Európskych spoločenstiev, najmä týkajúcich sa zdravotnej spôsobilosti prepravovaných zvierat.

305

**NARIADENIE VLÁDY
Slovenskej republiky**

z 9. júla 2003

o identifikácii a registrácii zvierat

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. k) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 207/2002 Z. z. a na vykonanie § 3 ods. 2 a § 18 ods. 1 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov nariaďuje:

§ 1

(1) Týmto nariadením sa do právneho poriadku Slovenskej republiky transponuje smernica Rady uvedená v prílohe.

(2) Týmto nariadením sa ustanovujú veterinárne požiadavky na identifikáciu a registráciu zvierat.

(3) Týmto nariadením nie sú dotknuté veterinárne požiadavky na účely eradikácie alebo kontroly chorôb¹⁾ a ustanovenia osobitných predpisov.²⁾

§ 2

Na účely tohto nariadenia sa rozumie

- a) zvierateľom zvierat patriace k druhom uvedeným v osobitných predpisoch,³⁾
- b) chovom akákoľvek prevádzkareň, stavba, alebo ak ide o chov pod otvoreným nebom, akékoľvek miesto, v ktorom sú zvieratá držané, chované alebo kde sa s nimi manipuluje,
- c) držiteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je zodpovedná za zvieratá, a to i na prechodný čas,
- d) príslušným orgánom orgán podľa osobitného predpisu,⁴⁾
- e) výmenou výmena podľa osobitného predpisu.⁵⁾

§ 3

(1) Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) zriaďuje počítačovú databázu pre centrálny register zvierat,⁶⁾ na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.

(2) Centrálny register zvierat podľa odseku 1 sa musí pravidelne aktualizovať a obsahovať informácie o všetkých chovoch s uvedením

- a) druhu zvierat držaného v chove,
- b) držiteľa,
- c) značiek používaných na identifikáciu chovu podľa § 5 a 8.

(3) Centrálny register zvierat musí obsahovať údaje o každom chove najmenej tri roky od skončenia chovu zvierat.

(4) V centrálnom registri zvierat sa nevedú údaje o fyzických osobách, ktoré držia najviac tri zvieratá druhu ovce alebo kozy, na ktoré nežiadajú dotácie, alebo držia 1 ošípanú, a ktoré sú určené len na ich vlastné použitie alebo spotrebu za predpokladu, že u týchto zvierat je pred ich premiestnením vykonaná kontrola dodržiavania požiadaviek podľa tohto nariadenia.

§ 4

(1) Držiteľ ošípaných podľa osobitného predpisu,⁷⁾ ktorého chov je vedený v registri podľa § 3, je povinný viesť evidenciu, ktorá obsahuje počet zvierat prítomných v chove a v ktorej musí byť

- a) aktualizovaný záznam o všetkých premiestneniach s uvedením pôvodu zvierat alebo miesta ich určenia a dátumu ich premiestnenia vrátane počtu predmetných zvierat podľa každého premiestnenia do chovu a z chovu,

¹⁾ § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov.

²⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 301/2003 Z. z. o princípoch ovplyvňujúcich organizáciu veterinárnych kontrol zvierat vstupujúcich na územie Slovenskej republiky z tretích krajín.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 278/2003 Z. z. o systéme identifikácie a registrácie hovädzieho dobytku a označovaní hovädzieho mäsa a produktov z neho.

Zákon č. 240/1998 Z. z. o poľnohospodárstve a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení zákona č. 361/2000 Z. z.

³⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 280/2003 Z. z. o zdravotných problémoch, ktoré ovplyvňujú výmenu s hovädzím dobytkom a ošípanými.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 304/2003 Z. z. o požiadavkách na zdravie zvierat pri premiestňovaní oviec a kôz a ich výmenách s členskými štátmi.

⁴⁾ § 4 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z.

⁵⁾ § 2 písm. b) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 293/2003 Z. z. o veterinárnej kontrole pri výmenách živých zvierat a produktov živočíšneho pôvodu s členskými štátmi.

⁶⁾ § 5 zákona č. 488/2002 Z. z.

⁷⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 280/2003 Z. z.

b) vo všetkých prípadoch podľa písmena a) uvedená identifikačná značka aplikovaná podľa § 5 a 8.

(2) Držiteľ oviec alebo kôz podľa osobitného predpisu,⁸⁾ ktorého chov je vedený v registri podľa § 3, je povinný viesť evidenciu, ktorá obsahuje aspoň celkový počet oviec a kôz nachádzajúcich sa v chove, a to každý rok k dátumu určenému Štátnou veterinárnou a potravinovou správou Slovenskej republiky (ďalej len „štátna veterinárna a potravinová správa“) a ktorá musí obsahovať

- a) aktualizovaný počet živých oviec samičieho pohlavia a kôz starších ako 12 mesiacov alebo tých, ktoré porodili v chove,
- b) premiestnenia oviec a kôz s uvedením ich pôvodu alebo miesta určenia, ich označenia a dátumu premiestnenia vrátane počtu predmetných zvierat podľa každého premiestnenia do chovu a z chovu.

(3) Každý držiteľ musí

- a) na požiadanie poskytnúť príslušnému orgánu všetky informácie o pôvode, identifikácii a primerane o mieste určenia zvierat, ktoré vlastní alebo vlastnil, držal, prepravoval, uvádzal na trh alebo zabil,
- b) pri zvieratách premiestňovaných na trh alebo z trhu do zberného strediska alebo zo zberného strediska poskytnúť dokument s uvedenými podrobnosťami o týchto zvieratách prevádzkovateľovi trhu alebo zberného strediska, ktorý je dočasným držiteľom zvierat a ktorý tento dokument môže použiť na splnenie povinností podľa odseku 1 písm. b).

(4) Evidencia a informácie podľa odsekov 1 až 3 musia byť k dispozícii v chove a príslušnému orgánu na jeho žiadosť, a to najmenej počas troch rokov.

§ 5

(1) Identifikačné značky sa musia aplikovať čo najskôr a vždy predtým, ako zviera opustí chov, v ktorom sa narodilo.

(2) Značku nemožno odstrániť alebo vymeniť bez povolenia štátnej veterinárnej a potravinovej správy.

(3) Ak sa značka stane nečitateľnou alebo ak dôjde k jej strate, nová značka sa musí aplikovať v súlade s týmto ustanovením.

(4) Držiteľ musí každú náhradnú značku zaznamenať do evidencie podľa § 4 tak, aby bola zrejماً jej súvislosť so značkou pridelenou skôr.

(5) Označenie zvierat podľa odseku 1 sa vykonáva ušnou značkou alebo tetovaním umožňujúcim zistiť chov, z ktorého pochádzajú, a umožňujúcim vykonať zápis do registra podľa § 3 a odkaz vo všetkých sprievodných dokumentoch s uvedením ušnej značky alebo tetovania. Ušná značka musí zodpovedať vzoru schválenému ministerstvom, musí byť nesfalšovateľná a či-

tateľná po celý život zvieratá. Nesmie byť znova použiteľná a musí byť fixovaná na zvierati bez toho, aby mu škodila.

(6) Štátna veterinárna a potravinová správa určí systém premiestňovania zvierat. Tento systém musí umožňovať identifikáciu chovu, z ktorého zvieratá pochádzajú, a chovu, v ktorom sa zvieratá narodili.

(7) Zvieratá, ktoré sú označené dočasnou identifikačnou značkou zásielky, musí počas premiestnenia sprevádzať doklad, ktorý umožní určiť ich pôvod, vlastníka, miesto nakládky a miesto určenia.

(8) Plemenné zvieratá musia byť navyše identifikované v súlade so systémom podľa osobitného predpisu.⁹⁾

§ 6

Zvieratú dovezenému z iného členského štátu sa musí ponechať jeho pôvodná značka.

§ 7

Držiteľ poskytuje informácie týkajúce sa presunov zvierat, ktoré nie sú sprevádzané certifikátom alebo dokladom, ktorý si vyžadujú veterinárne alebo zootecnické predpisy, príslušnému orgánu na jeho požiadanie najmenej tak dlho, ako určí štátna veterinárna a potravinová správa.

§ 8

(1) Zviera dovezené z tretej krajiny, ktoré prešlo kontrolami podľa osobitného predpisu¹⁰⁾ a ktoré zostáva na území Slovenskej republiky, musí sa identifikovať v chove určenia značkou, ktorá spĺňa požiadavky § 5, do 30 dní od vykonania týchto kontrol a vždy predtým, než zviera opustí chov.

(2) Identifikácia podľa odseku 1 nie je potrebná, ak je chovom určenia bitúnok nachádzajúci sa v Slovenskej republike, ktorý je pod veterinárnou kontrolou, a zviera sa zabije do 30 dní po tom, čo sa podrobilo kontrolám. Pôvodná identifikácia zvieratá zavedená treťou krajinou sa zaznamená v registri podľa § 4 spolu s identifikačnou značkou, ktorá mu bola pridelená v Slovenskej republike.

§ 9

Zviera musí byť označené v súlade s týmto nariadením najneskôr do 31. decembra 2003.

§ 10

Identifikácia a registrácia zvierat podľa tohto nariadenia sa nevzťahuje na identifikáciu a registráciu hovädzieho dobytku podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

⁸⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 304/2003 Z. z.

⁹⁾ Zákon č. 194/1998 Z. z. o šľachtení a plemenitbe hospodárskych zvierat a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 488/2002 Z. z.

¹⁰⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 301/2003 Z. z.

¹¹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 301/2003 Z. z.

§ 11

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. augusta

2003 okrem § 6, ktorý nadobúda účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Príloha
k nariadeniu vlády č. 305/2003 Z. z.

ZOZNAM TRANSPONOVANÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

Smernica Rady 92/102/EHS z 27. novembra 1992 o identifikácii a registrácii zvierat (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 355, 5. 12. 1992, s. 32).

Smernica Rady je preložená do slovenského jazyka; do úradného prekladu v slovenskom jazyku možno nazrieť v sídle Inštitútu pre aproximáciu práva Úradu vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1/29, Bratislava.